

Godina XVI – Broj 12

Ponedjeljak, 15. 3. 2010. godine
S A R A J E V O

ZAKON

O CESTAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se: razvrstavanje javnih cesta, upravljanje cestama i pravni položaj upravitelja, planiranje, gradnja, rekonstrukcija, održavanje, ugovaranje i ustupanje radova, zaštita cesta i uvjeti odvijanja saobraćaja na cestama, koncesija na javnim cestama, finansiranje javnih cesta, upravni nadzor nad provođenjem Zakona, kazne i druga pitanja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) iz oblasti cesta.

Član 2.

Cesta je, prema ovom zakonu, svaka površina na kojoj se odvija saobraćaj.

Ceste se dijele na javne i nerazvrstane.

Javne ceste, zavisno o njihovom društvenom, privrednom i teritorijalnom značaju mogu biti autoceste, brze, magistralne, regionalne i lokalne ceste, te saobraćajnice u naseljima.

Kolovoz ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze javne ceste smatraju se dijelovima tih cesta.

Član 3.

Javna cesta koju je nadležni organ proglasio za javnu cestu u općoj je upotrebi, u vlasništvu Federacije i od općeg interesa za Federaciju.

Na javnim cestama se ne može sticati pravo vlasništva niti druga prava po bilo kojoj osnovi osim prava određenih ovim Zakonom.

Izuzetno, na javnim cestama mogu se sticati prava služnosti samo za opće potrebe, s tim da korištenje tog prava ne ometa saobraćaj i ne ugrožava sigurnost saobraćaja i stabilnost ceste.

Član 4.

Nerazvrstana cesta je površina koja se koristi za saobraćaj po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju korisnika.

Izgradnja, korištenje, održavanje, zaštita i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta kao i poslovi nadzora na tim cestama uređuju se gradskim ili općinskim propisom u skladu sa ovim Zakonom.

Član 5.

Javna cesta, prema vrsti saobraćaja, može biti namijenjena za mješoviti saobraćaj ili samo za saobraćaj motornih vozila.

Javna cesta ili dio javne ceste može se odrediti samo za saobraćaj motornih vozila, ako postoji odgovarajuća alternativna saobraćajnica za druge vrste saobraćaja.

Namjena javne ceste koja je u korištenju određuje se na osnovu stanja i uvjeta saobraćaja na cesti.

Namjena novoizgrađene ceste određuje se na osnovu investicijsko-tehničke dokumentacije za izgradnju ceste u skladu sa odgovarajućim tehničkim propisima.

Član 6.

Za upotrebu autocesta, brzih cesta ili pojedinih cestovnih objekata (most, tunel, vijadukt i sl.) na magistralnim cestama Vlada Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Vlada) može donijeti odluku o uvođenju naplate naknade (cestarine).

Član 7.

Javnu cestu čine:

- cestovna građevina (posteljica, donji stroj kolovoza, kolovozna konstrukcija, most, vijadukt, podvožnjak, nadvožnjak, propust, tunel, galerija, potporni i obloženi zid, nasip, pothodnik i nathodnik),
- građevine za odvodnju ceste i pročišćavanje vode,
- cestovni pojas sa objiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje širine prema projektu ceste, a najmanje jedan metar računajući od crte koja spaja krajnje tačke poprečnog profila ceste,
- zračni prostor iznad kolovoza u visini od 7 m,
- cestovno zemljište koje čini površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena cestovna građevina, površina cestovnog pojasa, te površina zemljišta na kojima su, prema projektu ceste, izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanje usluga vozačima i putnicima, te naplatu putarine predviđene projektom ceste (objekti za održavanje ceste, upravljanje i nadzor saobraćaja, naplata putarine, benzinske pumpe, servisi, autobusna stajališta, parkirališta, odmorišta itd.),
- građevine na cestovnom zemljištu, za potrebe održavanja ceste (cestarske kuće, punktovi i stacionari) i pružanje usluga vozačima i putnicima, te naplatu putarine, predviđene projektom ceste,
- stabilni mjerni objekti i uređaji za nadzor vozila,
- priključci na javnu cestu izgrađeni na cestovnom zemljištu,
- saobraćajni znakovi i uređaji za nadzor i sigurno vođenje saobraćaja i oprema ceste (horizontalna i vertikalna saobraćajna signalizacija, svjetlosno-signalni uređaji, telekomunikacijski stabilni uređaji, instalacije i rasvjeta u funkciji saobraćaja, cestovne značke, detektori-brojači saobraćaja, instalacije, uređaji i oprema u tunelima, oprema parkirališta, odmorišta i slično),
- mjerne vage i objekti za vaganje i kontrolu saobraćaja,
- građevine i oprema za zaštitu ceste, saobraćaja i okoliša (snjegobrani, vjetrobrani, zaštita od obrušavanja i nanosa materijala, zaštitne i sigurnosne ograde, putokazi i kilometarske oznake, odbojnici, zaštita od buke i drugih štetnih uticaja na okoliš i slično).

II. RAZVRSTAVANJE CESTA

Član 8.

Javne ceste iz člana 2. ovog Zakona razvrstavaju se na:

- AC - autoceste,
- BC - brze ceste,
- MC - magistralne ceste,
- RC - regionalne ceste,
- LC - lokalne ceste.

AC - autoceste

Autocesta je javna cesta posebno izgrađena i namijenjena isključivo za saobraćaj motornih vozila, koja je kao autocesta označena propisanim saobraćajnim znakom, ima dvije fizički odvojene kolovozne trake za saobraćaj iz suprotnih smjerova sa po najmanje dvije saobraćajne trake i trakom za prinudno zaustavljanje vozila, bez ukrštanja sa poprečnim putovima i željezničkim ili tramvajskim prugama u istom nivou i u čiji saobraćaj se može uključiti, odnosno isključiti samo određenom i posebno izgrađenom priključnom javnom cestom na odgovarajuću kolovoznu traku autoceste.

Autoceste služe povezivanju velikih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili regije; namijenjene su uglavnom daljinskom saobraćaju, te se uključuju u sistem evropskih autocesta. Autoceste ispunjavaju zahtjeve koji se odnose na propisane saobraćajno-tehničke elemente, ili se izgrađuju u fazama; njihov sastavni dio su posebno izgrađeni priključci.

BC - brze ceste

Brza cesta je javna cesta namijenjena za saobraćaj isključivo motornih vozila, ima dvije fizički odvojene kolovozne trake za saobraćaj iz suprotnih smjerova i sve raskrsnice u dva ili više nivoa sa poprečnim cestama i drugim saobraćajnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama) koja, po pravilu, nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim saobraćajnim znakom.

Brze ceste su ceste koje svojim saobraćajno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje daljinskog saobraćaja između najvažnijih središta države, entiteta i područja; povezane su sa autocestama i sistemima autocesta susjednih država; njihov sastavni dio predstavljaju posebno izgrađeni priključci.

MC - magistralne ceste

Magistralne ceste prvog reda namijenjene su povezivanju većih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili entiteta; svojim saobraćajno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje saobraćaja; povezane su sa cestama iste ili više kategorije u zemlji te sa sistemima cesta u susjednim državama; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Magistralne ceste drugog reda namijenjene su za povezivanje regionalnih središta, kao i za povezivanje saobraćaja na ceste jednake ili više kategorije; posebno izgrađene pristupne rampe, ukoliko su predviđene, čine njihov sastavni dio.

RC - regionalne ceste

Regionalne ceste prvog reda namijenjene su za saobraćajno povezivanje ekonomskih područja države ili entiteta, značajnih središta lokalnih zajednica, kao i za saobraćajno povezivanje sa cestama iste ili više kategorije; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Regionalne ceste drugog reda namijenjene su za saobraćajno povezivanje središta lokalnih zajednica u okviru određenog entiteta, za povezivanje turističkih (turističke ceste) i graničnih područja značajnih za državu, te za povezivanje graničnih prijelaza sa cestama iste ili više kategorije kada po propisanim kriterijima kategorizacije ne dostigne višu kategoriju.

LC - lokalne ceste

Lokalne ceste povezuju naselja u općini sa naseljima iz susjednih općina, ili povezuju važnija naselja unutar općine, te povezuju saobraćaj na druge javne ceste iste ili više kategorije.

Javne staze su saobraćajnice namijenjene za povezivanje naselja ili dijelova naselja u okviru općine, a ne ispunjavaju propisane kriterije za lokalne ceste, ili su predviđene samo za određenu vrstu učesnika u saobraćaju (ceste i staze u stambenim zonama, seoske ceste i staze, pješačke staze, biciklističke staze, konjske staze i slično.).

U naseljima u kojima je uveden sistem ulica saobraćajnice se mogu podijeliti na potkategorije:

- glavne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta kroz gradove, a namijenjene su za saobraćajno povezivanje gradskih područja i četvrti u skladu sa propisima o sigurnosti cestovnog saobraćaja. Na ovim cestama, ako to uvjeti odvijanja saobraćaja dozvoljavaju, može se regulirati saobraćajnom signalizacijom i veća brzina kretanja od općeg ograničenja brzine u naselju;
- sabirne gradske ceste ili sabirne lokalne ceste predviđene su za prikupljanje i povezivanje saobraćajnih tokova iz pojedinih područja ili gradskih četvrti, kao i za povezivanje gradskih četvrti i dijelova naselja sa cestama više kategorije;

lokalne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta više kategorije, predviđene su za pristup zatvorenim prostornim jedinicama (stambeni blokovi ili individualni stambeni objekti, industrijske zone, centri za kupovinu i rekreaciju itd.) u pojedinim urbanim područjima ili četvrtima, kao i u dijelovima naselja.

Član 9.

Mjerila i kriterije za razvrstavanje javnih cesta i odluku o razvrstavanju javnih cesta, osim lokalnih cesta, u skladu sa smjernicama i mjerilima, kriterijima i Odlukom Vijeća ministara BiH utvrđuje Vlada na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u saglasnosti sa kantonalnim ministarstvima nadležnim za poslove prometa.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, odluku o razvrstavanju lokalnih cesta i ulica u gradovima donosi vlada kantona na prijedlog nadležnog općinskog ili gradskog organa za poslove saobraćaja.

Član 10.

Dijelovi javne ceste koji nakon izgradnje i rekonstrukcije ne pripadaju novoj trasi ceste mijenjaju, odnosno gube kategoriju javne ceste.

Namjena dijelova javne ceste iz stava 1. ovog člana koji će i dalje služiti saobraćaju, kao i priključivanje na novoizgrađenu cestu rješava se projektnom dokumentacijom izgradnje i rekonstrukcije predmetne ceste.

Odluku o statusu napuštenog dijela ceste iz stava 2. ovog člana za autoceste, brze ceste, magistralne i regionalne ceste donosi nadležno ministarstvo, a za lokalne ceste nadležni gradski, odnosno općinski organ.

Član 11.

Javne ceste moraju biti građene, rekonstruisane i održavane tako da ih na siguran način mogu koristiti svi korisnici cesta koji se pridržavaju saobraćajnih propisa i saobraćajne signalizacije na cestama.

III. UPRAVLJANJE JAVNIM CESTAMA

Član 12.

Ovim Zakonom Federacija osniva Javno preduzeće Autoceste Federacije BiH d.o.o. (u daljnjem tekstu: Autoceste FBiH).

Autoceste FBiH imaju sjedište u Mostaru.

Odluku o usklađivanju naziva, organizacije poslova i zadataka, način upravljanja i rukovođenja i način transformisanja Javnog preduzeća Direkcija cesta Federacije BiH Sarajevo (u daljnjem tekstu: JP Direkcija cesta FBiH) u Javno preduzeće Ceste Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Ceste FBiH) donosi Vlada.

Ceste FBiH imaju sjedište u Sarajevu.

Unutrašnje ustrojstvo i organizacija Autocesta FBiH i Cesta FBiH uredit će se Statutom na koji Vlada daje saglasnost.

Kantonalne ustanove za ceste osnivaju se odgovarajućim propisom kantona.

Član 13.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autocesta i brzih cesta vrše Autoceste FBiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih cesta vrše Ceste FBiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta vrše javne kantonalne ustanove za ceste.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta i gradskih ulica vrše nadležni općinski ili gradski organi.

Član 14.

Nadzorni odbori upravljača cesta mogu imati najviše po sedam članova a imenuju se u skladu sa važećim propisima od predstavnika Ministarstva, Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i stručnih lica iz oblasti cesta i u skladu sa Ustavom obezbijediti zastupljenost konstitutivnih naroda za preduzeća od federalnog značaja, odnosno predstavnika nadležnih kantonalnih institucija za kantonalne ustanove za ceste.

Član 15.

Prava i dužnosti Federacije kao osnivača Cesta FBiH i Autocesta FBiH vrši Vlada.

Vlada kao osnivač odlukom može svoje nadležnosti prenijeti na Ministarstvo.

U obavljanju poslova osnivača Vlada između ostalog ima sljedeće nadležnosti u odnosu na Ceste FBiH i Autoceste FBiH:

- daje saglasnost na plan poslovanja, odnosno revidirani plan poslovanja;
- daje saglasnost na statut;
- usvaja godišnji izvještaj koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora, nadzornog odbora i Odbora za reviziju;
- odlučuje o promjeni oblika organiziranja i statusnim promjenama;
- odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- imenuje i razrješava nadzorni odbor;
- daje upute i smjernice Nadzornim odborima javnih preduzeća;
- imenuje i razrješava Odbor za reviziju, na prijedlog nadzornog odbora;
- daje saglasnost na imenovanje članova uprave;
- utvrđuje politiku, strategiju i akcioni plan razvoja cestovne infrastrukture;
- odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- u vanrednim okolnostima daje obavezne instrukcije organima javnih preduzeća.

Član 16.

Djelatnost Autocesta FBiH su poslovi i zadaci na autocestama i brzim cestama u Federaciji i to:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, održavanje, zaštita, rekonstrukcija, izgradnja, obnova cesta i objekata na cestama kao i izvještaji o realizaciji tih planova i programa;
- obavljanje poslova održavanja i zaštite;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
- predlaganje finansijskih planova i poboljšanje načina prikupljanja sredstava namijenjenih za ceste;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji, obnovi i održavanju cesta;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti saobraćaja na cestama kojim upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;
- organizacija sistema naplate putarine;
- prikupljanje podataka i obavještanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoliša;
- organiziranje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Autocesta FBiH.

Član 17.

Djelatnost Cesta FBiH na magistralnim cestama u Federaciji su poslovi i zadaci i to:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, rekonstrukcija, obnova, izgradnja i održavanje cesta i objekata na cestama, kao i izvještaji o realizaciji tih planova i programa;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
 - obavljanje poslova održavanja i zaštite cesta;
 - predlaganje finansijskih planova i izvještaja te poboljšanje načina prikupljanja sredstava za finansiranje cesta;
 - ustupanje radova izgradnje, rekonstrukcije, obnove i održavanje cesta;
 - priprema podloga za dodjelu koncesija;
 - priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti saobraćaja na cestama kojim upravlja;
 - vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
 - priprema potrebne dokumentacije za osiguranje i implementaciju donacija i kreditnih sredstava u skladu sa propisima i drugim aktima;
 - poslovi iz imovinsko-pravne oblasti koji se odnose na zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju cesta;
 - prikupljanje podataka i obavještanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja;
 - poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoliša;
 - ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Cesta FBiH.

Član 18.

Izuzetno, Ceste FBiH, uz saglasnost osnivača, mogu ugovorom prenijeti pojedine poslove zaštite magistralnih cesta ili druge operativne poslove javnoj kantonalnoj ustanovi za ceste, odnosno drugoj organizaciji osposobljenoj za obavljanje tih poslova.

Član 19.

Nadležne javne kantonalne ustanove za ceste, općinski ili gradski organi obavljaju, u skladu sa odredbama člana 13. stav 3. ovog Zakona, sljedeće poslove u vezi sa regionalnim i lokalnim cestama, svako u okviru svoje nadležnosti i to:

- poslove održavanja i zaštite cesta;
- pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvoja cesta i izvještaje;
- pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta kao i izvještaje o realizaciji tih planova i programa;
- pripremaju plan obnove;
- obavljaju investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju;
- obavljaju investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije;
- pripremaju i realiziraju program mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti saobraćaja;
- obavljaju poslove zaštite cesta;
- predlažu finansijske planove i finansijske izvještaje o realizaciji tih planova i programa i osiguravaju sredstava za potrebe cesta;
- vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- prikupljaju podatke i obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja;
- poduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoliša.

Član 20.

U slučaju saobraćajne nezgode korisniku javne ceste koji se pridržava saobraćajnih i tehničkih propisa utvrđenih Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 6/06) ili drugom zakonskom regulativom vezanom uz sigurnost saobraćaja na cestama i to: postavljena saobraćajna signalizacija na cesti, tehnička ispravnost vozila, kvalifikovanost i sposobnost vozača, prilagođenost brzine stanju na cesti i vremenskim prilikama, poštujući princip da zaustavni put odgovara putu preglednosti - upravitelj ceste dužan je nadoknaditi štetu, ako je šteta nastala zbog nedostataka na cesti.

Za ostvarivanje prava iz stava 1. ovog člana nedostatak na cesti u postupku dokazivanja štete mora utvrditi komisija sačinjena od predstavnika upravitelja ceste, nadležnog MUP-a i preduzeća koje je ugovorilo održavanje ceste.

Ista komisija će utvrditi da li je otklanjanje tog nedostatka upravitelj predvidio Planom i programom održavanja cesta i ugovorio ili izvođaču radova naložio da ukloni te nedostatke, u skladu sa Pravilnikom o održavanju cesta (član 47. ovog Zakona) i dinamičkim planom. Ukoliko je upravitelj planirao i ugovorio ili naložio otklanjanje utvrđenog nedostatka, nadoknadu štete iz stava 1. ovog člana upravitelj može tražiti od preduzeće sa kojim je ugovorio održavanje ceste, sanaciju ili rekonstrukciju, ako je šteta nastala zbog propuštanja blagovremenog i kvalitetnog izvršenja ugovorenih radova.

Korisnik ceste, odnosno organ sigurnosti saobraćaja koji je utvrdio nedostatak na cesti, koji je uzrokovao ili bi mogao uzrokovati štetu korisnicima ceste dužan je bez odlaganja o opasnosti na cesti na najbrži mogući način obavijestiti upravitelja ili dežurnu službu preduzeća koje održava ceste.

IV. PLANIRANJE, GRADNJA, REKONSTRUKCIJA, ODRŽAVANJE, UGOVARANJE I USTUPANJE RADOVA NA JAVNIM CESTAMA

Član 21.

Javne ceste se planiraju, projektuju, grade, rekonstruišu i održavaju na način:

- da se rješenja usklade sa najnovijim stručnim saznanjima iz područja projektovanja i gradnje, te sa ekonomskim principima i mjerilima za procjenu opravdanosti njihove gradnje,
- da njima bude zajamčeno sigurno saobraćanje svih učesnika u saobraćaju, kao i usklađenost javnih cesta sa drugim zahvatima u prostoru i okolišem kroz koji se protežu,

- i pod uvjetima koji su određeni ovim Zakonom i propisima za njegovo provođenje; propisima o projektovanju, zakonima o gradnji i propisima za njegovo provođenje; propisima kojima je uređena zaštita okoliša; propisima o uređivanju prostora, te propisima o sigurnosti saobraćaja na cestama.

1. Planiranje

Član 22.

Strategija razvoja i održavanja javnih cesta određuje ciljeve i osnovne zadatke pri razvoju i održavanju javnih cesta na period od 10 godina.

Strategiju razvoja autocesta, brzih i magistralnih cesta donosi Parlament Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Parlament) u skladu sa Strategijom saobraćajnog razvoja Bosne i Hercegovine na prijedlog Vlade.

Strategiju razvoja regionalnih cesta donosi skupština kantona na prijedlog vlade kantona.

Strategiju razvoja lokalnih cesta i ulica u gradovima i naseljima donosi općinsko, odnosno gradsko vijeće.

Strategija sadrži:

- analizu stanja javnih cesta i potrebu razvoja javnih cesta,
- osnovna mjerila za građenje javnih cesta, te prijedlog kriterija i prioriteta građenja,
- potrebe održavanja postojećih javnih cesta, principa održavanja javnih cesta, te prijedlog kriterija održavanja javnih cesta,
- ključne principe i elemente strategije,
- kriterije za realizaciju strategije,
- akcioni plan za realizaciju strategije.

Član 23.

Ministarstvo je nadležno za osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva javnih cesta putem realizacije strategije.

Prednost u gradnji i održavanju javnih cesta utvrđena Strategijom iz člana 22. ovog Zakona mora biti zasnovana na prostornim, saobraćajnim, tehničkim, ekološkim, demografskim analizama sa ekonomsko opravdanim saobraćajno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti saobraćaja.

Član 24.

Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta donosi Vlada u skladu sa Strategijom iz člana 22. ovog Zakona na period od četiri godine za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, uz saglasnost Parlamenta, za regionalne ceste vlada kantona uz saglasnost skupštine kantona, a za lokalne ceste i ulice u gradovima općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, uz saglasnost općinskog, odnosno gradskog vijeća.

Izvještaj o ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvoja cestovne infrastrukture utvrđenih Strategijom i o realizaciji Programa iz stava 1. ovog člana za autoceste, brze i magistralne ceste, Vlada jedanput godišnje podnosi Parlamentu, za regionalne ceste vlada kantona izvještaj podnosi kantonalnoj skupštini, a za lokalne ceste nadležni organ izvještaj podnosi gradskom ili općinskom vijeću.

Član 25.

Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta do kraja tekuće godine za narednu godinu donose nadležni organi:

- za autoceste i brze ceste Autoceste FBiH,
- za magistralne ceste Ceste FBiH,
- za regionalne ceste nadležna kantonalna ustanova za ceste,
- za lokalne ceste i gradske ulice nadležni općinski načelnik, odnosno gradonačelnik.

Saglasnost na godišnje planove i programe iz alineje 1. i 2. daje Vlada, za planove i programe iz alineje 3. kantonalna vlada, a za planove i programe iz alineje 4. nadležno gradsko ili općinsko vijeće.

2. Izgradnja i rekonstrukcija javnih cesta

Član 26.

Pod izgradnjom cesta, u smislu ovog Zakona, smatra se izgradnja cesta pretežno po novoj trasi.

Pod rekonstrukcijom cesta, u smislu ovog Zakona, smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojim se mijenja njena osnovna karakteristika sa ciljem povećanja kapaciteta ceste i nivoa usluga.

Pod sanacijom (rehabilitacijom) cesta, u smislu ovog Zakona, podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava sigurnost učesnika u saobraćaju i održavanje projektovanog stanja cesta.

Član 27.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta, pored dokumentacije utvrđene Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH," br. 2/06,72/07 i 32/08) sadrži:

1. projekt vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekt putne opreme i plan osvjetljenja,
2. projekt priključivanja i ukrštanja cesta i priključivanje postojećih objekata na javnoj cesti,
3. projekt priključivanja mjesta izvan kolovoza: za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnoj cesti (pункtovi i stacionari), parkirališta, autobusnih stajališta, benzinskih pumpi, autoservisa, površina za zaustavljanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonskih govornica,
4. druge uvjete utvrđene Zakonom i propisima donesenim na osnovu Zakona.

Član 28.

Poslovi građenja i rekonstruisanja javnih cesta u smislu ovog Zakona obuhvaćaju:

- građevinsko i drugo projektovanje sa istražnim radovima,
- projektovanje opreme, pratećih objekata, saobraćajne signalizacije i drugo projektovanje,
- stručnu ocjenu studija i projekata sa sistematskim i nezavisnim ocjenjivanjem parametara sigurnosti,
- otkup zemljišta i objekata,
- premještanje komunalne i druge infrastrukture,
- pribavljanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje nadležnog organa,
- ustupanje radova građenja,
- organizaciju stručnog nadzora i kontrole ugrađenih materijala i izvedenih radova,
- organizaciju tehničkog pregleda i primopredaju javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje.

Član 29.

Federalni ministar prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: ministar), uz saglasnost federalnog ministra prostornog uređenja i federalnog ministra zaštite okoliša, donosi pravilnik kojim se propisuju vrste i sadržaj projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta.

Član 30.

Prethodnu saglasnost za izgradnju autocesta, brzih cesta i magistralnih cesta, čija izgradnja nije predviđena planom i programom upravljača, daje Ministarstvo, a za regionalne ceste nadležno kantonalno ministarstvo.

Član 31.

Ako postojeću cestu treba izmjestiti, dio ceste koji se izmješta mora se izgraditi prema građevinskim standardima koji odgovaraju kategoriji te ceste, bez obzira na stvarno stanje u kojemu se cesta nalazi u momentu izmještanja.

Troškove izmještanja ceste iz stava 1. ovog člana snosi investitor objekta radi kojeg se vrši premještanje.

Član 32.

Nadležni općinski, odnosno gradski organi mogu tražiti da se magistralna ili regionalna cesta koja prolazi kroz naselje ili grad izgradi ili rekonstruiše sa elementima koji utiču na povećanje troškova gradnje u odnosu na cestu izvan naselja kao što su veća širina kolovoza, gradnja trotoara, prostora za parkiranje vozila, izrada rasvjete i prilagođavanje putnih objekata posebnim potrebama.

Povećane troškova gradnje ili rekonstrukcije cesta prouzrokovanih zahtjevom iz stava 1. ovog člana snosi podnosilac zahtjeva u visini sredstava u skladu sa ugovorom o sufinansiranju.

Učestvovanje u finansiranju radova iz stava 1. ovog člana, kao i drugi odnosi sa upraviteljem ceste u vezi sa gradnjom i rekonstrukcijom, reguliraju se ugovorom sa nadležnim općinskim, odnosno gradskim organom.

Član 33.

U slučaju rekonstrukcije cesta i vršenja radova investicijskog održavanja javnih cesta koji iziskuju premještanje postojećih instalacija u cestovnom pojasu, vlasnici instalacija na cesti dužni su o svom trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davanju saglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između vlasnika instalacija i onoga ko upravlja cestom nije drugačije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji cesta i vršenja radova investicijskog održavanja javnih cesta dužan je najmanje tri mjeseca ranije obavijestiti vlasnika instalacija o početku radova na rekonstrukciji cesta i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju, ali nije dužan pribavljati saglasnosti vlasnika instalacija koje su u cestovnom pojasu.

U slučaju da vlasnik instalacija u trupu ceste i u cestovnom pojasu ne izmjesti svoje instalacije iz stava 1. ovog člana i ne prilagodi ih nastalim promjenama do početka radova na rekonstrukciji ceste, investitor radova na rekonstrukciji ceste radove premještanja, odnosno prilagođavanja izvršit će na teret vlasnika instalacija.

Član 34.

Križanje ili priključivanje lokalnih i nerazvrstanih cesta sa magistralnim ili regionalnim cestama vrši se usmjeravanjem dviju ili više tih cesta na isto mjesto ukrštanja ili priključivanja, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem prije mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Ako se novoizgrađena ili rekonstruisana cesta ukršta ili priključuje na postojeće ceste koje imaju makadamski kolovoz, postojeće ceste moraju se izvesti sa savremenim kolovoznim zastorom u dužini od najmanje dvadeset metara računajući od mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Troškove gradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta ukrštanja ili priključivanja iz stava 1. ovog člana, odnosno izvođenja savremenog kolovoznog zastora iz stava 2. ovog člana snosi investitor ceste koji je prouzrokovao te troškove.

Član 35.

Ako je do ukrštanja ceste i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije ceste, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje ceste.

Ako je do ukrštanja ceste i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije željezničke pruge, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje željezničke pruge.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz st. 1. i 2. ovog člana pripadaju cesti ili željeznici zavisno od toga je li na njima cesta ili željeznička pruga.

Član 36.

Križanje cesta sa željezničkom prugom vrši se usmjeravanjem dviju ili više cesta na određeno zajedničko mjesto križanja.

Na mjestu križanja cesta sa željezničkom prugom moraju se poduzeti mjere osiguranja propisane Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06) i Zakonom o sigurnosti željezničkog prometa ("Službeni list BiH", broj 33/95).

Član 37.

Sredstva za izgradnju zaobilaznice u zoni naseljenih mjesta osiguravaju Federacija, kanton, grad ili općina u visini i proporciji utvrđenoj ugovorom, a na osnovu značaja javne ceste, shodno utvrđenoj Strategiji i usvojenim planovima izgradnje i rekonstrukcije javnih cesta.

Član 38.

Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, na postupak eksproprijacije nekretnina zbog građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta primjenjuje se Zakon o eksproprijaciji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/07).

Kad se eksproprijacija provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja autoceste, brze ceste ili magistralne ceste u ime i za račun Federacije, prijedlog za eksproprijaciju nekretnine podnosi pravno lice koje je prema odredbama ovog Zakona ovlašteno upravljati autocestama, brzim cestama, odnosno magistralnim cestama.

Kad se eksproprijacija provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja regionalne ili lokalne ceste, prijedlog za eksproprijaciju nekretnine podnosi pravno lice koje je prema odredbama ovog Zakona ovlašteno upravljati kantonalnim ili lokalnim cestama.

Član 39.

Izuzetno, Vlada za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, vlada kantona za regionalne ceste, općinski načelnik ili gradonačelnik za lokalne ceste i ulice u gradovima može na zahtjev korisnika eksproprijacije iz člana 38. ovog Zakona, koji je iznio valjane razloge za potrebu hitnog stupanja u posjed nekretnine, riješiti da mu se ta nekretnina preda u posjed prije pravomoćnosti rješenja o eksproprijaciji, odnosno prije isplate naknade za eksproprijiranu nekretninu, ako utvrdi da je to neophodno zbog hitnosti slučaja ili da bi se otklonila znatnija šteta.

Član 40.

Kada se radi građenja, rekonstrukcije ili održavanja autoceste, brze ceste, magistralne, regionalne ili lokalne ceste ekspropirira nekretnina u državnom vlasništvu ne plaća se naknada za ekspropirane nekretnine.

3. Održavanje cesta

Član 41.

Održavanje cesta, u smislu ovog Zakona, obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran saobraćaj i očuvanje projektovanog stanja ceste.

Radovi održavanja cesta mogu biti:

- radovi redovnog održavanja cesta,
- radovi vanrednog održavanja cesta.

Radovi redovnog održavanja cesta su:

1. popravka kolovoza, trupa ceste, potpornih i obloženih zidova,
2. uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolovoza i objekata za odvodnju,
3. održavanje bankina, bermi i kosina nasipa, usjeka i zasjeka,
4. održavanje objekata na cestama, održavanje objekata, opreme i instalacija sistema naplate putarine i inteligentnog saobraćajnog sistema za upravljanje i vođenje saobraćaja,
5. izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosno-sigurnosnih uređaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne saobraćajne signalizacije i opreme ceste,
6. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,
7. održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,
8. čišćenje snijega i leda sa kolovoza i posipanje kolnika s ciljem sprečavanja poledice,
9. manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolovoza,
10. manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
11. manji zahvati na ugrađivanju ivičnjaka i izradi pješačkih staza,
12. manji zahvati na saniranju klizišta i odrona,
13. vođenje podataka o javnim cestama,
14. obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava stalan, nesmetan i siguran saobraćaj na cestama.

Radovi vanrednog održavanja javnih cesta su obimniji radovi:

1. obnavljanja, zamjene i ojačanja dotrajalih kolovoza,

2. ojačanja i zamjene propusta i mostova dužine do deset metara, obnove potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
3. ugrađivanja ivičnjaka i izrada pješačkih staza,
4. saniranja klizišta i odrona.

Radovi vanrednog održavanja su radovi koji se izvode u cestovnom pojasu, mogu se izvoditi samo na osnovu tehničke dokumentacije, bez pribavljanja saglasnosti i druge dokumentacije prema Zakonu o prostornom uređenju.

Član 42.

Poslovi održavanja javnih cesta u smislu ovog Zakona su i:

- planiranje održavanja i mjere zaštite javnih cesta i saobraćaja na njima,
 - ustupanje radova redovnog i vanrednog održavanja javnih cesta,
 - stručni nadzor i kontrola kvaliteta ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja javnih cesta,
- osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari i predmeta sa javne ceste,
- ophodnja (obilaznje, izviđanje, patrola) cesta.

Član 43.

Radovi na održavanju javne ceste trebaju se izvoditi tako da se zbog njih ne obustavlja saobraćaj.

U slučaju potrebe obustavljanja saobraćaj zbog izvođenja radova, upravitelj ceste će po zahtjevu izvođača radova, najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave saobraćaja, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog ministarstva, putem sredstava javnog informiranja obavijestiti učesnike u saobraćaju o obustavi saobraćaja, o preusmjeravanju saobraćaja za vrijeme obustave, te naložiti izvođaču radova da postavi dopunsku saobraćajnu signalizaciju i poduzme ostale radnje za sigurno odvijanje saobraćaja. Ukoliko se radovi izvode na dionici ceste gdje nije moguće izmjestiti saobraćaj, upravitelj ceste može zahtijevati da se radovi izvode noću.

Član 44.

Upravitelj ceste dužan je osigurati održavanje kolovoza dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad i na graničnim prijelazima, odnosno učestvovati u finansiranju održavanja i to u obimu koji proističe iz dužine dijela javne ceste u naselju i širini te ceste van naselja, odnosno prije graničnog prijelaza.

U naselju ili gradu gdje je organizirana posebna služba za održavanje ulica, ta služba može vršiti i održavanje kolovoza dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, a u tom slučaju upravitelj učestvuje u finansiranju održavanja u skladu sa odredbom prethodnog stava.

Pravac, dužinu i širinu dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu, kao i način i uvjete održavanja kolnika kao i poslove zaštite i sigurnosti tih cesta, utvrđuju ugovorom upravitelj ceste i nadležna općina ili grad, odnosno Državna granična služba. Tim ugovorom moraju se regulirati obaveze za dvosmjerno odvijanje saobraćaja na javnoj cesti kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu.

Upravitelj ceste i nadležna općina ili grad, odnosno Državna granična služba ugovor iz prethodnog stava dužni su zaključiti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 45.

Ako do sporazuma iz prethodnog člana ne dođe, konačnu odluku donosi arbitražna komisija u sastavu od tri člana koju čine: predstavnik nadležnog ministarstva, upravitelja ceste i općine ili grada, odnosno Državne granične službe.

Ukoliko komisija iz stava 1. ovog člana ne postigne sporazum i ne donese konačnu odluku, nadležni ministar donijet će odluku u skladu sa svojim nadležnostima.

Član 46.

Željezničko-cestovni prijelaz na dva nivoa u cjelini održava se kao javna cesta u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge, a samo cesta i cestovne instalacije kada se javna cesta nalazi ispod željezničke pruge.

Član 47.

Popis poslova redovnog i vanrednog održavanja, rokove za izvođenje tih radova, pravila i tehničke uvjete za radove, podatke o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uvjeti obavljanja cestarske službe regulišu se Pravilnikom o održavanju javnih cesta koji donosi ministar.

4. Ustupanje radova

Član 48.

Upravitelji cesta direktno ne izvode radove gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Izuzetno, subjekti iz prethodnog stava mogu izvoditi navedene radove, ako imaju potrebne kapacitete i ukoliko je to u funkciji racionalnosti, boljeg funkcioniranja sistema i ako je tehnološki i ekonomski opravdano.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta upravitelji cesta ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH," br. 49/04).

Član 49.

Predtakmičenje izvođača kao i postupak ustupanja radova redovnog održavanja cesta provodi se svake četiri godine po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavkama.

Član 50.

Izvođenje radova na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta smije se ustupiti samo izvođaču koji je registriran, specijaliziran i opremljen za te poslove i koji raspolaže osposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova.

Osim uvjeta iz stava 1. ovog člana izvođač kome se mogu ustupiti poslovi redovnog održavanja cesta mora biti licenciran za tu vrstu poslova u skladu sa Pravilnikom o licenciranju koji donosi ministar.

Član 51.

Upravitelj cestom, korisnik koncesije i izvođač radova redovnog održavanja javne ceste dužni su i ovlašteni prilikom štrajka svojih radnika osigurati obavljanje redovnog održavanja javne ceste i to:

- nadzor nad prohodnosti i osposobljenosti javne ceste za siguran saobraćaj pregledima javne ceste,
- osigurati opasne dijelove na javnoj cesti, ako utvrđene nedostatke koji ugrožavaju saobraćaj na njoj ophodar ne može odmah otkloniti,
- provođenje mjera za osiguranje javne ceste čiji bi izostanak mogao prouzrokovati oštećenje javne ceste,

- otklanjanje posljedica prirodnih i drugih katastrofa na javnoj cesti,
- otklanjanje oštećenja javne ceste koja bi mogla uzrokovati prekid saobraćaja ili opasnost za učesnike u saobraćaju,
- prohodnost javne ceste u zimskom periodu najmanje u obimu koji omogućuje odvijanje saobraćaja uz upotrebu zimske opreme,
- osiguranje tekućih podataka o stanju i prohodnosti javne ceste.

V. ZAŠTITA CESTA I UVJETI ODVIJANJA SAOBRAĆAJA NA CESTAMA

Član 52.

Pod zaštitom javnih cesta u smislu ovog Zakona podrazumijeva se:

- zaštita cesta od prekomjernog opterećenja,
- zaštita cesta od prekoračenja ukupne mase i osovinskog opterećenja,
- zaštita od gradnje objekata u cestovnom pojasu cesta,
- reguliranje gradnje prilaznih cesta, autobusnih stajališta, parkinga i benzinskih pumpi,
- osiguranje preglednosti na raskrsnicama i u krivinama,
- zaštita od nekontrolisanog izlaska većeg broja ljudi, djece, te stoke i divljači na cestu,
- sprečavanje vršenja radnji na cesti i u cestovnom pojasu kojima bi se mogla oštetiti cesta, odnosno ugrožavati saobraćaj ili povećati troškovi održavanja ceste,
- reguliranje odnosa sa susjedima uz cestu,
- reguliranje postavljanja kablova, vodova i instalacija u trupu ceste u cestovnom i zaštitnom pojasu,
- sprečavanje deponovanja materijala na cesti i uz cestu,
- uklanjanje zaustavljenih, pokvarenih, napuštenih i oštećenih vozila sa ceste i iz cestovnog pojasa,
- reguliranje ograničenja i zabrana saobraćaja,
- reguliranje postavljanja i dopune saobraćajne i turističke signalizacije,
- reguliranje postavljanja reklamnih znakova,
- evidencija cesta, cestovnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama,
- ovlašćenja upravitelja cesta u vezi sa zaštitom cesta,
- obaveza ugovaranja održavanja i zaštite cesta,

kontrola gradnje ograda i vršenja drugih radova u cestovnom pojasu i poduzimanje mjera u cilju sprečavanja vršenja bespravnih radova u cestovnom pojasu.

Član 53.

Motorna i priključna vozila koja obavljaju saobraćaj na cestama, osim vozila sa gusjenicama moraju imati kotače sa pumpanim gumama.

Motorna vozila sa gusjenicama mogu obavljati saobraćaj na cestama sa savremenim kolovoznim zastorom samo ako su gusjenice opremljene oblogama sa ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Izuzetno od odredaba prethodnog stava, motorna vozila sa gusjenicama oružanih snaga Bosne i Hercegovine mogu obavljati saobraćaj na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom iako gusjenice nisu opskrbljene oblogama, uz obavezu naknade štete koja je time prouzrokovana.

Naknadu štete iz stava 3. ovog člana utvrđuje komisija imenovana odlukom osnivača koju čine predstavnici nadležnog ministarstva i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine.

Član 54.

Vozila na javnoj cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno sa teretom prelaze dozvoljenu težinu, osovinski pritisak ili dimenzije, odnosno granice dopuštenog opterećenja na javnim cestama smatra se vanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stava 2. ovog člana može se vršiti samo uz odobrenje za vanredni prijevoz, ako stanje javne ceste i saobraćaja na njoj to dopušta.

Odobrenje za vanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može vršiti drugim prijevoznim sredstvima.

Uvjeti i način na koji se vanredni prijevoz može vršiti utvrđuje se u odobrenju za vanredni prijevoz.

Odobrenje za vanredni prijevoz na autocesti i brzjoj cesti izdaju Autoceste FBiH, Ceste FBiH za magistralne ceste, kantonalna ustanova za ceste za regionalne ceste, a nadležni općinski odnosno gradski organ za lokalne ceste.

Pravna i fizička lica kod kojih se vrši utovar na vozila dužni su se pridržavati dozvoljenih maksimalnih ograničenja prilikom utovara tereta na vozila u pogledu propisanih uvjeta za pojedine vrste vozila koji se odnose na dimenzije, ukupnu masu i osovinsko opterećenje.

Način i uvjete vršenja vanrednog prijevoza, postupak izdavanja odobrenja, nadziranje osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila na javnim cestama regulira se Pravilnikom za vršenje vanrednog prijevoza koji donosi ministar, uz saglasnost Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 55.

Troškove vanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja odobrenja za vanredni prijevoz, trošak poduzimanja posebnih mjera osiguranja za vanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačanje objekata, izgradnja devijacija, proširenja kao i izrada elaborata o mogućnosti prolaska vanrednog prijevoza i pratnja), trošak pregleda vanrednog prijevoza i naknada za vanredni prijevoz snosi podnosilac zahtjeva.

Član 56.

Kontrolu osovinskog pritiska ukupne dopuštene mase i dimenzije vozila na javnim cestama vrši upravitelj ceste, uz prisustvo predstavnika organa unutrašnjih poslova.

Ako se kontrolom iz stava 1. ovog člana utvrdi da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dopuštenu masu i dimenzije vozila, a prijevoz se vrši bez odobrenja za vanredni prijevoz ili opterećenje i dimenzije vanrednog prijevoza ne odgovaraju veličinama u dozvoli za vanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz saobraćaja o čemu će se sačiniti zapisnik koji se dostavlja nadležnoj inspekciji radi pokretanja prekršajnog naloga.

Iz saobraćaja se isključuje i vozilo čiji vozač odbije da izvrši kontrolu ukupne mase i osovinskog opterećenja vozila na zahtjev ovlaštenog lica.

Privremeno isključivanje vozila iz saobraćaja mogu vršiti inspektori javnih cesta ili ovlašteni radnici Ministarstva unutrašnjih poslova, uz prisustvo predstavnika upravitelja ceste. Isključivanje iz saobraćaja vrši se skidanjem registarskih tablica sa vozila kojim je vršen vanredni prijevoz bez dozvole ili suprotno uvjetima iz dozvole i oduzimanjem saobraćajne dozvole na zapisnik sačinjen na licu mjesta.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što upravitelju ceste plati naknadu, te kada dobije odobrenje za vanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje sa propisanim normativima ili uvjetima iz dozvole.

U vrijeme dok je vozilo isključeno iz saobraćaja, prijevoznik se stara o isključenom vozilu i snosi sve posljedice isključenja iz saobraćaja.

Nadzor nad dozvoljenim osovinskim opterećenjem i ukupnom masom nad vozilima koja ulaze na područje Bosne i Hercegovine vrši se u postupku carinskog nadzora na graničnom prijelazu.

Član 57.

Pravna ili fizička lica zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjerne upotrebe javne ceste dužna su platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste.

Pravilnik za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javne ceste donosi ministar.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjernu upotrebu javne ceste mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima određenog pravnog ili fizičkog lica i opterećenju javne ceste.

Član 58.

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se s ciljem zaštite javne ceste i sigurnosti saobraćaja na njoj od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

U postupku izdavanja odobrenje za građenje ili urbanističke saglasnosti za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne ceste organ nadležan za prostorno uređenje obavezan je zatražiti prethodnu saglasnost, odnosno odobrenje od upravitelja ceste.

Zaštitni pojas u smislu stava 1. ovog člana mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- autoceste 40 m,
- brze ceste 30 m,
- magistralne ceste 20 m,
- regionalne ceste 10 m,
- lokalne ceste 5 m.

Član 59.

Mjesta ukrštanja sa željezničkom prugom, benzinske stanice, autobusne stanice i parkirališta za potrebe javne ceste, odmorišta i prateći objekti mogu se graditi u zaštitnom i cestovnom pojasu javne ceste samo na način i pod uvjetima utvrđenim u odobrenju, odnosno saglasnosti upravitelja ceste.

Član 60.

Pod priključkom i prilazom na javnu cestu, osim autocesta i brzih cesta, u smislu ovog Zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina sa kojih se vozila direktno uključuju u saobraćaj ili isključuju iz saobraćaja.

Križanje javnih cesta međusobno ne smatra se, u smislu ovog Zakona, priključkom i prilazom na javnu cestu.

Priključak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na osnovu odobrenja upravitelja ceste.

Troškove izgradnje priključka i prilaza na javnu cestu u skladu sa odobrenim projektom priključka snosi investitor priključka.

Član 61.

Odobrenje za gradnju priključka i prilaza investitoru se može izdati samo ukoliko su ispunjeni uvjeti za gradnju priključka i prilaza propisani ovim Zakonom i Pravilnikom o uvjetima za projektovanje i gradnju priključaka i prilaza.

Upravitelj ceste nije dužan izdati odobrenje za priključivanje na javnu cestu za objekte izgrađene na osnovu građevinske dozvole za koju nije tražena saglasnost upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektovanje i gradnju priključaka i prilaza iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

Ako već izgrađeni priključak na javnu cestu ne zadovoljava uvjete sigurnog priključivanja, upravitelj ceste je ovlašten zahtjevati njegovo prilagođavanje promijenjenim okolnostima. Troškove njegovog preuređenja plaća investitor priključka ili njegov pravni nasljednik.

Za korištenje cestovnog zemljišta investitor je dužan plaćati naknadu.

Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta donosi ministar.

Član 62.

Ako se priključak na javnu cestu izgradi bez odobrenja upravitelja ceste ili suprotno uvjetima iz odobrenja, upravitelj ceste podnijet će prijavu nadležnom inspekcijskom organu.

Član 63.

Na već izgrađenim javnim cestama izuzev autocesta i brzih cesta može se dozvoliti izgradnja novih autobuskih stanica, uz odobrenje upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektovanje i uređenje autobuskih stanica donosi ministar.

Član 64.

Uvjete za uređenje prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnoj cesti i unutar cestovnog pojasa javne ceste utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem odobrenja, a uvjete uređenja prostora i izgradnje objekata i instalacija u zaštitnom cestovnom pojasu utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem saglasnosti.

Uvjetima iz stava 1. ovog člana za objekte, odnosno instalacije koje se nalaze na javnoj cesti, odnosno unutar zemljišnog pojasa javne ceste, utvrđuju se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova, kao i određivanje lokaliteta na kojima se objekti ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Član 65.

U blizini raskršća dviju javnih cesta u nivou ili križanja javne ceste sa željezničkom prugom u nivou, ili na unutrašnjim stranama cestovnog zavoja ne smije se saditi drveće ili grmlje, postavljati naprave, ograde, reklamni znakovi ili drugi predmeti koji onemogućavaju preglednost na javnoj cesti, odnosno željezničkoj pruzi (trokut preglednosti). Dužina stranica trokuta preglednosti utvrđuje se tehničkom dokumentacijom ceste, odnosno željezničke pruge.

Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su, na zahtjev upravitelja ceste odnosno korisnika koncesije, ukloniti drveće, grmlje, naprave, ograde, reklamne znakove i druge predmete radi osiguranja preglednosti na javnoj cesti.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta ne postupi u skladu sa odredbom stava 2. ovog člana, upravitelj ceste putem izvođača radova koji održava cestu osigurat će izvođenje tih radova na teret vlasnika, korisnika ili posjednika zemljišta.

Održavanje prijelaza u nivou ceste sa željezničkom prugom Sporazumom regulišu upravitelj ceste i upravitelj pruge. Ako ne dođe do sporazuma konačnu odluku o održavanju prijelaza donosi arbitražna komisija sastavljena od predstavnika nadležnog ministarstva, upravitelja ceste i upravitelja pruge.

Član 66.

Ako se pored javne ceste nalaze objekti gdje se skupljaju građani kao što su sportski stadioni, dječja igrališta, škole, javni lokali ili zemljište koje se koristi za lovišta, držanje stoke i pašnjake, ti objekti, odnosno zemljište moraju se zaštitnom ogradom odvojiti od cestovnog pojasa.

Ako je potreba za postavljanjem zaštitne ograde iz prethodnog stava prouzrokovana gradnjom ili rekonstrukcijom javne ceste, troškove postavljanja i održavanja zaštitne ograde snosi investitor.

Ako je potrebu za postavljanjem zaštitne ograde prouzrokovao korisnik objekta ili zemljišta iz stava 1. ovog člana, nadležna inspekcija ceste donosi rješenje kojim utvrđuje obavezu tom korisniku da postavi i održava zaštitnu ogradu.

Ako korisnik objekta ili zemljišta ne postupi po rješenju iz prethodnog stava, nadležni inspektor za ceste izdat će nalog da se postavljanje zaštitne ograde izvrši o trošku korisnika.

Član 67.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i cestovnom pojasu, ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetiti javnu cestu, povećati troškove održavanja, odnosno ugrožavati ili ometati saobraćaj na njoj, a naročito:

1. iznositi blato na cestu ili bilo čime prljati cestu,
2. na cestu i u odvodna tijela ceste dovoditi vodu i druge tekućine i ometati njihovo otjecanje sa ceste i iz odvodnih tijela ceste,
3. istresati u cestovne jarke materijal ili tekućine,
4. napajati i pasti životinje u cestovnim jarcima i na cestovnom pojasu, puštati ih da prelaze ili ih zadržavati na cestovnom pojasu,
5. u zaštitnom pojasu izgrađivati pojilišta za životinje,
6. po cesti vući grede, balvane i druge predmete čime bi se cesta mogla oštetiti,
7. prosipati po cesti maziva ili druge masne tvari,
8. bez odgovarajuće zaštite na zemljištu ili zgradama pored ceste izvoditi radove koji bi mogli oštetiti cestu ili ugroziti sigurnost saobraćaja,
9. spuštati kamenje, drvo, druge predmete i materijal niz kosine cestovnih nasipa i usjeka,
10. ostavljati na cesti i u cestovnom pojasu pokvarena, oštećena ili trajno napuštena vozila,
11. posipati ili bacati materijal ili predmete na cestu i u odvodna tijela ceste ili ga deponovati uz cestu,
12. vršiti bilo koje druge radove na kosinama nasipa, zasjeka i usjeka,

13. iscrtavati i brisati horizontalne i vertikalne signalizacije te premještati, otuđivati i izmjeniti vertikalnu signalizaciju i cestovnu opremu,

14. sjeći šume u zaštitnom pojasu ceste ukoliko ona narušava stabilnost kosina,

15. postavljati reklamne znakove uz cestu suprotno odredbama člana 78. ovog Zakona.

Ako se na javnoj cesti izvode ili su izvedeni radovi ili radnje koje mogu oštetiti javnu cestu, povećati troškove održavanja ili ugroziti sigurnost saobraćaja na njoj, nadležna inspekcija cesta i upravitelj ceste dužni su poduzeti sve potrebne mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje ceste i sigurnost saobraćaja na njoj.

U slučaju iz stava 2. ovog člana inspektor cesta kao i upravitelj ceste ovlašteni su obustaviti radove ili radnje iz stava 2. ovog člana i naložiti otklanjanje nedostataka u kratkom roku.

Ukoliko investitor i izvođač radova ne otklone nedostatke u ostavljenom roku, upravitelj ceste otklanjanje nedostataka naložit će organizaciji koja održava cestu o trošku investitora ili izvođača radova koji nije otklonio nedostatke ili podnijeti prijavu nadležnoj inspekciji.

Član 68.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama, osim autocesta i brzih cesta, mogu se održavati pod uvjetima i na način utvrđen od nadležnog Ministarstva unutrašnjih poslova i uz saglasnost ministra na magistralnim cestama, odnosno nadležnog kantonalnog ministra na regionalnim i lokalnim cestama.

Član 69.

Komšije pored javne ceste moraju dopustiti jednostavan odvod vode i odlaganje snijega na njihovo zemljište, ako im se time ne nanosi šteta.

Komšije pored javne ceste moraju, u skladu sa Zakonom i uz odštetu, dopustiti pristup do cestovnih objekata radi njihovog održavanja, gradnje odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode od cestovnog pojasa do recipijenta, te postavljanje privremenih ili stalnih uređaja i uređenja za zaštitu ceste i saobraćaja na njoj od leda, snijega, buke, štetnih svjetlosnih uticaja i slično, ako ih nije moguće postaviti na zemljište koje je sastavni dio ceste.

Član 70.

Izuzetno od odredbi člana 68., može se dati odobrenje za radove koji se na drugi način ne mogu izvesti ili bi njihovo izvođenje zahtijevalo velike troškove kao što su poprečno postavljanje u trupu ceste i na cestovnim objektima cjevovoda, kablova i vodova (na objektima i uzdužno), rušenje i uklanjanje drveća koje ugrožava sigurnost saobraćaja na cesti ili bi moglo dovesti do ugrožavanja sigurnosti saobraćaja na cesti.

Odobrenje iz prethodnog stava izdaje upravitelj cesta.

U odobrenju se određuju uvjeti i način izvođenja radova.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana nije potrebno ako dođe do oštećenja uređaja i instalacija, ugrađenih u javnu cestu ili ako dođe do pada drveća na cestu i ako je zbog toga neposredno ugrožena sigurnost saobraćaja, odnosno život i zdravlje građana ili bi mogla nastati veća privredna šteta.

Vlasnik ili korisnik uređaja instalacija postavljenih u javnu cestu i uz cestovni pojas kao i vlasnik drveća na kojima je došlo do oštećenja zbog kojih može nastati neposredna opasnost za javnu cestu i učesnike u saobraćaju i okolišu, dužan je o tome obavijestiti upravitelja ceste, odnosno korisnika koncesije, Ministarstvo i Ministarstvo unutrašnjih poslova za magistralne ceste, odnosno nadležno kantonalno ministarstvo saobraćaja i kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova za regionalne i lokalne ceste i ulice u naseljima i gradovima.

Vlasnik ili korisnik uređaja i instalacija ili drveća iz stava 5. ovog člana mora u što kraćem roku otkloniti oštećenja na njima radi dovođenja javne ceste i prometa u prvobitno stanje i o tome obavijestiti nadležne organe i organizacije kao i u stavu 5. ovog člana.

Član 71.

Građevinski materijali i drugi predmeti ne mogu se deponovati pored cesta na udaljenosti manjoj od pet metara računajući od cestovnog pojasa, kao ni na većoj udaljenosti, ako bi se time ometala potrebna preglednost ili se ugrožavala sigurnost saobraćaja.

Materijal namijenjen za radove na cesti može se deponovati na cesti, s tim da cijela širina kolovoza mora ostati slobodna za siguran saobraćaj u oba pravca.

U oštroj krivini ovaj materijal može se deponovati samo na vanjskoj strani krivine ceste.

Upravitelj cesta ili nadležni inspektor za ceste izdat će nalog da se o trošku vlasnika uklone svi materijali i predmeti deponovani suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 72.

Ako se vozilo na kolovozu ceste popriječi ili ako snagom vlastitog motora ne može savladati uspon u zimskim uvjetima odvijanja saobraćaja ili ako sa vozila padne teret, vozač je dužan, ako je to moguće, vozilo, odnosno teret odmah ukloniti sa kolovoza. Ako to ne učini, upravitelj ceste izdat će nalog izvođaču radova koji održava cestu da uklanjanje vozila odnosno tereta izvrši za račun vlasnika odnosno korisnika vozila.

Oštećeno vozilo ili vozilo u kvaru vozač je dužan, ako mu je to moguće, odmah ukloniti sa ceste. Ako to ne učini, upravitelj ceste će dati nalog službi "Pomoć-informacije" na cestama da se uklanjanje vozila izvrši u skladu sa ugovorom o vršenju službe "Pomoć - informacije" na cestama na teret vlasnika odnosno korisnika vozila.

Član 73.

Ako se cesta nalazi u takvom stanju da se na njoj uopće ne može odvijati saobraćaj ili samo za pojedine vrste vozila ili ako bi saobraćaj pojedinih vrsta vozila nanosio štetu cesti, ili ako se radovi na rekonstrukciji ili održavanju ceste ne mogu izvesti bez obustavljanja ili ograničenja saobraćaja, ili ako drugi razlozi sigurnosti saobraćaja to zahtijevaju, Ministarstvo, na prijedlog upravitelja ceste za autoceste, brze i magistralne, nadležno kantonalno ministarstvo za regionalne ceste, a nadležni općinski odnosno gradski organ za lokalne ceste može zabraniti ili ograničiti saobraćaj na toj cesti za pojedine vrste vozila na cijeloj cesti ili samo na pojedinim njenim dijelovima.

Opća zabrana ili ograničenje saobraćaja na cesti može biti samo privremeno, a zabrana ili ograničenje saobraćaja za pojedine vrste vozila može biti privremeno ili stalno. Zabrana ili ograničenje saobraćaja mora se pravovremeno objaviti putem sredstava javnog informiranja, ili na drugi pogodan način prema mjesnim prilikama i označiti odgovarajućim saobraćajnim znakovima na cesti.

Za radove redovnog održavanja nije potrebno izdavati saglasnost o posebnom režimu odvijanja saobraćaja.

Uz zahtjev za zabranu ili ograničenje saobraćaja radi izvođenja radova na javnoj cesti, izvođač radova je dužan dostaviti organu iz stava 1. ovog člana, tehničku dokumentaciju o organizaciji izvođenja radova kao i prijedlog eventualno drugog mogućeg načina odvijanja saobraćaja na tom cestovnom pravcu.

Član 74.

Odredbe o zaštiti cesta i uvjetima odvijanja saobraćaja na cestama primjenjuju se na ceste u gradnji i cestovne pravce za koje je usvojen projekt o gradnji ceste.

Član 75.

Upravitelj ceste dužan je pravovremeno obavijestiti nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova o svim promjenama stanja na cestama koje bitno utiču na prohodnost cesta i sigurnost saobraćaja, kao i o poduzetim mjerama za nesmetano odvijanje saobraćaja.

Član 76.

Saobraćajna signalizacija i oprema, te turistička signalizacija postavljaju se na javnoj cesti na osnovu saobraćajnog projekta.

Za ceste koje su izgrađene do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a nemaju saobraćajni projekt, važeće je postojeće stanje saobraćajne signalizacije i opreme do izrade saobraćajnog projekta.

Za ceste iz stava 2. ovog člana upravitelj cesta dužan je izraditi saobraćajni projekt ceste u roku od najviše tri godine od dana donošenja ovog Zakona.

Upravitelj ceste uz saglasnost ministra za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, odnosno nadležna kantonalna ustanova uz saglasnost nadležnog kantonalnog ministra za regionalne i lokalne ceste, ovlašteni su izmijeniti saobraćajni projekt iz stava 1. ovog člana, odnosno postojeće stanje iz stava 2. ovog člana.

Član 77.

Za svaki zahvat na javnoj cesti, pri izvođenju radova održavanja ili drugih radova pod saobraćajem moraju se postaviti odgovarajući privremeni saobraćajni znakovi, odnosno provesti tehnička regulacija saobraćaja na način da se garantira sigurnost saobraćaja i izvođača radova uz najmanje ometanje saobraćajnih tokova.

Tehničkom regulacijom iz stava 1. ovog člana mora se osigurati pravovremena uočljivost zapreka i drugih barijera na javnoj cesti danju u vrijeme nedovoljne vidljivosti i noću, postavljanjem odgovarajućih treptavih narančastih svjetala ili drugih adekvatnih tehničkih pomagala.

Radovi na javnim cestama, naročito na kolovozima, osim neodložnih radova na otklanjanju nedostataka koji neposredno ugrožavaju sigurnost saobraćaja moraju se, po pravilu, planirati i izvoditi u danima kada je saobraćajni tok slabijeg intenziteta, a izričito ne u dane vikenda, praznika i pojačanog saobraćaja zbog turističkih putovanja.

Odmah po završetku radova na javnoj cesti sva privremena saobraćajna signalizacija i oprema mora biti uklonjena i istovremeno postavljena trajna saobraćajna i ostala signalizacija i oprema u skladu sa saobraćajnim projektom.

Odobrenje za izmjenu režima saobraćaja izdaje nadležno ministarstvo u skladu sa privremenim saobraćajnim projektom.

Član 78.

Na autocesti i brzjoj cesti i zaštitnom pojasu autoceste i brze ceste nije dopušteno postavljanje reklama.

Na autocesti i brzjoj cesti i zaštitnom pojasu autoceste i brze ceste dopušteno je pružanje usluga u skladu sa saglasnošću upravitelja.

Na ostalim javnim cestama i zaštitnom pojasu uz javnu cestu nije dopušteno postavljanje reklama na mjestima na kojima bi zbog svog sadržaja, položaja te odnosa prema javnoj cesti reklama ugrožavala sigurnost saobraćaja.

Mjesta na javnoj cesti iz stava 3. ovog člana na kojima nije dopušteno postavljanje reklame pravilnikom će propisati ministar.

Pravilnikom iz prethodnog stava ovog člana ministar će propisati na kojim mjestima, pod kojim uvjetima i uz koliku naknadu se mogu postavljati reklame uz magistralne, regionalne i lokalne ceste.

Posebnim pravilnikom ministar će propisati uvjete i visinu naknade za korištenje cestovnog zemljišta za pružanje usluga i obavljanja pratećih djelatnosti korisnicima uz autoceste i brze ceste.

Član 79.

Upravitelji cesta za ceste kojima upravljaju dužni su voditi evidencije tih cesta, cestovnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme na njima.

Član 80.

Ovim zakonom daju se javna ovlaštenja upraviteljima cesta.

Upravitelji cesta u okviru vršenja javnih ovlaštenja pokreću upravni postupak po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke i donose rješenja kada izdaju:

- odobrenje za vanredni prijevoz iz člana 54. ovog Zakona,
- odobrenje za prekomjernu upotrebu javne ceste iz člana 57. ovog Zakona,
- odobrenje za izgradnju objekata i instalacija iz člana 58. ovog Zakona,
- odobrenje za izgradnju priključka, odnosno prilaza na javnu cestu iz člana 60. ovog Zakona,
- odobrenje za izgradnju autobusnih stajališta iz člana 63. ovog Zakona,
- odobrenje za poprečno postavljanje instalacija iz člana 70. ovog Zakona,
- nalog za obustavu vršenja bespravnih radnji i otklanjanje smetnji na cesti i u zaštitnom pojasu iz čl. 62., 65., 67. i 71. ovog Zakona,
- odobrenje za postavljanje reklama iz člana 78. ovog Zakona,
- rješenje o povratu dijela uplaćenih sredstava za registraciju vozila iz člana 99. ovog Zakona.

Protiv upravnih akata iz stava 2. ovog člana za autoceste, brze ceste i magistralne ceste može se podnijeti žalba Ministarstvu, za regionalne ceste nadležnom kantonalnom ministarstvu, a za lokalne ceste nadležnom općinskom organu u skladu sa zakonom.

Član 81.

U okviru osiguranih finansijskih sredstava za održavanje i zaštitu cesta, u skladu sa usvojenim godišnjem planom i programom održavanja i zaštite cesta upravitelji su dužni osigurati trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta kojim upravljaju i omogućiti sigurno i nesmetano odvijanje saobraćaja na tim cestama za učesnike u saobraćaju koji poštuju saobraćajne propise, saobraćajnu signalizaciju, vremenske uvjete, stanje na cestama i okolišu.

Upravitelji cesta i preduzeća koja održavaju ceste ugovorom regulišu uvjete i način izvršavanja radova održavanja i zaštite autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta i druga pitanja vezana uz njihovo održavanje i zaštitu.

Ugovor iz prethodnog stava, između ostalog, sadrži:

1. vrstu radova koji su predmet ugovora;
2. vrijeme na koje je ugovor zaključen;
3. ugovorenu vrijednost radova;
4. premjer i predračun radova;
5. način i postupak izrade i donošenja planova i programa;
6. uvjete i način izvođenja radova;

7. tehnički nadzor u izvođenju radova;
8. način obračuna, rokove plaćanja i druge uvjete za obračun i isplatu izvršenih radova;
9. odgovornost za štete i druge odgovornosti;
10. način rješavanja sporova.

Ugovor o održavanju javnih cesta mora se zaključivati u kontinuitetu.

Preduzeće za ceste kojem se ugovorom iz stava 2. ovog člana povjeri obavljanje poslova održavanja i zaštite autocesta, brzih cesta, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta odgovorno je za kvalitetno, stručno i pravovremeno izvršenje tih poslova, u skladu sa Pravilnikom iz člana 47. ovog Zakona.

VI. KONCESIJE

Član 82.

Koncesijom se stiče pravo građenja i upravljanja autocestom, brzom cestom i pojedinim cestovnim objektima na magistralnoj cesti (most, tunel i dr.) koje uključuje pravo privrednog korištenja autoceste, brze ceste ili objekta na magistralnoj cesti, te pravo rekonstrukcije i održavanja autoceste, brze ceste i cestovnog objekta na magistralnoj cesti tokom koncesijskog perioda i pravo korištenja cestovnog zemljišta uz te ceste i objekte radi izgradnje pratećih uslužnih objekata i obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga snabdijevanja gorivom, servisnih usluga i sl.

Član 83.

Odluka o davanju koncesije donosi se na osnovu provedenog javnog konkursa.

Konkurs iz stava 1. ovog člana priprema i provodi Ministarstvo.

Davalac koncesije konkursom utvrđuje uvjete, pogodnosti i jamstva za dodjelu i ostvarenje koncesije.

Postupak provođenja konkursa vrši se u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 40/02 i 61/08) i Pravilima o postupku dodjele koncesija.

Stručne poslove u vezi sa pripremom konkursa i odluke o davanju koncesije za autoceste, brze ceste i pojedine objekte na magistralnim cestama obavljaju Autoceste FBiH, odnosno Ceste FBiH.

Član 84.

Odluku o davanju koncesije za autocestu, brzu cestu, odnosno pojedini objekt na magistralnoj cesti donosi nadležna vlada na prijedlog Ministarstva, koju mora potvrditi Parlament.

Član 85.

Odlukom o davanju koncesije određuje se naročito:

- predmet, odnosno sadržaj koncesije,
- podnosilac ponude i njegova sposobnost ostvarivanja koncesije,
- vrijeme trajanja koncesije,
- mjerila za utvrđivanje visine putarine,

- mjerila i visina naknade za koncesiju,
- pogodnosti ponude glede sredstava, opreme i zaposlenja,
- mjere očuvanja i zaštite okoliša,
- osnove finansiranja,
- način i razlozi prestanka koncesije.

Član 86.

Na osnovu odluke iz člana 83. ovog Zakona ugovor o koncesiji sa podnosiocem ponude potpisuje ministar.

Ugovorom o koncesiji obavezno se utvrđuju: bliže namjene za koje se daje koncesija, posebni uvjeti kojima tokom korištenja koncesije mora udovoljavati korisnik koncesije, visina naknade za koncesiju, uvjeti i način plaćanja naknade, jamstva korisnika koncesije, druga prava, obaveze i odgovornost korisnika i davalaca koncesije, način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje, postupak i uvjeti preuzimanja autoceste, odnosno pojedinog objekta na magistralnim cestama nakon isteka koncesije, kao i o iznosima uplaćenih naknada za koncesiju.

Član 87.

Odluke o davanju koncesije iz člana 83. ovog Zakona i ugovori o koncesiji iz člana 87. ovog Zakona upisuju se u poseban upisnik koji vodi Ministarstvo.

Način vođenja upisnika i obrazac upisnika propisuje ministar.

VII. FINANSIRANJE JAVNIH CESTA

Član 88.

Finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se:

A - iz javnih prihoda:

1. godišnjim naknadama za upotrebu cesta koje se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;
2. naknadama za autoceste i ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata;
3. posebnim naknadama za upotrebu autocesta, brzih cesta i određenih cesta i objekata sa naplatom na cestama (most, vijadukt, tunel i sl.) po posebnom pravilniku;
4. naknadama za ceste na inozemna motorna i priključna vozila;
5. posebnim naknadama za službu "Pomoć-informacije" na cestama;
6. naknadama za ceste koje se plaćaju za vanrednu upotrebu javnih cesta (vanredni prijevoz);
7. naknadama za ceste koje se plaćaju za prekomjernu upotrebu javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila;
8. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova;
9. ostale naknade po posebnim propisima;

B - kreditima;

C - donacijama/grantovima:

1. iz sredstava federalnog budžeta, budžeta kantona, te budžeta grada i općine,
2. sredstvima federalnog budžeta prikupljenim od naknada za korištenje cesta i objekata na osnovu dobijene koncesije i sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti,
3. donacijama drugih donatora.

Član 89.

Visinu naknade, obaveze korisnika cesta i namjenu sredstava iz člana 88. tač. 1., 3. i 4. ovog Zakona utvrđuje Vlada.

Visinu naknade i obaveze iz člana 88. tač. 5., 6., 7. i 8. ovog Zakona utvrđuje Ministarstvo.

Obavezu uplate naknada iz člana 88. tačka 8. ovog Zakona korisnik će plaćati na osnovu godišnjeg rješenja koje izdaje upravitelj ceste u skladu sa članom 78. ovog Zakona.

Član 90.

Naknadu iz člana 88. tačka 2. ovog Zakona obračunavaju i plaćaju pravna lica koja se bave prometom nafte i naftnih derivata u Federaciji u skladu sa Zakonom o akcizama ("Službeni glasnik BiH", br. 49/09).

Član 91.

Posebna naknada iz tačke 3. člana 88. ovog Zakona može se uvesti za upotrebu:

1. autoceste, brze ceste ili pojedinih objekata na javnoj cesti, ako na istom pravcu postoji alternativna javna cesta sa savremenim kolovozom;
2. mosta, vijadukta ili tunela sagrađenog zbog skraćivanja trase postojeće javne ceste, ako je omogućen javni saobraćaj na postojećoj dužoj trasi te javne ceste;
3. mosta sagrađenog radi povezivanja dviju javnih cesta preko rijeke ili kanjona.

Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se i na ceste i cestovne objekte za koje je izdana dozvola za korištenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i stranih ulagača.

Posebnu naknadu iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su plaćati pravna i fizička lica.

Član 92.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka C-1. osiguravaju se u federalnom budžetu, odnosno budžetu kantona, grada i općine u skladu sa materijalnim mogućnostima za svaku godinu pojedinačno.

Član 93.

Finansijska sredstva iz člana 88. tač. 1. i 2. koja se ne odnose na finansiranje autocesta i brzih cesta 40% pripadaju Cestama FBiH, nadležnim kantonalnim ustanovama za ceste 35%, a 25% općinskim organima za lokalne ceste i ulice u gradovima.

Visina finansijskih sredstva iz člana 88. tačka 2. namijenjenih za finansiranje autocesta i brzih cesta utvrđuje se posebnom odlukom Vjeća ministara BiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 3. pripadaju upravitelju autoceste, brze ceste, odnosno ceste ili objekta sa naplatom.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 4. pripadaju Cestama FBiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 5. namijenjena su službi "Pomoć-informacije" na cestama.

Finansijska sredstva iz člana 88. tač. od 6. do 9. pripadaju Autocestama FBiH u dijelu koji se odnosi na autoceste i brze ceste, Cestama FBiH u dijelu koji se odnosi na magistralne ceste, nadležnom kantonalnoj ustanovi za regionalne ceste, a nadležnom općinskom odnosno gradskom organu u dijelu koji se odnosi na lokalne ceste i ulice u gradovima.

Ukupna prikupljena finansijska sredstva iz člana 88. Federacija BiH koristi za finansiranje potreba na javnim cestama, u skladu sa Strategijom razvoja i održavanja javnih cesta (član 22. ovog Zakona), Srednjoročnim programom održavanja i zaštite, kao i programom rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (član 24. ovog Zakona), te godišnjim planom i programom održavanja i zaštite, kao i Planom i programom rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (član 25. ovog Zakona), vraćanje kredita, te za dokapitalizaciju i proširenje materijalne osnove rada upravitelja cesta.

Član 94.

Upravitelji javnih cesta obavljaju poslove od općeg interesa, ne posluju na komercijalnoj osnovi niti su osnovani radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavljaju na osnovu odobrenog plana i programa rada od osnivača.

Razlika javnih prihoda i javnih rashoda upravitelja javnih cesta predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Finansijski rezultat se raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obaveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta.

Poslovne knjige i druge evidencije upravitelja vode se u skladu sa Kontnim planom za privredna društva.

Član 95.

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog Zakona, koja se odnose na autoceste uplaćuju se u potpunosti na račun Autocesta FBiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog Zakona, koja se odnose na magistralne ceste uplaćuju se u potpunosti na račun Cesta FBiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog Zakona, koja se odnose na regionalne ceste uplaćuju se u potpunosti na račun javnih kantonalnih ustanova za ceste, a na račun grada ili općine za lokalne ceste i ulice u gradovima.

Član 96.

Naknade iz člana 88. ovog Zakona jesu raspoloživa finansijska sredstva koja će upravitelji namjenski koristiti za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, za rad i funkcioniranje upravitelja, te za proširenje materijalne osnove rada iz osnovne djelatnosti u okviru povjerenih javnih ovlaštenja, u skladu sa odobrenim planom i programom poslovanja od osnivača.

Član 97.

Ulaganja u smislu člana 26. i člana 41. stav 4. ovog Zakona jesu investiciona ulaganja iz kojih proizlazi nova cestovna infrastruktura i cestovna infrastruktura produženog vijeka trajanja.

Tekući troškovi poslovanja obuhvaćaju ulaganja u smislu člana 41. stav 3. ovog Zakona i opće troškove za proširenje materijalne osnove rada upravitelja.

Član 98.

Naknada iz tačke 1. člana 88. ovog Zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga BiH;
2. vozila organa unutrašnjih poslova;
3. vozila službe "Pomoć-informacije" na cestama;
4. motorna vozila inozemnih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je oslobađanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
5. vozila vatrogasnih jedinica i društava;
6. putničke automobile invalidnih lica sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno lica kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više;
7. vozila civilne zaštite;
8. sanitetska vozila.

Član 99.

Pravno lice koje vrši međunarodni prijevoz lica ili stvari i koje obavlja radove u inozemstvu, ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz člana 88. tačka 1. ovog Zakona za svoje vozilo koje koristi u saobraćaju u inozemstvu duže od tri mjeseca tokom godine prilikom sljedeće registracije vozila.

Pravno i fizičko lice ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz člana 88. tačka 1. ovog Zakona za svoje vozilo koje je u toku važenja registracije najmanje tri mjeseca prije isteka registracije odjavilo zbog oštećenja ili rashodovanosti.

Uputstvo za jedinstveni način obračuna za povrat sredstava iz st. 1. i 2. ovog člana donosi ministar.

Član 100.

Služba "Pomoć-informacije" predstavlja pružanje tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim cestama, uklanjanje sa javnih cesta oštećenih vozila i vozila u kvaru, davanje informacija o stanju prohodnosti cesta i pružanje druge pomoći.

Služba "Pomoć-informacije" na cestama do donošenja posebnog propisa u nadležnosti je Cesta FBiH koje će provesti zakonsku proceduru i na osnovu javnog oglašavanja zaključiti ugovore o vršenju službe sa automoto klubovima koji su adekvatno organizirani, tehnički, kadrovski i materijalno opremljeni i imaju uvjete za vršenje ove službe.

Do donošenja posebnog propisa iz prethodnog stava finansijska sredstva iz naknade iz člana 88. tačka 5. pripadaju Cestama FBiH i mogu se utrošiti samo u vršenju ove službe i njenoj implementaciji.

Ceste FBiH i Ministarstvo osigurat će kontrolu poslovanja praćenjem rada automoto klubova.

Plan, program i izvještaj o realizaciji plana i programa, Ceste FBiH dužne su polugodišnje dostavljati Ministarstvu koje će godišnje dostavljati Vladi na saglasnost.

Vlada će na prijedlog Ministarstva donijeti odluku kojom će se odrediti visina posebne naknade za službu "Pomoć-informacije" na cestama koja će se naplaćivati prilikom registracije cestovnih, motornih i priključnih vozila i druga pitanja vezana uz rad ove službe.

VIII. UPRAVNI NADZOR

Član 101.

Ministarstvo vrši upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega u pitanjima koja su ovim Zakonom stavljena u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Nadležno ministarstvo vrši upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost kantona, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Član 102.

Poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem ovog Zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove za autoceste, brze i magistralne ceste, odnosno nadležna kantonalna uprava za inspekcijske poslove za regionalne i lokalne ceste.

Ako počinioc prekršaja u određenom roku ne izvrši rješenje doneseno u prvostepenom postupku, inspektor donosi zaključak o izvršenju rješenja prisilnim izvršenjem angažiranjem trećih lica, odnosno drugog izvođača na trošak počinioca sa predloženim načinom izvršenja.

Upravitelj ceste ili nadležna uprava ili služba za inspekcijske poslove osigurat će materijalna sredstva za prisilno izvršenje, s tim što će troškove potraživati od počinioca direktno ili putem nadležnog organa ukoliko stranka odbije snositi troškove izvršenja.

Organi unutarnjih poslova dužni su organu nadležnom za provođenje izvršenja pružiti pomoć u provođenju izvršenja.

Član 103.

Inspektori iz člana 102. ovog Zakona vršeći inspekcijski nadzor javnih cesta osim prava i dužnosti koje imaju po posebnom zakonu imaju i sljedeća prava i dužnosti:

A) pregledati:

1. stanje cesta,
2. radove na izgradnji, rekonstrukciji, sanaciji, održavanju i zaštiti javnih cesta,
3. ispunjavanje uvjeta za obavljanje redovnih radova održavanja na javnoj cesti datoj u koncesiji,
4. radove koji se obavljaju na cesti u zaštitnom i cestovnom pojasu javnih cesta,
5. tehničku dokumentaciju u vezi sa radovima iz tač. 2. i 3. ovog člana (dozvole, saglasnosti, projekti, standardi),
6. obavljanje upravnih i stručno-tehničkih poslova na javnim cestama,

7. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih cesta,
8. provođenje mjera za osiguranje javnih cesta i saobraćaja na njima,
9. provođenje propisanih uvjeta za obavljanje zahvata u cestovnom i zaštitnom pojasu javnih cesta;

B) vršeci inspekcijski nadzor inspektor ima pravo:

- pregledati prostore, objekte, uređaje, materijale, dokumentaciju preduzeća i upravnih organizacija koje upravljaju javnim cestama, kao i izvođača na gradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta,
- saslušati stranke i svjedoke primjenom pravila upravnog postupka,
- pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet lica koja učestvuju u saobraćaju,
- uzeti uzorke materijala te obavljati druge postupke koji su u skladu sa namjenom inspekcijskog nadzora,
- dobiti lične podatke o pravnim i fizičkim licima, podatke o vlasništvu vozila, podatke o vlasništvu zemljišta i objekata u zaštitnom pojasu ceste, kao i druge podatke potrebne za vođenje postupka u vezi sa kršenjem ovog Zakona i propisa za njegovo izvršavanje;

C) narediti:

1. obustavu radova koji se izvode na javnim cestama, u cestovnom ili zaštitnom pojasu ceste, suprotno odredbama ovog Zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima, te dati rok za otklanjanje nedostataka,
2. otklanjanje nedostataka na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost saobraćaja na njima,
3. privremenu zabranu odvijanja saobraćaja na javnim cestama ili njihovom dijelu, ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati saobraćaj, te narediti da se odmah poduzmu mjere za osiguranje saobraćaja,
4. obustavu saobraćaja cestovnim motornim vozilima koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji saobraćaju mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njenom dijelu i kada je njihov saobraćaj na cesti u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima,
5. isključenje cestovnog motornog vozila iz saobraćaja na javnoj cesti kada utvrdi da dimenzije i ukupna masa ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi veličine iz člana 56. ovog Zakona, a prijevoznik nema odgovarajuću dozvolu za vanredni prijevoz,
6. privremenu zabranu saobraćaja na novoizgrađenoj i rekonstruiranoj cesti, njenom dijelu ili objektu na njoj, ako utvrdi da sa gledišta sigurnosti saobraćaja ne ispunjava tehničke uvjete,
7. rušenje građevine ili njenih dijelova i drugih objekata na teret investitora, kao i uspostavljanje prvobitnog stanja, ako su izgrađene ili se grade na cesti ili cestovnom pojasu bez odobrenja ili saglasnosti ili suprotno uvjetima iz odobrenja, odnosno saglasnosti nadležnog federalnog i kantonalnog organa,
8. rušenje reklamnih znakova u cestovnom i zaštitnom pojasu postavljenih bez odobrenja ili suprotno uvjetima nadležnog federalnog i kantonalnog organa,
9. zabranu upotrebe priključnih putova koji su izgrađeni ili se grade suprotno odredbama ovog Zakona, odnosno koji ne izmiruju prispjele obaveze prema upraviteljima cesta u skladu sa izdatim rješenjima,
10. u nužnim slučajevima, kada bi bila ugrožena sigurnost saobraćaja na javnoj cesti ili bi mogla nastati šteta na njoj, odrediti privremene mjere kako bi se otklonila opasnost ili spriječila šteta,
11. da se u polju preglednosti otklone nedostaci i nepravilnosti prouzrokovane kršenjem propisanih mjera za osiguranje preglednosti javne ceste,

12. da ovlašteni inspektori poduzmu i druge mjere u skladu sa Zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu Zakona.

D) U predmetima iz stava 1. tačka C alineja 9. ovog člana, kada je zbog neposredne ugroženosti javne ceste ili sigurnosti saobraćaja na njoj ugrožena sigurnost učesnika u saobraćaju, inspektor može, po skraćenom postupku, bez saslušanja stranaka donijeti rješenje.

U slučaju iz prethodnog stava žalba na rješenje ne odlaže izvršenje.

U nužnim slučajevima inspektor može donijeti usmeno rješenje, te odrediti njegovo izvršenje odmah po izricanju.

E) Inspektori su dužni, bez odlaganja, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, ako u vršenju inspekcije utvrde da je počinjen prekršaj iz ovog Zakona.

Član 104.

Pravna i fizička lica kod kojih se vrši inspeksijski nadzor dužna su omogućiti rad inspektorima, pružiti potrebnu pomoć i na njihovo traženje u određenom roku dostaviti podatke i dokumentaciju za vršenje inspeksijskog nadzora u smislu ovog Zakona.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 105.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeni za prekršaj Autoceste FBiH, Ceste FBiH i nadležna kantonalna ustanova za ceste, investitor ili preduzeće za ceste, ili općinski organ, ili drugo pravno lice ako:

1. ima nepotpunu tehničku dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju ceste i ako ne predvidi mjesta za objekte koji služe tim cestama (član 27.);
2. izmješteni dio ceste ne izgradi sa elementima koji odgovaraju kategoriji postojeće ceste (član 31.);
3. ne izmjesti ili ne prilagodi instalacije nastalim promjenama u roku ili ako investitor radova na cesti pravovremeno ne obavijesti imaoce instalacija o otpočinjanju radova na cesti (član 33.);
4. ne pristupi kontroli osovinskog pritiska ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila iz člana 54. stav 8. ovog Zakona;
5. ne plati naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste iz člana 57. Zakona;
6. u cestovnom i zaštitnom pojasu ceste podiže objekte ili izda odobrenje za gradnju objekata suprotno odredbama čl. 58. i 59. ovog Zakona;
7. ne plati naknadu za korištenje cestovnog zemljišta iz člana 61. ovog Zakona;
8. ne izradi saobraćajni projekt za ceste za koje nema saobraćajnog projekta u roku iz člana 76. stav 3. ovog Zakona;
9. ne obavlja poslove javnog ovlaštenja u skladu sa odredbama člana 80. ovog Zakona;
10. u trokutima preglednosti gradi objekte ili vrši radnje koje smetaju preglednosti ceste (član 65.);
11. ne vodi evidenciju javnih cesta, cestovnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme ceste (član 79.);

12. ne osigura trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta i ne zaključi ugovor o održavanju cesta u skladu sa odredbama člana 81. ovog Zakona;
13. uvede plaćanje naknade za upotrebu cesta suprotno odredbama čl. 88., 89., 90. i 91. ovog Zakona;
14. inspektor za ceste ne omogući vršenje inspekcije i ne pruži mu pomoć pri vršenju inspekcije iz člana 104. ovog Zakona;
15. ne izvrši ili ne izvrši u roku rješenje - nalog inspektora za ceste iz člana 103. tačka C, alineja od 1. do 12.

Za prekršaj iz prethodnog stava novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno i odgovorno lice u Autocestama FBiH, Cestama FBiH i javnoj kantonalnoj ustanovi za ceste, odnosno investitor ili preduzeće za ceste drugog pravnog lica, kao i odgovorno lice u općini koje izda odobrenje za građenje objekata u zaštitnom pojasu javne ceste u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

Član 106.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj preduzeće za održavanje cesta ili drugo pravno lice, ako:

1. izvodi radove na održavanju cesta suprotno odredbama člana 43. ovog Zakona;
2. ne izvodi radove na održavanju cesta prema Pravilniku iz člana 47. ovog Zakona;
3. ne izvodi radove na održavanju i zaštiti cesta, prema ugovoru iz člana 81. ovog Zakona;
4. u saobraćaju na cestama koristi vozilo suprotno odredbi člana 52. ovog Zakona;
5. na cesti vrši vanredni prijevoz bez rješenja o odobrenju ili suprotno uvjetima izdatim u rješenju o odobrenju, ili izvrši utovar na vozila suprotno dozvoljenim uvjetima za pojedine vrste vozila kako je navedeno u članu 54. stav 8. ovog Zakona.;
6. polaže cjevovode, kablove, vodove ili gradi benzinsku stanicu, prostor za parkiranje vozila, odmorišta i prateće objekte bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdatim u saglasnosti iz člana 59. ovog Zakona;
7. priključak na magistralnu i regionalnu cestu izgradi bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdatim u odobrenju iz čl. 60. i 61. ovog Zakona;
8. objekt ili zemljište ne odvoji zaštitnom ogradom od cestovnog pojasa iz člana 66. ovog Zakona;
9. na cesti vrši neku od radnji iz člana 67. ovog Zakona;
10. onemogući odvodnjavanje vode sa cestovnog pojasa i pristup preduzeću koje održava ceste do odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode do recipijenta iz člana 69. ovog Zakona.
11. na cesti izvodi radove bez odobrenja ili suprotno uvjetima propisanim odobrenjem u članu 70. ovog Zakona;
12. građevinski materijal i druge predmete deponira na cesti suprotno odredbama člana 71. ovog Zakona;
13. vozilo, odnosno teret odmah ne ukloni sa kolovoza ceste iz člana 72. stav 1. ovog Zakona i ako sa kolovoza ceste odmah ne ukloni oštećeno vozilo iz člana 72. stav 2. ovog Zakona;

14. pri izvođenju radova održavanja, sanacije i rekonstrukcije i drugih radova na javnoj cesti ne postavi odgovarajuću privremenu saobraćajnu signalizaciju ili privremenu saobraćajnu signalizaciju ne ukloni po završetku radova iz člana 77. ovog Zakona;

15. na autocesti ili drugoj javnoj cesti postavlja reklamne znakove suprotno odredbama čl. 65. i 78. ovog Zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stava novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 107.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjen i građanin odnosno fizičko lice za prekršaj iz čl. 105. i 106. ovog Zakona koji se odnosi na fizička lica.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 108.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona Vlada će donijeti odgovarajuće odluke za osnivanje i početak rada Autocesta FBiH, odnosno usklađivanje odluka i akata za organiziranje JP Direkcija cesta FBiH koja će nastaviti rad kao Ceste FBiH.

Vlada će obaviti i sve ostale potrebne radnje za osnivanje, odnosno usklađivanje i upis u sudski registar Autocesta FBiH i Cesta FBiH.

Postupak izbora nadzornih odbora u skladu sa ovim Zakonu provest će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Kantonalne vlade će u istom roku donijeti odgovarajuće odluke i poduzeti potrebne radnje za organiziranje i početak rada javnih kantonalnih ustanova za ceste.

Član 109.

Ukoliko ovim Zakonom nije drugačije regulirano, na Autoceste FBiH i Ceste FBiH primjenjivat će se Zakon o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99 i 45/00) i Zakon o javnim preduzećima ("Službene novine Federacije BiH", br. 5/05), a na javne kantonalne ustanove za ceste odgovarajući propisi o javnim fondovima.

Član 110.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona ministar je dužan donijeti sljedeće akte:

- Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta (član 29.);
- Pravilnik o održavanju javnih cesta (član 47. stav 1.);
- Pravilnik o licenciranju za poslove redovnog održavanja cesta (član 50. stav 2.);
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za vršenje vanrednog prijevoza (član 54. stav 8.);
- Pravilnik za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javnih cesta (član 57. stav 2.);
- Pravilnik za utvrđivanje uvjeta za projektovanje i izgradnju priključaka i prilaza na javne ceste (član 61. stav 3.);
- Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta (člana 61. stav 6.);
- Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za izgradnju i upotrebu autobusnih stajališta (član 63. stav 2.);
- Pravilnik o postavljanju reklamnih znakova na cestama (član 78. stav 4.);

- Pravilnik o uvjetima i naknadama za korištenje cestovnog zemljišta za postavljanje reklama i obavljanje pratećih djelatnosti korisnicima uz autoceste i brze ceste (član 78. stav 6.);
- Postupak provođenja konkursa za koncesiju (član 83. stav 4.);
- Način vođenja upisnika i obrazaca upisnika za koncesiju (člana 87. stav 2.);
- Pravilnik o sistemu naplate cestarine na autocestama i objektima sa naplatom u Federaciji BiH (član 88. tačka 3.);
- Uputstvo o jedinstvenom načinu obračuna za povrat sredstava na ime naknade za ceste (član 99. stav 3.);
- Odluku o visini posebne naknade za službu "Pomoć - informacije" na cesti (član 100. stav 6.).

Visinu naknada koje proizlaze iz podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana utvrđivat će Vlada svojim uredbama.

Član 111.

Oblast službe "Pomoć - informacije" iz člana 100. ovog Zakona regulirat će se posebnim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 112.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona na teritoriji Federacije prestaje važiti Zakon o cestama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/02 i 18/02) i Uredba o privremenom načinu utvrđivanja, evidentiranja i iskazivanja finansijskog rezultata u finansijskim izvještajima JP Direkcije cesta FBiH d.o.o. Sarajevo ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/08).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Uredba o autocestama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 9/07).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, kantoni su dužni uskladiti svoje zakone, kojima je regulirana oblast cesta, sa ovim Zakonom.

Stupanjem na snagu ovog Zakona sporazumi i ugovori koje su upravitelji cesta zaključili za poslove redovnog održavanja ostaju na snazi do isteka ugovorenog roka.

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 110. ovog Zakona primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona iz stava 1. ovog člana.

Predmeti koji su u postupku rješavanja prije stupanja na snagu ovog Zakona rješavat će se u skladu sa Zakonom o cestama Federacije BiH.

Član 113.

U roku od 30 dana od dana upisa u sudski registar Autoceste FBiH preuzet će zaposlene, dokumentaciju, predmete, akte i drugo od Direkcije cesta F BiH.

Član 114.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

ZAKON

O CESTAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se zakonom uređuje razvrstavanje javnih cesta, upravljanje cestama i pravni položaj upravitelja, planiranje, gradnja, rekonstrukcija, održavanje, ugovaranje i ustupanje radova, zaštita cesta i uvjeti odvijanja prometa na cestama, koncesija na javnim cestama, financiranje javnih cesta, upravni nadzor nad provođenjem zakona, kazne i druga pitanja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Federacija) iz oblasti cesta.

Članak 2.

Cesta je prema ovom zakonu svaka površina na kojoj se odvija promet.

Ceste se dijele na javne i nerazvrstane.

Javne ceste, ovisno o njihovom društvenom, gospodarskom i teritorijalnom značaju, mogu biti autoceste, brze, magistralne, regionalne i lokalne ceste, te prometnice u naseljima.

Kolnici ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze javne ceste smatraju se dijelovima tih cesta.

Članak 3.

Javna cesta koju je mjerodavno tijelo proglasilo za javnu cestu u općoj je uporabi, u vlasništvu Federacije i od općeg interesa za Federaciju.

Na javnim se cestama ne može stjecati pravo vlasništva niti druga prava po bilo kojoj osnovi osim prava određenih ovim zakonom.

Iznimno, na javnim se cestama mogu stjecati prava služnosti samo za opće potrebe, s tim da korištenje tog prava ne ometa promet i ne ugrožava sigurnost prometa i stabilnost ceste.

Članak 4.

Nerazvrstana cesta je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju korisnika.

Izgradnja, korištenje, održavanje, zaštita i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta, kao i poslovi nadzora na tim cestama uređuju se gradskim ili općinskim propisom, sukladno ovom zakonu.

Članak 5.

Javna cesta, prema vrsti prometa, može biti namijenjena za mješoviti promet ili samo za promet motornih vozila.

Javna cesta ili dio javne ceste može se odrediti samo za promet motornih vozila ako postoji odgovarajuća alternativna prometnica za druge vrste prometa.

Namjena javne ceste koja je u korištenju određuje se na temelju stanja i uvjeta prometa na cesti.

Namjena novoizgrađene ceste određuje se na temelju investicijsko-tehničke dokumentacije za izgradnju ceste, a sukladno odgovarajućim tehničkim propisima.

Članak 6.

Za uporabu autocesta, brzih cesta ili pojedinih cestovnih objekata (most, tunel, vijadukt i sl.) na magistralnim cestama Vlada Federacije BiH (u daljnjem tekstu Vlada) može donijeti odluku o uvođenju naplate naknade (cestarine).

Članak 7.

Javnu cestu čine:

- cestovna građevina (posteljica, donji stroj kolnika, kolnička konstrukcija, most, vijadukt, podvožnjak, nadvožnjak, propust, tunel, galerija, potporni i obloženi zid, nasip, pothodnik i nathodnik),
- građevine za odvodnju ceste i pročišćavanje vode,
- cestovni pojas s obiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje širine prema projektu ceste, a najmanje jedan metar računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog profila ceste,
- zračni prostor iznad kolnika u visini 7 m,
- cestovno zemljište koje čini površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena cestovna građevina, površina cestovnog pojasa, te površina zemljišta na kojima su prema projektu ceste izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima, te naplatu cestarine predviđene projektom ceste (objekti za održavanje cesta, upravljanje i nadzor prometa, naplata cestarine, benzinske crpke, servisi, autobusna stajališta, parkirališta, odmorišta itd.),
- građevine na cestovnom zemljištu, za potrebe održavanja ceste (cestarske kuće, punkтови i stacionari) i pružanja usluga vozačima i putnicima, te naplatu cestarine, predviđene projektom ceste,
- stabilni mjerni objekti i uređaji za nadzor vozila,
- priključci na javnu cestu izgrađeni na cestovnom zemljištu,
- prometni znakovi i uređaji za nadzor i sigurno vođenje prometa i oprema ceste (horizontalna i vertikalna prometna signalizacija, svjetlosnosignalni uređaji, telekomunikacijski stabilni uređaji, instalacije i rasvjeta u funkciji prometa, cestovne značke, detektori-brojači prometa, instalacije, uređaji i oprema u tunelima, oprema parkirališta, odmorišta i slično),
- mjerne vage i objekti za vaganje i kontrolu prometa,
- građevine i oprema za zaštitu ceste, prometa i okoliša (snjegobrani, vjetrobriani, zaštita od obrušavanja i nanosa materijala, zaštitne i sigurnosne ograde, smjerokazi i kilometarske oznake, odbojnici, zaštita od buke i drugih štetnih utjecaja na okoliš i slično).

II. RAZVRSTAVANJE CESTA

Članak 8.

Javne se ceste iz članka 2. ovoga zakona razvrstavaju na:

- AC - Autoceste
- BC - Brze ceste
- MC - Magistralne ceste
- RC - Regionalne ceste
- LC - Lokalne ceste

AC- Autoceste

Autocesta je javna cesta posebice izgrađena i namijenjena isključivo za promet motornih vozila, koja je kao autocesta označena propisanim prometnim znakom, koja ima dvije fizički odvojene vozne trake za promet iz suprotnih smjerova, sa po najmanje dvije prometne trake i trakom za prinudno zaustavljanje vozila, bez križanja s

poprečnim putovima i željezničkim ili tramvajskim prugama u istoj razini i u čiji se promet može uključiti, odnosno isključiti samo određenom i posebno izgrađenom priključnom javnom cestom na odgovarajuću voznu traku autoceste.

Autoceste služe povezivanju velikih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili regije; namijenjene su uglavnom daljinskom prometu, te se uključuju u sustav europskih autocesta. Autoceste ispunjavaju zahtjeve koji se odnose na propisane prometno-tehničke elemente, ili se izgrađuju u fazama; njihov sastavni dio su posebice izgrađeni priključci.

BC - Brze ceste

Brza cesta je javna cesta namijenjena za promet isključivo motornih vozila, koja ima dvije fizički odvojene vozne trake za promet iz suprotnih smjerova, koja ima sva raskrižja u dvjema razinama ili više razina s poprečnim cestama i drugim prometnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), koja u pravilu nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom.

Brze ceste su ceste koje svojim prometno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje daljinskog prometa između najvažnijih središta države, entiteta i područja; povezane su s autocestama i sustavima autocesta susjednih država; njihov sastavni dio predstavljaju posebno izgrađeni priključci.

MC -Magistralne ceste

Magistralne ceste prvoga reda namijenjene su za povezivanje većih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili entiteta; svojim prometno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje prometa; povezane su s cestama iste ili više kategorije u zemlji, te sa sustavima cesta u susjednim državama; posebice izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Magistralne ceste drugoga reda namijenjene su povezivanju regionalnih središta, kao i povezivanju prometa na ceste jednake ili više kategorije; posebice izgrađene pristupne rampe, ukoliko su predviđene, čine njihov sastavni dio.

RC -Regionalne ceste

Regionalne ceste prvoga reda namijenjene su za prometno povezivanje ekonomskih područja države ili entiteta, značajnih središta lokalnih zajednica, kao i za prometno povezivanje s cestama iste ili više kategorije; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Regionalne ceste drugoga reda namijenjene su za prometno povezivanje središta lokalnih zajednica u okviru određenog entiteta, za povezivanje turističkih (turističke ceste) i graničnih područja značajnih za državu, te za povezivanje graničnih prijelaza s cestama iste ili više kategorije, kada prema propisanim kriterijima kategorizacije ne dostigne višu kategoriju.

LC -Lokalne ceste

Lokalne ceste povezuju naselja u općini s naseljima iz susjednih općina, ili povezuju važnija naselja unutar općine, te povezuju promet na druge javne ceste iste ili više kategorije.

Javne staze su prometnice namijenjene za povezivanje naselja ili dijelova naselja u okviru općine a ne ispunjavaju propisane kriterije za lokalne ceste, ili su predviđene samo za određenu vrstu sudionika u prometu (ceste i staze u stambenim zonama, seoske ceste i staze, pješačke staze, biciklističke staze, konjske staze i slično.)

U naseljima u kojima je uveden sustav ulica prometnice se mogu podijeliti na potkategorije:

- glavne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta kroz gradove, a namijenjene su za prometno povezivanje gradskih područja i četvrti sukladno propisima o sigurnosti cestovnog prometa. Na ovim cestama, ako to

uvjeti odvijanja prometa dozvoljavaju, može se regulirati prometnom signalizacijom i veća brzina kretanja od općeg ograničenja brzine u naselju;

- sabirne gradske ceste ili sabirne lokalne ceste predviđene su za prikupljanje i povezivanje prometnih tokova iz pojedinih područja ili gradskih četvrti, kao i za povezivanje gradskih četvrti i dijelova naselja s cestama više kategorije;
- lokalne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta više kategorije i predviđene su za pristup zatvorenim prostornim jedinicama (stambeni blokovi ili individualni stambeni objekti, industrijske zone, centri za kupovinu i rekreaciju itd.) u pojedinim urbanim područjima ili četvrtima, kao i u dijelovima naselja.

Članak 9.

Mjerila i kriterije za razvrstavanje javnih cesta i odluku o razvrstavanju javnih cesta, osim lokalnih cesta, sukladno Smjernicama i Mjerilima, kriterijima i Odluci Vijeća ministara BiH, utvrđuje Vlada na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), u suglasnosti s kantonalnim ministarstvima mjerodavnim za poslove prometa.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odluku o razvrstavanju lokalnih cesta i ulica u gradovima donosi vlada kantona na prijedlog mjerodavnog općinskog ili gradskog tijela za poslove prometa.

Članak 10.

Dijelovi javne ceste koji nakon izgradnje i rekonstrukcije ne pripadaju novoj trasi ceste, mijenjaju odnosno gube kategoriju javne ceste.

Namjena dijelova javne ceste iz stavka 1. ovoga članka koji će i dalje služiti prometu, kao i priključivanje na novoizgrađenu cestu, rješava se projektnom dokumentacijom izgradnje i rekonstrukcije predmetne ceste.

Odluku o statusu napuštenog dijela ceste iz stavka 2. ovoga članka za autoceste, brze ceste, magistralne i regionalne ceste donosi mjerodavno ministarstvo, a za lokalne ceste mjerodavno gradsko odnosno općinsko tijelo.

Članak 11.

Javne ceste moraju biti građene, rekonstruirane i održavane tako da ih na siguran način mogu koristiti svi korisnici cesta koji se pridržavaju prometnih propisa i prometne signalizacije na cestama.

III. UPRAVLJANJE JAVNIM CESTAMA

Članak 12.

Ovim zakonom Federacija osniva Javno poduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. (u daljnjem tekstu: Autoceste F BiH).

Autoceste F BiH imaju sjedište u Mostaru.

Odluku o usklađivanju naziva, organizacije poslova i zadaća, način upravljanja i rukovođenja i način transformiranja Javnoga poduzeća Direkcija cesta Federacije Bosne i Hercegovine Sarajevo (u daljnjem tekstu: JP Direkcija cesta F BiH) u Javno poduzeće Ceste Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Ceste F BiH) donosi Vlada.

Ceste F BiH imaju sjedište u Sarajevu.

Unutarnje ustrojstvo i organizacija Autocesta FBiH i Cesta FBiH bit će uređeni statutom na koji Vlada daje suglasnost.

Kantonalne ustanove za ceste osnivaju se odgovarajućim propisom kantona.

Članak 13.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autocesta i brzih cesta vrše Autoceste F BiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih cesta vrše Ceste F BiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta vrše javne kantonalne ustanove za ceste.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta i gradskih ulica vrše mjerodavna općinska ili gradska tijela.

Članak 14.

Nadzorni odbori upravitelja cesta mogu imati najviše po sedam članova, a imenuju se sukladno važećim propisima od predstavnika Ministarstva, Federalnog ministarstva financija, Federalnog ministarstva unutarnjih poslova i stručnih osoba iz oblasti cesta i sukladno Ustavu osigurati zastupljenost konstitutivnih naroda za poduzeća od federalnog značaja, odnosno predstavnika mjerodavnih kantonalnih institucija za kantonalne ustanove za ceste.

Članak 15.

Prava i dužnosti Federacije kao utemeljitelja Cesta F BiH i Autocesta F BiH vrši Vlada.

Vlada kao utemeljitelj može svoje mjerodavnosti odlukom prenijeti na Ministarstvo.

U vršenju poslova utemeljitelja Vlada, između ostalog, ima sljedeće mjerodavnosti u odnosu na Ceste F BiH i Autoceste FBiH:

- daje suglasnost na plan poslovanja, odnosno revidirani plan poslovanja;
- daje suglasnost na statut;
- usvaja godišnje izvješće koje uključuje financijsko izvješće i izvješće revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju;
- odlučuje o promjeni oblika organiziranja i statusnim promjenama;
- odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- imenuje i razrješava Nadzorni odbor;
- daje upute i smjernice nadzornim odborima javnih poduzeća;
- imenuje i razrješava Odbor za reviziju, na prijedlog Nadzornog odbora;
- daje suglasnost na imenovanje članova Uprave;
- utvrđuje politiku, strategiju i akcijski plan razvitka cestovne infrastrukture;
- odlučuje o drugim pitanjima sukladno Zakonu i drugim propisima;
- u izvanrednim okolnostima daje obvezatne instrukcije tijelima javnih poduzeća.

Članak 16.

Djelatnost Autocesta F BiH su sljedeći poslovi i zadaće na autocestama i brzim cestama u Federaciji:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvitka, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje, obnove cesta i objekata na cestama kao i izvješća o realizaciji tih planova i programa;
- poslovi održavanja i zaštite;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
- predlaganje financijskih planova i unapređenja načina ubiranja sredstava za potrebe cesta;

- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji, obnovi i održavanju cesta;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti prometa na cestama kojim upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;
- organizacija sustava naplate cestarine;
- prikupljanje podataka i obavješćivanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okolice;
- organiziranje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Autocesta F BiH.

Članak 17.

Djelatnost Cesta F BiH na magistralnim cestama u Federaciji su sljedeći poslovi i zadaće:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvitka, rekonstrukcije, obnove, izgradnje i održavanja cesta i objekata na cestama, kao i izvješća o realizaciji tih planova i programa;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
- poslovi održavanja i zaštite cesta,
- predlaganje financijskih planova i izvješća te unapređenja načina ubiranja sredstava za financiranje cesta;
- ustupanje radova izgradnje, rekonstrukcije, obnove i održavanja cesta,
- priprema podloga za dodjelu koncesija;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti prometa na cestama kojim upravlja;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- priprema potrebne dokumentacije za osiguranje i implementaciju donacija i kreditnih sredstava sukladno propisima i drugim aktima;
- poslovi iz imovinsko-pravne oblasti koji se odnose na zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju cesta;
- prikupljanje podataka i obavješćivanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okolice;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Cesta F BiH.

Članak 18.

Iznimno, Ceste F BiH, uz suglasnost utemeljitelja, mogu ugovorom prenijeti pojedine poslove zaštite magistralnih cesta ili druge operativne poslove javnoj kantonalnoj ustanovi za ceste odnosno drugoj organizaciji osposobljenoj za vršenje tih poslova.

Članak 19.

Mjerodavne javne kantonalne ustanove za ceste, općinska ili gradska tijela vrše, sukladno odredbama članka 13. stavak 3. ovoga zakona, sljedeće poslove glede regionalnih i lokalnih cesta, svatko u okviru svoje mjerodavnosti:

- obavljaju poslove održavanja i zaštite cesta,
- pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvitka cesta i izvješća;
- pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta kao i izvješća o realizaciji tih planova i programa;
- pripremaju plan obnove;
- vrše investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju;
- vrše investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije;
- pripremaju i realiziraju program mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti prometa;
- obavljaju poslove zaštite cesta;

- predlažu financijske planove kao i financijska izvješća o realizaciji tih planova i programa, i osiguranje sredstava za potrebe cesta;

- vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- prikupljaju podatke i obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okolice.

Članak 20.

U slučaju prometne nezgode, korisniku javne ceste koji se pridržava prometnih i tehničkih propisa utvrđenih Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06) ili drugom zakonskom regulativom vezanom uz sigurnost prometa na cestama i to: postavljene prometne signalizacije na cesti, tehničke ispravnosti vozila, kvalificiranosti i sposobnosti vozača, prilagođenosti brzine stanju ceste i vremenskim prilikama poštujući načelo da zaustavni put odgovara putu preglednosti, upravitelj ceste dužan je nadoknaditi štetu ako je šteta nastala usljed nedostataka na cesti.

Za ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka nedostatak na cesti u postupku dokazivanja štete mora utvrditi Povjerenstvo sačinjeno od predstavnika upravitelja cestom, mjerodavnog MUP-a i poduzeća koje je ugovorilo održavanje ceste.

Ista će povjerenstvo utvrditi je li otklanjanje toga nedostatka upravitelj predvidio Planom i programom održavanja cesta i ugovorio ili naložio izvođaču radova da ukloni te nedostatke sukladno Pravilniku o održavanju cesta (članak 47. ovoga zakona) i dinamičkom planu. Ukoliko je upravitelj planirao i ugovorio ili naložio otklanjanje utvrđenog nedostatka, naknadu štete iz stavka 1. ovoga članka upravitelj može tražiti od poduzeća s kojim je ugovorio održavanje ceste, sanaciju ili rekonstrukciju, ako je šteta nastala zbog propuštanja pravodobnog i kvalitetnog izvršenja ugovorenih radova.

Korisnik ceste, odnosno tijelo sigurnosti prometa koje je utvrdilo nedostatak na cesti, što je uzrokovao ili bi mogao uzrokovati štetu korisnicima ceste, dužno je, bez odlaganja, o opasnosti na cesti na najbrži mogući način obavijestiti upravitelja ili dežurnu službu poduzeća koje održava ceste.

IV. PLANIRANJE, GRADNJA, REKONSTRUKCIJA, ODRŽAVANJE, UGOVARANJE I USTUPANJE RADOVA NA JAVNIM CESTAMA

Članak 21.

Javne ceste se planiraju, projektiraju, grade, rekonstruiraju i održavaju:

- tako da se rješenja usklade s najnovijim stručnim saznanjima iz područja projektiranja i gradnje, te s ekonomskim načelima i mjerilima za procjenu opravdanosti njihove gradnje,
- tako da njima bude zajamčeno sigurno prometovanje svih sudionika u prometu, kao i usklađenost javnih cesta s drugim zahvatima u prostoru i okolišem kroz koji se protežu,
- pod uvjetima koji su određeni ovim zakonom i propisima za njegovo provođenje;

propisima o projektiranju, zakonima o gradnji i propisima za njegovo provođenje; propisima kojima je uređena zaštita okoliša; propisima o uređivanju prostora, te propisima o sigurnosti prometa na cestama

1. Planiranje

Članak 22.

Strategija razvitka i održavanja javnih cesta određuje ciljeve i temeljne zadaće pri razvitku i održavanju javnih cesta za razdoblje od 10 godina.

Strategiju razvitka autocesta, brzih i magistralnih cesta donosi Parlament Federacije BiH (u daljnjem tekstu Parlament) sukladno Strategiji prometnog razvitka Bosne i Hercegovine na prijedlog Vlade.

Strategiju razvitka regionalnih cesta donosi Skupština kantona na prijedlog Vlade kantona.

Strategiju razvitka lokalnih cesta, kao i ulica u gradovima i naseljima, donosi općinsko odnosno gradsko vijeće.

Strategija sadrži:

- analizu stanja javnih cesta i potrebe razvitka javnih cesta,
- temeljna mjerila za građenje javnih cesta, te prijedlog kriterija i prioriteta građenja,
- potrebe održavanja postojećih javnih cesta, načela održavanja javnih cesta, te prijedlog kriterija održavanja javnih cesta,
- ključna načela i elemente strategije,
- kriterije za realizaciju strategije,
- akcijski plan za realizaciju strategije.

Članak 23.

Ministarstvo je mjerodavno za osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva javnih cesta kroz provedbu strategije.

Prednost u gradnji i održavanju javnih cesta, utvrđena strategijom iz članka 22. ovoga zakona, mora biti utemeljena na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim analizama s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

Članak 24.

Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta donosi Vlada, sukladno strategiji iz članka 22. ovoga zakona, za razdoblje od četiri godine za autoceste, brze ceste i magistralne ceste uz suglasnost Parlamenta, za regionalne ceste vlada kantona uz suglasnost skupštine kantona, a za lokalne ceste i ulice u gradovima općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, uz suglasnost općinskog, odnosno gradskog vijeća.

Izvješće o ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvitka cestovne infrastrukture utvrđenih strategijom i o izvršenju programa iz stavka 1. ovoga članka za autoceste, brze i magistralne ceste, Vlada jednom godišnje podnosi Parlamentu, za regionalne ceste vlada kantona izvješće podnosi kantonalnoj skupštini, a za lokalne ceste mjerodavno tijelo izvješće podnosi gradskom ili općinskom vijeću.

Članak 25.

Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta, do kraja tekuće godine za narednu godinu, donose mjerodavna tijela:

- za autoceste i brze ceste Autoceste F BiH,
- za magistralne ceste Ceste F BiH,
- za regionalne ceste mjerodavna kantonalna ustanova za ceste,
- za lokalne ceste i gradske ulice mjerodavni općinski načelnik odnosno gradonačelnik.

Suglasnost na godišnje planove i programe iz alineje 1. i 2. daje Vlada, za planove i programe iz alineje 3. kantonalna vlada, a za planove i programe iz alineje 4. mjerodavno gradsko ili općinsko vijeće.

2. Izgradnja i rekonstrukcija javnih cesta

Članak 26.

Pod izgradnjom cesta u smislu ovoga zakona smatra se izgradnja cesta pretežno po novoj trasi.

Pod rekonstrukcijom cesta, u smislu ovoga zakona, smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojim se mijenja njena temeljna karakteristika s ciljem povećanja kapaciteta ceste i razine usluge.

Pod sanacijom (rehabilitacijom) cesta u smislu ovoga zakona podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava sigurnost sudionika u prometu i održavanje projektiranog stanja cesta.

Članak 27.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta, pored dokumentacije utvrđene Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH," br: 2/06,72/07 i 32/08) sadrži:

1. projekt vertikalne i horizontalne prometne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekt putne opreme i plan osvjetljenja,
2. projekt priključivanja i križanja putova i priključivanje postojećih objekata na javnoj cesti,
3. projekt priključivanja mjesta izvan kolnika: za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnoj cesti (pункtovi i stacionari), parkirališta, autobusnih stajališta, benzinskih crpki, autoservisa, površina za zaustavljanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonskih govornica,
4. druge uvjete utvrđene Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona.

Članak 28.

Poslovi građenja i rekonstruiranja javnih cesta u smislu ovoga zakona obuhvaćaju:

- građevinsko i drugo projektiranje s istražnim radovima,
- projektiranje opreme, pratećih objekata, prometne signalizacije i drugo projektiranje,
- stručnu ocjenu studija i projekata, sa sustavnim i neovisnim ocjenjivanjem parametara sigurnosti,
- otkup zemljišta i objekata,
- premještanje komunalne i druge infrastrukture,
- pribavljanje urbanističke suglasnosti i odobrenja za građenje mjerodavnog tijela,
- ustupanje radova građenja,
- organizaciju stručnog nadzora i kontrole ugrađenih materijala i izvedenih radova,
- organizaciju tehničkog pregleda i primopredaje javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje.

Članak 29.

Federalni ministar prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: ministar), uz suglasnost federalnoga ministra prostornog uređenja i federalnoga ministra zaštite okoliša, donosi pravilnik kojim se propisuju vrste i sadržaj projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta.

Članak 30.

Prethodnu suglasnost za izgradnju autocesta, brzih cesta i magistralnih cesta, čija izgradnja nije predviđena planom i programom upravitelja, daje Ministarstvo, a za regionalne ceste mjerodavno kantonalno ministarstvo.

Članak 31.

Ako postojeću cestu treba izmjestiti, dio ceste koji se izmješta mora se izgraditi po građevinskim standardima koji odgovaraju kategoriji te ceste, bez obzira na stvarno stanje u kojemu se cesta nalazi u momentu izmještanja.

Troškove premještanja ceste, iz stavka 1. ovoga članka, snosi investitor objekta radi kojeg se vrši izmještanje.

Članak 32.

Mjerodavna općinska, odnosno gradska tijela mogu tražiti da se magistralna ili regionalna cesta koja prolazi kroz naselje ili grad izgradi ili rekonstruira s elementima koji utječu na povećanje troškova gradnje u odnosu na cestu izvan naselja, kao što su širi kolnici, gradnja nogostupa, prostora za parkiranje vozila, izrada rasvjete i prilagođavanje putnih objekata posebnim potrebama.

Povećane troškove gradnje ili rekonstrukcije ceste, prouzročene zahtjevom iz stavka 1. ovoga članka, snosi podnositelj zahtjeva u visini sredstava sukladno ugovoru o sufinanciranju.

Sudjelovanje u financiranju radova iz stavka 1. ovoga članka, kao i drugi odnosi s upraviteljem ceste, glede gradnje i rekonstrukcije, reguliraju se ugovorom s mjerodavnim općinskim odnosno gradskim tijelom.

Članak 33.

U slučaju rekonstrukcije ceste i vršenja radova investicijskog održavanja javnih cesta, koji iziskuju premještanje postojećih instalacija u cestovnom pojasu, vlasnici instalacija na cesti dužni su o svome trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davanju suglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između vlasnika instalacija i onoga tko upravlja cestom nije drukčije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji ceste i vršenja radova investicijskog održavanja javnih cesta dužan je najmanje tri mjeseca ranije obavijestiti vlasnika instalacija o početku radova na rekonstrukciji ceste i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju, ali nije dužan pribavljati suglasnosti vlasnika instalacija koje su u cestovnom pojasu.

U slučaju da vlasnik instalacija u trupu ceste i u cestovnom pojasu ne izmjesti svoje instalacije iz stavka 1. ovoga članka i ne prilagodi ih nastalim promjenama do početka radova na rekonstrukciji ceste, investitor radova na rekonstrukciji ceste će radove premještanja, odnosno prilagođavanja izvršiti na teret vlasnika instalacija.

Članak 34.

Križanje ili priključivanje lokalnih i nerazvrstanih cesta s magistralnim ili regionalnim cestama vrši se usmjeravanjem dviju ili više tih cesta na isto mjesto križanja ili priključivanja, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem prije mjesta križanja ili priključivanja.

Ako se novoizgrađena ili rekonstruirana cesta križa ili priključuje na postojeće ceste koje imaju makadamski kolnik, postojeće ceste moraju se izvesti sa suvremenim kolničkim zastorom u duljini od najmanje dvadeset metara, računajući od mjesta križanja ili priključivanja.

Troškove gradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta križanja ili priključivanja iz stavka 1. ovoga članka, odnosno izvođenja suvremenog kolničkog zastora iz stavka 2. ovoga članka snosi investitor ceste koji je prouzročio te troškove.

Članak 35.

Ako je do križanja ceste i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije ceste, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta križanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje ceste.

Ako je do križanja ceste i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije željezničke pruge, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta križanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje željezničke pruge.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz st. 1. i 2. ovoga članka pripadaju cesti ili željeznici, ovisno o tome je li na njima cesta ili željeznička pruga.

Članak 36.

Križanje cesta sa željezničkom prugom vrši se usmjeravanjem dviju ili više cesta na određeno zajedničko mjesto križanja.

Na mjestu križanja cesta sa željezničkom prugom moraju se poduzeti mjere osiguranja propisane Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06) i Zakonom o sigurnosti željezničkog prometa ("Službeni list BiH" broj 33/95).

Članak 37.

Sredstva za izgradnju zaobilaznice u zoni naseljenih mjesta osiguravaju Federacija, kanton, grad ili općina, u visini i proporciji utvrđenoj ugovorom, a na temelju značaja javne ceste, shodno utvrđenoj Strategiji i usvojenim planovima izgradnje i rekonstrukcije javnih cesta.

Članak 38.

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, u postupku izvlaštenja nekretnina radi građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta primjenjuje se Zakon o izvlaštenju Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/07).

Kad se izvlaštenje provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja autoceste, brze ceste ili magistralne ceste u ime i za račun Federacije, prijedlog za izvlaštenje nekretnine podnosi pravna osoba koja je prema odredbama ovoga zakona ovlaštena upravljati autocestama, brzim cestama, odnosno magistralnim cestama.

Kad se izvlaštenje provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja regionalne ili lokalne ceste, prijedlog za izvlaštenje nekretnine podnosi pravna osoba koja je prema odredbama ovoga zakona ovlaštena upravljati kantonalnim ili lokalnim cestama.

Članak 39.

Iznimno, Vlada za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, vlada kantona za regionalne ceste, općinski načelnik ili gradonačelnik za lokalne ceste i ulice u gradovima može na zahtjev korisnika izvlaštenja iz članka 38. ovoga zakona, koji je iznio valjane razloge za potrebu žurnog stupanja u posjed nekretnine, riješiti da mu se ta nekretnina preda u posjed prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, odnosno prije isplate naknade za izvlaštenu nekretninu, ako utvrdi da je to prijeko potrebno zbog žurnosti slučaja ili kako bi se otklonila znatnija šteta.

Članak 40.

Kada se radi građenja, rekonstrukcije ili održavanja autoceste, brze ceste, magistralne, regionalne ili lokalne ceste izvlasti nekretnina u državnome vlasništvu, ne plaća se naknada za izvlaštene nekretnine.

3. Održavanje cesta

Članak 41.

Održavanje cesta, u smislu ovoga zakona, obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran promet i očuvanje projektiranog stanja ceste.

Radovi održavanja cesta mogu biti:

- radovi redovitog održavanja cesta,

- radovi izvanrednog održavanja cesta

Radovi redovitog održavanja cesta su:

1. popravka kolnika, trupa ceste, potpornih i obloženih zidova,
2. uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolnika i objekata za odvodnju,
3. održavanje bankina, bermi i kosina nasipa, usjeka i zasjeka,
4. održavanje objekata na cestama, održavanje objekata, opreme i instalacija sustava naplate cestarine i inteligentnog prometnog sustava za upravljanje i vođenje prometa,
5. izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosnih sigurnosnih uređaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne prometne signalizacije i opreme ceste,
6. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,
7. održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,
8. čišćenje snijega i leda s kolnika i posipanje kolnika radi sprječavanja poledice,
9. manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolnika,
10. manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
11. manji zahvati na ugrađivanju ivičnjaka i izradi pješačkih staza,
12. manji zahvati na saniranju klizišta i odrona,
13. vođenje podataka o javnim cestama,
14. i drugi poslovi kojima se osigurava stalan, nesmetan i siguran promet na cestama.

Radovi izvanrednog održavanja javnih cesta su opsežniji radovi:

1. obnavljanja, zamjene i ojačanja dotrajalih kolnika,
2. ojačanja i zamjene propusta i mostova duljine do deset metara, obnove potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
3. ugrađivanja ivičnjaka i izrada pješačkih staza,
4. saniranja klizišta i odrona,

Radovi izvanrednog održavanja su radovi koji se izvode u cestovnom pojasu, mogu se izvoditi samo na temelju tehničke dokumentacije, bez pribavljanja suglasnosti i druge dokumentacije prema Zakonu o prostornom uređenju.

Članak 42.

Poslovi održavanja javnih cesta u smislu ovoga zakona su i:

- planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima,
- ustupanje radova redovitog i izvanrednog održavanja javnih cesta,
- stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja javnih cesta,
- osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari i predmeta s javne ceste,
- ophodnja cesta.

Članak 43.

Radovi na održavanju javne ceste trebaju se izvoditi tako da se zbog njih ne obustavlja promet.

U slučaju potrebe obustavljanja prometa zbog izvođenja radova upravitelj ceste će po zahtjevu izvođača radova najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave prometa, uz prethodno pribavljenu suglasnost mjerodavnog ministarstva, putem sredstava javnog informiranja obavijestiti sudionike u prometu o obustavi prometa, o preusmjeravanju prometa za vrijeme obustave, te naložiti izvođaču radova da postavi dopunsku prometnu signalizaciju i poduzme ostale radnje za sigurno odvijanje prometa. Ukoliko se radovi izvode na dionici ceste gdje nije moguće izmjestiti promet, upravitelj ceste može zahtijevati da se radovi izvode noću.

Članak 44.

Upravitelj ceste dužan je osigurati održavanje kolnika dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad i na graničnim prijelazima, odnosno sudjelovati u financiranju održavanja, i to u opsegu koji proistječe iz duljine dijela javne ceste u naselju i širini te ceste izvan naselja, odnosno prije graničnog prijelaza.

U naselju ili gradu u kojemu je organizirana posebna služba za održavanje ulica ta služba može vršiti i održavanje kolnika dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, a u tom slučaju upravitelj sudjeluje u financiranju održavanja, sukladno odredbi prethodnog stavka.

Pravac, duljinu i širinu dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu, kao i način i uvjete održavanja kolnika kao i poslove zaštite i sigurnosti tih cesta utvrđuju ugovorom upravitelj ceste i mjerodavna općina ili grad, odnosno Državna granična služba. Tim se ugovorom moraju regulirati obveze za dvosmjerno odvijanje prometa na javnoj cesti kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu.

Upravitelj ceste i mjerodavna općina ili grad, odnosno Državna granična služba ugovor iz prethodnog stavka dužni su zaključiti u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 45.

Ako do sporazuma iz prethodnoga članka ne dođe, konačnu odluku donosi arbitražno povjerenstvo u sastavu od tri člana koje čine: predstavnik mjerodavnog ministarstva, upravitelja ceste i općine ili grada, odnosno Državne granične službe.

Ukoliko povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka ne postigne sporazum i ne donese konačnu odluku, mjerodavni će ministar donijeti odluku sukladno svojim ovlastima.

Članak 46.

Željezničko-cestovni prijelaz na dvije razine se u cjelini održava kao javna cesta u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge, a samo cesta i cestovne instalacije kada se javna cesta nalazi ispod željezničke pruge.

Članak 47.

Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja, rokovi za izvođenje tih radova, pravila i tehnički uvjeti za radove, podaci o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uvjeti obavljanja cestarske službe reguliraju se pravilnikom o održavanju javnih cesta koji donosi ministar.

4. Ustupanje radova

Članak 48.

Upravitelji cesta izravno ne izvode radove gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Iznimno, subjekti iz prethodnog stavka mogu izvoditi navedene radove ako imaju potrebne kapacitete, ukoliko je to u funkciji racionalnosti, boljeg funkcioniranja sustava i ako je tehnološki i ekonomski opravdano.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta upravitelji cesta ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavama (" Službeni glasnik BiH," broj 49/04).

Članak 49.

Prednatjecanje izvođača kao i postupak ustupanja radova redovitog održavanja cesta provodi se svake četiri godine po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavama.

Članak 50.

Izvođenje radova na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta smije se ustupiti samo izvođaču koji je registriran, specijaliziran i opremljen za te poslove, koji raspolaže osposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova.

Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, izvođač kome se mogu ustupiti poslovi redovitog održavanja cesta mora biti licenciran za tu vrstu poslova sukladno Pravilniku o licenciranju koji donosi ministar.

Članak 51.

Upravitelj cestom, korisnik koncesije i izvođač radova redovitog održavanja javne ceste dužni su i ovlašteni prilikom štrajka svojih djelatnika osigurati redovito održavanje javne ceste i to:

- nadzor nad prohodnošću i osposobljenošću javne ceste za siguran promet, pregledima javne ceste,
- osigurati opasne dijelove na javnoj cesti ako utvrđene nedostatke koji ugrožavaju promet na njoj ophodari ne može odmah otkloniti,
- provođenje mjera za osiguranje javne ceste čiji bi izostanak mogao prouzročiti oštećenje javne ceste,
- otklanjanje posljedica prirodnih i drugih katastrofa na javnoj cesti,
- otklanjanje oštećenja javne ceste koje bi moglo uzrokovati prekid prometa ili opasnost za sudionike u prometu,
- prohodnost javne ceste u zimskom razdoblju najmanje u opsegu koji omogućuje odvijanje prometa uz uporabu zimske opreme,
- osiguranje tekućih podataka o stanju i prohodnosti javne ceste.

V. ZAŠTITA CESTA I UVJETI ODVIJANJA PROMETA NA CESTAMA

Članak 52.

Pod zaštitom javnih cesta u smislu ovoga zakona podrazumijeva se:

- zaštita cesta od prekomjernog opterećenja,
- zaštita cesta od prekoračenja ukupne mase i osovinskog opterećenja,
- zaštita od gradnje objekata u cestovnom pojasu cesta,
- reguliranje gradnje prilaznih cesta, autobusnih stajališta, parkinga i benzinskih crpki,
- osiguranja preglednosti na raskrižjima i u krivinama,
- zaštita od nekontroliranog izlaska većeg broja na cestu ljudi, djece, te stoke i divljači,

- sprječavanje vršenja radnji na cesti i u cestovnom pojasu kojima bi se mogla oštetiti cesta, odnosno ugrožavati promet ili povećati troškovi održavanja ceste,
- reguliranje odnosa sa susjedima uz cestu,
- reguliranje postavljanja kablova, vodova i instalacija u trupu ceste, u cestovnom i zaštitnom pojasu,
- sprječavanje deponiranja materijala na cesti i uz cestu,
- uklanjanje zaustavljenih, pokvarenih, napuštenih i oštećenih vozila s ceste i iz cestovnog pojasa,
- reguliranje ograničenja i zabrana prometa,
- reguliranje postavljanja i dopune prometne i turističke signalizacije,
- reguliranje postavljanja reklamnih znakova,
- evidencija cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na cestama,
- ovlasti upravitelja cesta u svezi sa zaštitom cesta,
- obveza ugovaranja održavanja i zaštite cesta.
- kontrola gradnje ograda i vršenja drugih radova u cestovnom pojasu i poduzimanje mjera u cilju sprječavanja vršenja bespravnih radova u cestovnom pojasu.

Članak 53.

Motorna i prikjučna vozila koja prometuju na cestama, osim vozila s gusjenicama, moraju imati kotače s pumpanim gumama.

Motorna vozila s gusjenicama mogu prometovati na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom samo ako su gusjenice opskrbljene oblogama s ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Iznimno od odredaba prethodnog stavka motorna vozila s gusjenicama oružanih snaga Bosne i Hercegovine mogu prometovati na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom iako gusjenice nisu opskrbljene oblogama, uz obvezu naknade štete koja je time prouzročena.

Naknadu štete, iz stavka 3. ovoga članka, utvrđuje povjerenstvo imenovano odlukom osnivača, koje čine predstavnici mjerodavnog ministarstva i Ministarstva obrane BiH.

Članak 54.

Vozila na javnoj cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno s teretom prelaze dopuštenu težinu, osovinski pritisak ili dimenzije, odnosno granice dopuštenog opterećenja na javnim cestama, smatra se izvanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stavka 2. ovoga članka može se obaviti samo uz odobrenje za izvanredni prijevoz, ako stanje javne ceste i prometa na njoj to dopušta.

Odobrenje za izvanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može obaviti drugim prijevoznim sredstvima.

Uvjeti i način na koji se izvanredni prijevoz može obaviti utvrđuju se u odobrenju za izvanredni prijevoz.

Odobrenje za izvanredni prijevoz na autocesti i brzjoj cesti izdaju Autoceste F BiH, Ceste F BiH za magistralne ceste, kantonalna ustanova za ceste za regionalne ceste, a mjerodavno općinsko odnosno gradsko tijelo za lokalne ceste.

Pravne i fizičke osobe kod kojih se vrši utovar na vozila dužne su se pridržavati dozvoljenih maksimalnih ograničenja prilikom utovara tereta na vozila u pogledu propisanih uvjeta za pojedine vrste vozila koji se odnose na dimenzije, ukupnu masu i osovinsko opterećenje.

Način i uvjete obavljanja izvanrednog prijevoza, postupak izdavanja odobrenja, način nadzora osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila na javnim cestama reguliraju se pravilnikom za vršenje izvanrednog prijevoza koji donosi ministar uz suglasnost Federalnoga ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 55.

Troškove izvanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja odobrenja za izvanredni prijevoz, trošak poduzimanja posebnih mjera osiguranja za izvanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačavanje objekata, izgradnja devijacija, proširenja kao i izrada elaborata o mogućnosti prolaska izvanrednog prijevoza i pratnja), trošak pregleda izvanrednog prijevoza i naknadu za izvanredni prijevoz snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 56.

Kontrolu osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzije vozila na javnim cestama obavlja upravitelj ceste uz nazočnost predstavnika tijela unutarnjih poslova.

Ako se kontrolom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dopuštenu masu i dimenzije vozila, a prijevoz se obavlja bez odobrenja za izvanredni prijevoz ili opterećenje i dimenzije izvanrednog prijevoza ne odgovaraju veličinama u dozvoli za izvanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz prometa, o čemu će se sačiniti zapisnik koji se dostavlja mjerodavnoj inspekciji radi pokretanja prekršajnog naloga.

Iz prometa se isključuje i vozilo čiji vozač odbije izvršiti kontrolu ukupne mase i osovinskog opterećenja vozila na zahtjev ovlaštene osobe.

Privremeno isključivanje vozila iz prometa mogu vršiti inspektori javnih cesta ili ovlašteni djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova uz nazočnost predstavnika upravitelja ceste. Isključivanje iz prometa vrši se skidanjem registarskih pločica s vozila kojim je vršen izvanredni prijevoz bez dozvole ili protivno uvjetima iz dozvole i oduzimanjem prometne dozvole na zapisnik sačinjen na licu mjesta.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što plati upravitelju cesta naknadu, te kada dobije odobrenje za izvanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje s propisanim normativima ili uvjetima iz dozvole.

U vrijeme dok je vozilo isključeno iz prometa prijevoznik se stara o isključenom vozilu i snosi sve posljedice isključenja iz prometa.

Nadzor nad dozvoljenim osovinskim opterećenjem i ukupnom masom nad vozilima koja ulaze na područje Bosne i Hercegovine obavlja se u postupku carinskog nadzora na graničnom prijelazu.

Članak 57.

Pravne ili fizičke osobe, zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjernog korištenja javne ceste, dužne su platiti naknadu za prekomjerno korištenje javne ceste.

Pravilnik za utvrđivanje prekomjernog korištenja javne ceste donosi ministar.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjerno korištenje javne ceste mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima određene pravne ili fizičke osobe i opterećenju javne ceste.

Članak 58.

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se radi zaštite javne ceste i sigurnosti prometa na njoj od štetnih utjecaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

U postupku izdavanja odobrenja za građenje ili urbanističke suglasnosti za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne ceste tijelo mjerodavno za prostorno uređenje obvezno je zatražiti prethodnu suglasnost odnosno odobrenje od upravitelja ceste.

Zaštitni pojas u smislu stavka 1. ovoga članka mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- autoceste 40 m,
- brze ceste 30 m,
- magistralne ceste 20 m,
- regionalne ceste 10 m,
- lokalne ceste 5 m.

Članak 59.

Mjesta križanja sa željezničkom prugom, benzinske crpke, autobusne postaje i parkirališta za potrebe javne ceste, odmorišta i prateći objekti mogu se graditi u zaštitnom i cestovnom pojasu javne ceste samo na način i pod uvjetima utvrđenim u odobrenju, odnosno suglasnosti upravitelja ceste.

Članak 60.

Pod priključkom i prilazom na javnu cestu, osim autocesta i brzih cesta, u smislu ovoga zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina s kojih se vozila izravno uključuju u promet ili isključuju iz prometa.

Križanje javnih cesta međusobno ne smatra se, u smislu ovoga zakona, priključkom i prilazom na javnu cestu.

Priključak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na temelju odobrenja upravitelja ceste.

Troškove izgradnje priključka i prilaza na javnu cestu sukladno odobrenom projektu priključka snosi investitor priključka.

Članak 61.

Odobrenje za gradnju priključka i prilaza investitoru može se izdati samo ukoliko su ispunjeni uvjeti za gradnju priključka i prilaza propisani ovim zakonom i Pravilnikom o uvjetima za projektiranje i gradnju priključaka i prilaza.

Upravitelj cestom nije dužan izdati odobrenje za priključivanje na javnu cestu za objekte izgrađene na temelju građevinske dozvole za koju nije tražena suglasnost upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektiranje i gradnju priključaka i prilaza iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

Ako već izgrađeni priključak na javnu cestu ne zadovoljava uvjete sigurnog priključivanja, upravitelj ceste je ovlašten zahtijevati njegovo prilagođavanje promijenjenim okolnostima. Troškove njegovog preuređenja plaća investitor priključka ili njegov pravni nasljednik.

Za korištenje cestovnog zemljišta investitor je dužan plaćati naknadu.

Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta donosi ministar.

Članak 62.

Ako se priključak na javnu cestu izgradi bez odobrenja upravitelja ceste ili suprotno uvjetima iz odobrenja, upravitelj ceste podnijet će prijavu mjerodavnom inspekcijском tijelu.

Članak 63.

Na već izgrađenim javnim cestama, izuzev autocesta i brzih cesta, može se dozvoliti izgradnja novih autobusnih stajališta, uz odobrenje upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektiranje i uređenje autobusnih stajališta donosi ministar.

Članak 64.

Uvjete za uređenje prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnoj cesti i unutar cestovnog pojasa javne ceste utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem odobrenja, a uvjete uređenja prostora i izgradnje objekata i instalacija u zaštitnom cestovnom pojasu utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem suglasnosti.

Uvjetima iz stavka 1. ovoga članka za objekte, odnosno instalacije koji se nalaze na javnoj cesti, odnosno unutar zemljišnog pojasa javne ceste utvrđuju se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova kao i određivanje lokaliteta na kojima se objekti ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Članak 65.

U blizini raskrižja dviju javnih cesta u razini, ili križanja javne ceste sa željezničkom prugom u razini, ili na unutarnjim stranama cestovnog zavoja ne smije se saditi drveće ili grmlje, postavljati naprave, ograde, reklamni znakovi ili drugi predmeti koji onemogućavaju preglednost na javnoj cesti odnosno željezničkoj pruzi (trokut preglednosti). Dužina stranica trokuta preglednosti utvrđuje se tehničkom dokumentacijom ceste, odnosno željezničke pruge.

Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su, na zahtjev upravitelja ceste, odnosno korisnika koncesije, ukloniti drveće, grmlje, naprave, ograde, reklamne znakove i druge predmete radi osiguranja preglednosti na javnoj cesti.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta ne postupi sukladno odredbi stavka 2. ovoga članka, upravitelj ceste, putem izvođača radova koji održava cestu, osigurat će izvođenje tih radova na teret vlasnika, korisnika ili posjednika zemljišta.

Održavanje prijelaza u razini ceste sa željezničkom prugom sporazumom reguliraju upravitelj cestom i upravitelj prugom. Ako ne dođe do sporazuma, konačnu odluku o održavanju prijelaza donosi arbitražno povjerenstvo sastavljeno od predstavnika mjerodavnog ministarstva, upravitelja ceste i upravitelja pruge.

Članak 66.

Ako se pored javne ceste nalaze objekti gdje se okupljaju građani, kao što su sportski stadioni, dječja igrališta, škole, javni lokali ili zemljište koje se koristi za lovišta, držanje stoke i pašnjaci, ti objekti, odnosno zemljište moraju se zaštitnom ogradom odvojiti od cestovnog pojasa.

Ako je potreba za postavljanjem zaštitne ograde iz prethodnog stavka prouzročena gradnjom ili rekonstrukcijom javne ceste, troškove postavljanja i održavanja zaštitne ograde snosi investitor.

Ako je potrebu za postavljanje zaštitne ograde prouzročio korisnik objekta ili zemljišta iz stavka 1. ovoga članka, mjerodavna inspekcija ceste donosi rješenje kojim utvrđuje obvezu tom korisniku da postavi i održava zaštitnu ogradu.

Ako korisnik objekta ili zemljišta ne postupi po rješenju iz prethodnoga stavka, mjerodavni će inspektor za ceste izdati nalog da se postavljanje zaštitne ograde izvrši o trošku korisnika.

Članak 67.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i cestovnom pojasu ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetiti javnu cestu, povećati troškove održavanja, odnosno ugrožavati ili ometati promet na njoj, a naročito:

1. iznositi blato na cestu ili bilo čime prljati cestu,
2. na cestu i u odvodna tijela ceste dovoditi vodu i druge tekućine i ometati njihovo otjecanje s ceste i iz odvodnih tijela ceste,
3. istresati u cestovne jarke materijal ili tekućine,
4. napajati i pasti životinje u cestovnim jarcima i na cestovnom pojasu, puštati ih da prelaze ili ih zadržavati na cestovnom pojasu,
5. u zaštitnom pojasu izgrađivati pojilišta za životinje,
6. po cesti vući grede, balvane i druge predmete čime bi se cesta mogla oštetiti,
7. prosipati po cesti maziva ili druge masne tvari,
8. bez odgovarajuće zaštite na zemljištu ili zgradama pored ceste izvoditi radove koji bi mogli oštetiti cestu ili ugrožavati sigurnost prometa,
9. spuštati kamenje, drvo, druge predmete i materijal niz kosine cestovnih nasipa i usjeka,
10. ostavljati na cesti i u cestovnom pojasu pokvarena, oštećena ili trajno napuštena vozila,
11. posipati ili bacati materijal ili predmete na cestu i u odvodna tijela ceste ili ga deponirati uz cestu,
12. vršiti bilo koje radova na kosinama nasipa, zasjeka i usjeka,
13. iscrtavanje i brisanje horizontalne i vertikalne signalizacije te premještanje, otuđivanje i izmjenu vertikalne signalizacije i cestovne opreme,
14. sječu šume u zaštitnom pojasu ceste ukoliko ona narušava stabilnost kosina,
15. postavljati reklamne znakove uz cestu suprotno odredbama članka 78. ovoga zakona.

Ako se na javnoj cesti izvode ili su izvedeni radovi ili radnje koje mogu oštetiti javnu cestu, povećati troškove održavanja ili ugroziti sigurnost prometa na njoj, mjerodavna inspekcija ceste i upravitelj ceste dužni su poduzeti sve potrebne mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje ceste i sigurnosti prometa na njoj.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka inspektor ceste kao i upravitelj ceste ovlašteni su obustaviti radove ili radnje iz stavka 2. ovoga članka i naložiti otklanjanje nedostataka u kratkom roku.

Ukoliko investitor i izvođač radova ne otklone nedostatke u ostavljenom roku, upravitelj ceste će otklanjanje nedostataka naložiti organizaciji koja održava cestu o trošku investitora ili izvođača radova koji nije otklonio nedostatke ili podnijeti prijavu mjerodavnoj inspekciji.

Članak 68.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama, osim autocesta i brzih cesta, mogu se održavati pod uvjetima i na način utvrđen od mjerodavnog ministarstva unutarnjih poslova i uz suglasnost ministra na magistralnim cestama, odnosno mjerodavnog kantonalnog ministra na regionalnim i lokalnim cestama.

Članak 69.

Susjedi pored javne ceste moraju dopustiti jednostavan odvod vode i odlaganje snijega na njihovo zemljište ako im se time ne nanosi šteta.

Susjedi pored javne ceste moraju, sukladno Zakonu i uz odštetu, dopustiti pristup do cestovnih objekata radi njihovog održavanja, gradnje odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode od cestovnog pojasa do recipijenta, te postavljanje privremenih ili stalnih uređaja i uređenja za zaštitu ceste i prometa na njoj od leda, snijega, buke, štetnih svjetlosnih utjecaja i slično, ako ih nije moguće postaviti na zemljište koje je sastavni dio ceste.

Članak 70.

Iznimno od odredbi članka 68. može se dati odobrenje za radove koji se na drugi način ne mogu izvesti ili bi njihovo izvođenje zahtijevalo velike troškove, kao što su poprečno postavljanje u trupu ceste i na cestovnim objektima cjevovoda, kablova i vodova (na objektima i uzdužno), rušenje i uklanjanje drveća koje ugrožava sigurnost prometa na cesti ili bi moglo dovesti do ugrožavanja sigurnosti prometa na cesti.

Odobrenje iz prethodnoga stavka izdaje upravitelj cesta.

U odobrenju se određuju uvjeti i način izvođenja radova.

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno ako dođe do oštećenja uređaja i instalacija, ugrađenih u javnu cestu ili ako dođe do pada drveća na cestu i ako su zbog toga izravno ugroženi sigurnost prometa, odnosno život i zdravlje građana ili bi mogla nastati veća gospodarska šteta.

Vlasnik ili korisnik uređaja instalacija postavljenih u javnu cestu i u cestovni pojas kao i vlasnik drveća, na kojima je došlo do oštećenja zbog kojih može nastati izravna opasnost za javnu cestu i sudionike u prometu i okoliš, dužan je o tome obavijestiti upravitelja ceste, odnosno korisnika koncesije, Ministarstvo i ministarstvo unutarnjih poslova za magistralne, odnosno mjerodavno kantonalno ministarstvo prometa i kantonalno ministarstvo unutarnjih poslova za regionalne i lokalne ceste i ulice u naseljima i gradovima.

Vlasnik ili korisnik uređaja i instalacija ili drveća iz stavka 5. ovoga članka mora u što kraćem roku otkloniti oštećenja na njima radi dovođenja javne ceste i prometa u prvobitno stanje i o tome obavijestiti mjerodavna tijela i organizacije kao i u stavku 5. ovoga članka.

Članak 71.

Građevinski materijali i drugi predmeti ne mogu se deponirati pored cesta na udaljenosti manjoj od pet metara, računajući od cestovnog pojasa, kao ni na većoj udaljenosti ako bi se time ometala potrebna preglednost ili se ugrožavala sigurnost prometa.

Materijal namijenjen za radove na cesti može se deponirati na cesti, s tim da cijela širina kolnika mora ostati slobodna za siguran promet u oba pravca.

U oštroj krivini ovaj materijal može se deponirati samo na vanjskoj strani krivine ceste.

Upravitelj cesta ili mjerodavni inspektor za ceste izdat će nalog da se o trošku vlasnika uklone svi materijali i predmeti koji su deponirani suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka.

Članak 72.

Ako se vozilo na kolniku ceste popriječi ili ako snagom vlastitog motora ne može savladati uspon u zimskim uvjetima odvijanja prometa ili ako s vozila padne teret, vozač je dužan, ako je to moguće, vozilo, odnosno teret odmah ukloniti s kolnika. Ako to ne učini, upravitelj ceste će izdati nalog izvođaču radova koji održava cestu da uklanja vozila odnosno tereta izvrši za račun vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Oštećeno vozilo ili vozilo u kvaru vozač je dužan, ako je to moguće, odmah ukloniti s ceste. Ako to ne učini, upravitelj ceste će dati nalog službi "Pomoć-informacije" na cestama da se uklanjanje vozila izvrši sukladno Ugovoru o vršenju službe "Pomoć - informacije" na cestama na teret vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Članak 73.

Ako se cesta nalazi u takvom stanju da se na njoj ne može odvijati promet uopće ili samo za pojedine vrste vozila ili ako bi promet pojedinih vrsta vozila nanosio štetu cesti, ili ako se radovi na rekonstrukciji ili održavanju ceste ne mogu izvesti bez obustavljanja ili ograničenja prometa, ili ako drugi razlozi sigurnosti prometa to zahtijevaju, Ministarstvo, na prijedlog upravitelja ceste za autoceste, brze i magistralne ceste, mjerodavno kantonalno ministarstvo za regionalne ceste, a mjerodavno općinsko odnosno gradsko tijelo za lokalne ceste može zabraniti ili ograničiti promet na toj cesti za pojedine vrste vozila, na cijeloj cesti ili samo na pojedinim njezinim dijelovima.

Opća zabrana ili ograničenje prometa na cesti može biti samo privremena, a zabrana ili ograničenje prometa za pojedine vrste vozila može biti privremeno ili stalno. Zabrana ili ograničenje prometa mora se pravodobno objaviti putem sredstava javnoga informiranja ili na drugi pogodan način prema mjesnim prilikama i označiti odgovarajućim prometnim znakovima na cesti.

Za radove redovitog održavanja nije potrebno izdavati suglasnost o posebnom režimu odvijanja prometa.

Uz zahtjev za zabranu ili ograničenje prometa radi izvođenja radova na javnoj cesti izvođač radova je dužan dostaviti tijelu iz stavka 1. ovoga članka tehničku dokumentaciju o organizaciji izvođenja radova kao i prijedlog eventualno drugog mogućeg načina odvijanja prometa na tom cestovnom pravcu.

Članak 74.

Odredbe o zaštiti cesta i uvjetima vršenja prometa na cestama primjenjuju se na ceste u gradnji i cestovne pravce za koje je usvojen projekt o gradnji ceste.

Članak 75.

Upravitelj ceste dužan je pravodobno obavijestiti mjerodavno ministarstvo za unutarnje poslove o svim promjenama stanja na cestama koje bitno utječu na prohodnost cesta i sigurnost prometa, kao i o poduzetim mjerama za nesmetano odvijanje prometa.

Članak 76.

Prometna signalizacija i oprema, te turistička signalizacija postavljaju se na javnoj cesti na temelju prometnog projekta.

Za ceste koje su izgrađene do dana stupanja na snagu ovoga zakona, a nemaju prometni projekt, mjerodavno je postojeće stanje prometne signalizacije i opreme do izrade prometnog projekta.

Za ceste iz stavka 2. ovoga članka upravitelj ceste dužan je izraditi prometni projekt ceste u roku od najviše tri godine od dana donošenja ovoga zakona.

Upravitelj ceste uz suglasnost ministra, za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, odnosno mjerodavna kantonalna ustanova uz suglasnost mjerodavnog kantonalnog ministra, za regionalne i lokalne ceste, ovlašteni su izmijeniti prometni projekt, iz stavka 1. ovoga članka, odnosno postojeće stanje iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 77.

Za svaki zahvat na javnoj cesti, pri izvođenju radova održavanja ili drugih radova pod prometom moraju se postaviti odgovarajući privremeni prometni znakovi, odnosno provesti tehnička regulacija prometa na način da se jamči sigurnost prometa i izvoditelja radova uz najmanje ometanje prometnih tokova.

Tehničkom regulacijom iz stavka 1. ovoga članka mora se osigurati pravodobna uočljivost zapreka i drugih barijera na javnoj cesti, danju u vrijeme nedovoljne vidljivosti, i noću, postavljanjem odgovarajućih treptavih narančastih svjetala ili drugih adekvatnih tehničkih pomagala.

Radovi na javnim cestama, osobito na kolnicima, osim neodložnih radova na otklanjanju nedostataka koji izravno ugrožavaju sigurnost prometa, moraju se u pravilu planirati i izvoditi u danima kada je prometni tok slabijeg intenziteta, a izričito ne u dane vikenda, blagdana i pojačanog prometa zbog turističkih putovanja.

Odmah po završetku radova na javnoj cesti, sva privremena prometna signalizacija i oprema mora biti uklonjena i istodobno postavljena trajna prometna i ostala signalizacija i oprema, sukladno prometnom projektu.

Odobrenje za izmjenu režima prometa izdaje mjerodavno ministarstvo sukladno privremenom prometnom projektu.

Članak 78.

Na autocesti i brzjoj cesti i zaštitnom pojasu autoceste i brze ceste nije dopušteno postavljanje reklama.

Na autocesti i brzjoj cesti i zaštitnom pojasu autoceste i brze ceste je dopušteno pružanje usluga sukladno suglasnosti upravitelja.

Na ostalim javnim cestama i zaštitnom pojasu uz javnu cestu nije dopušteno postavljanje reklame na mjestima na kojima bi zbog svoga sadržaja, položaja, te odnosa prema javnoj cesti reklama ugrožavala sigurnost prometa.

Mjesta na javnoj cesti iz stavka 3. ovoga članka na kojima nije dopušteno postavljanje reklame pravilnikom će propisati ministar.

Pravilnikom iz prethodnog stavka ovoga članka ministar će propisati na kojim mjestima, pod kojim uvjetima i uz koliku naknadu se mogu postavljati reklame uz magistralne, regionalne i lokalne ceste.

Posebnim će pravilnikom ministar propisati uvjete i visinu naknade za korištenje cestovnog zemljišta za pružanje usluga i obavljanja pratećih djelatnosti korisnicima uz autoceste i brze ceste.

Članak 79.

Upravitelji cesta dužni su za ceste kojim upravljaju voditi evidencije tih cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima.

Članak 80.

Ovim se zakonom daju javne ovlasti upraviteljima cesta.

Upravitelji cesta, u okviru vršenja javnih ovlasti, pokreću upravni postupak po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke i donose rješenja kada izdaju:

- odobrenje za izvanredni prijevoz iz članka 54. ovoga zakona,
- odobrenje za prekomjerno korištenje javne ceste iz članka 57. ovoga zakona,
- odobrenje za izgradnju objekata i instalacija iz članka 58. ovoga zakona,
- odobrenje za izgradnju priključka, odnosno prilaza na javnu cestu iz članka 60. ovoga zakona,
- odobrenje za izgradnju autobusnih stajališta iz članka 63. ovoga zakona,
- odobrenje za poprečno postavljanje instalacija iz članka 70. ovoga zakona,
- nalog za obustavu vršenja bespravnih radnji i otklanjanje smetnji na cesti i u zaštitnom pojasu iz članka 62., 65., 67. i 71. ovoga zakona,
- odobrenje za postavljanje reklama iz članka 78. ovoga zakona,
- rješenje o povratu dijela uplaćenih sredstava za registraciju vozila iz članka 99. ovoga zakona.

Protiv upravnih akata iz stavka 2. ovoga članka za autoceste, brze ceste i magistralne ceste može se podnijeti žalba Ministarstvu, za regionalne ceste mjerodavnom kantonalnom ministarstvu, a za lokalne ceste mjerodavnom općinskom tijelu sukladno zakonu.

Članak 81.

U okviru osiguranih financijskih sredstava za održavanje i zaštitu cesta, sukladno usvojenom godišnjem planu i programu održavanja i zaštite cesta, upravitelji su dužni osigurati trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta kojim upravljaju i omogućiti sigurno i nesmetano odvijanje prometa na tim cestama za sudionike u prometu koji poštuju prometne propise, prometnu signalizaciju, vremenske uvjete, stanje cesta i okolice.

Upravitelji cesta i poduzeća koja održavaju ceste ugovorom reguliraju uvjete i način izvršavanja radova održavanja i zaštite autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta i druga pitanja vezana uz njihovo održavanje i zaštitu.

Ugovor iz prethodnoga stavka, između ostalog, sadrži:

1. vrstu radova koji su predmet ugovora;
2. vrijeme na koje je ugovor zaključen;
3. ugovorenu vrijednost radova;
4. premjer i predračun radova;
5. način i postupak izrade i donošenja planova i programa;
6. uvjete i način izvođenja radova;
7. tehnički nadzor u izvođenju radova;
8. način obračuna, rokove plaćanja i druge uvjete za obračun i isplatu izvršenih radova;
9. odgovornost za štete i druge odgovornosti;
10. način rješavanja sporova.

Ugovor o održavanju javnih cesta mora se zaključivati u kontinuitetu.

Poduzeće za ceste kojem se ugovorom iz stavka 2. ovoga članka povjeri vršenje poslova održavanja i zaštite autocesta, brzih cesta, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, odgovorno je za kvalitetno, stručno i pravodobno izvršenje tih poslova, sukladno Pravilniku iz članka 47. ovoga zakona.

VI. KONCESIJE

Članak 82.

Koncesijom se stječe pravo građenja i upravljanja autocestom, brzom cestom i pojedinim cestovnim objektima na magistralnoj cesti (most, tunel i dr.) koje uključuje pravo gospodarskog korištenja autoceste, brze ceste ili objekta na magistralnoj cesti, te pravo rekonstrukcije i održavanja autoceste, brze ceste i cestovnog objekta na magistralnoj cesti tijekom koncesijskog razdoblja i pravo korištenja cestovnog zemljišta uz te ceste i objekte radi izgradnje pratećih uslužnih objekata i obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbe gorivom, servisnih usluga i sl.

Članak 83.

Odluka o davanju koncesije donosi se na temelju provedenog javnog natječaja.

Natječaj iz stavka 1. ovoga članka priprema i provodi Ministarstvo.

Davatelj koncesije natječajem utvrđuje uvjete, pogodnosti i jamstva za dodjelu i ostvarenje koncesije.

Postupak provođenja natječaja vrši se sukladno odredbama Zakona o koncesijama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 40/02 i 61/08) i Pravilima o postupku dodjele koncesija.

Stručne poslove glede pripreme natječaja i odluke o davanju koncesije za autoceste, brze ceste, i pojedine objekte na magistralnim cestama obavljaju Autoceste F BiH, odnosno Ceste F BiH.

Članak 84.

Odluku o davanju koncesije za autocestu, brzu cestu, odnosno pojedini objekt na magistralnoj cesti donosi mjerodavna Vlada na prijedlog Ministarstva koju mora potvrditi Parlament.

Članak 85.

Odlukom o davanju koncesije određuje se osobito:

- predmet, odnosno sadržaj koncesije,
- podnositelj ponude i njegova sposobnost ostvarivanja koncesije,
- trajanje koncesije,
- mjerila za utvrđivanje visine cestarine,
- mjerila i visina naknade za koncesiju,
- pogodnosti ponude glede sredstava, opreme i uposlenja,
- mjere očuvanja i zaštite okoliša,
- osnove financiranja,
- način i razlozi prestanka koncesije.

Članak 86.

Na temelju odluke iz članka 83. ovoga zakona ugovor o koncesiji s podnositeljem ponude potpisuje ministar.

Ugovorom o koncesiji obvezatno se utvrđuju: bliže namjene za koje se daje koncesija, posebni uvjeti kojima tijekom korištenja koncesije mora udovoljavati korisnik koncesije, visina naknade za koncesiju, uvjeti i način plaćanja naknade, jamstva korisnika koncesije, druga prava, obveze i odgovornost korisnika i davatelja koncesije, način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje, postupak i uvjeti preuzimanja autoceste, odnosno pojedinog objekta na magistralnim cestama nakon isteka koncesije, kao i o iznosima uplaćenih naknada za koncesiju.

Članak 87.

Odluke o davanju koncesije iz članka 83. ovoga zakona i ugovori o koncesiji iz članka 87. ovoga zakona upisuju se u posebni upisnik koji vodi Ministarstvo.

Način vođenja upisnika i obrazac upisnika propisuje ministar.

VII. FINANCIRANJE JAVNIH CESTA

Članak 88.

Financijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se:

A - iz javnih prihoda

1. godišnjim naknadama za korištenje cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;
2. naknadama za autoceste i ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata;
3. posebnim naknadama za korištenje autocesta, brzih cesta i određenih cesta i objekata s naplatom na cestama (most, vijadukt, tunel i sl.) prema posebnom pravilniku;
4. naknadama za ceste na inozemna motorna i priključna vozila;
5. posebnim naknadama za službu "Pomoć-informacije" na cestama;
6. naknadama za ceste što se plaćaju za izvanredno korištenje javnih cesta (izvanredni prijevoz);
7. naknadama za ceste što se plaćaju za prekomjerno korištenje javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila;
8. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova;
9. ostale naknade prema posebnim propisima;

B - kreditima

C - donacijama/grantovima

1. iz sredstava federalnoga proračuna, proračuna kantona, te proračuna grada i općine,
2. iz sredstava federalnoga proračuna koja su prikupljena od naknada za korištenje cesta i objekata na temelju dobivene koncesije i sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti,
3. donacijama drugih donatora.

Članak 89.

Visinu naknade, obveze korisnika cesta i namjenu sredstava iz članka 88. toč. 1., 3. i 4. ovoga zakona utvrđuje Vlada.

Visinu naknade i obveze iz članka 88. toč. 5.,6.,7.i 8. ovoga zakona utvrđuje Ministarstvo.

Obvezu uplate naknada iz članka 88. točka 8. ovoga zakona korisnik će plaćati temeljem godišnjeg rješenja koje izdaje upravitelj ceste sukladno članku 78. ovoga zakona.

Članak 90.

Naknadu iz članka 88. točka 2. ovoga zakona obračunavaju i plaćaju pravne osobe koje se bave prometom nafte i naftnih derivata u Federaciji sukladno Zakonu o trošarinama ("Službeni glasnik BiH", br. 49/09).

Članak 91.

Posebna naknada iz točke 3. članka 88. ovoga zakona može se uvesti:

1. za korištenje autoceste, brze ceste ili pojedinih objekata na javnoj cesti, ako na istom pravcu postoji alternativna javna cesta sa suvremenim kolnikom;
2. za korištenje mosta, vijadukta ili tunela sagrađenog radi skraćivanja trase postojeće javne ceste ako je omogućen javni promet na postojećoj duljoj trasi te javne ceste;
3. za korištenje mosta sagrađenog radi povezivanja dviju javnih cesta preko rijeke ili kanjona.

Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na ceste i cestovne objekte za koje je izdana dozvola za korištenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i stranih ulagača.

Posebnu naknadu iz st. 1. i 2. ovoga članka dužne su plaćati pravne i fizičke osobe.

Članak 92.

Financijska sredstva iz članka 88. točka C 1. osiguravaju se u federalnom proračunu, odnosno proračunu kantona, grada i općine, sukladno materijalnim mogućnostima, za svaku godinu pojedinačno.

Članak 93.

Financijska sredstva iz članka 88. toč. 1. i 2., koja se ne odnose na financiranje autocesta i brzih cesta, 40% pripadaju Cestama F BiH, mjerodavnim kantonalnim ustanovama za ceste 35%, a 25% općinskim tijelima za lokalne ceste i ulice u gradovima.

Visina financijskih sredstva iz članka 88. točka 2. koja su namijenjena za financiranje autocesta i brzih cesta utvrđuje se posebnom odlukom Vjeća ministara BiH.

Financijska sredstva iz članka 88. točka 3. pripadaju upravitelju autoceste, brze ceste, odnosno ceste ili objekta sa naplatom.

Financijska sredstva iz članka 88. točka 4. pripadaju Cestama F BiH.

Financijska sredstva iz članka 88. točka 5. namijenjena su službi "Pomoć-informacije" na cestama.

Financijska sredstva iz članka 88. toč. 6. do 9. pripadaju Autocestama F BiH u dijelu koji se odnosi na autoceste i brze ceste, Cestama F BiH u dijelu koji se odnosi na magistralne ceste, mjerodavnoj kantonalnoj ustanovi za regionalne ceste, a mjerodavnom općinskom, odnosno gradskom tijelu u dijelu koji se odnosi na lokalne ceste i ulice u gradovima.

Ukupno prikupljena financijska sredstva iz članka 88. Federacija BiH koristi za financiranje potreba na javnim cestama, sukladno Strategiji razvitka i održavanja javnih cesta (članak 22. ovoga zakona), Srednjoročnom programu održavanja i zaštite, kao i programu rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (članak 24. ovoga zakona), te Godišnjem planu i programu održavanja i zaštite, kao i Planu i programu rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (članak 25. ovoga zakona), povrat kredita te za dokapitalizaciju i proširenje materijalne osnove rada upravitelja cesta.

Članak 94.

Upravitelji javnih cesta obavljaju poslove od općeg interesa, ne posluju na komercijalnoj osnovi niti su osnovani radi stjecanja dobiti, već svoje aktivnosti obavljaju temeljem odobrenog plana i programa rada od osnivača.

Razlika javnih prihoda i javnih rashoda upravitelja javnih cesta predstavlja financijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani financijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Financijski se rezultat raspoređuje na obveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta.

Poslovne knjige i druge evidencije upravitelja vode se sukladno Kontnom planu za gospodarska društva.

Članak 95.

Financijska sredstva iz članka 88. ovoga zakona koja se odnose na autoceste uplaćuju se u cijelosti na račun Autocesta F BiH.

Financijska sredstva iz članka 88. ovoga zakona koja se odnose na magistralne ceste uplaćuju se u cijelosti na račun Cesta F BiH.

Financijska sredstva iz članka 88. ovoga zakona koja se odnose na regionalne ceste uplaćuju se u cijelosti na račun javnih kantonalnih ustanova za ceste, a na račun grada ili općine za lokalne ceste i ulice u gradovima.

Članak 96.

Naknade iz članka 88. ovoga zakona jesu raspoloživa financijska sredstva koja će upravitelji namjenski koristiti za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, za rad i funkcioniranje upravitelja, te za proširenje materijalne osnove rada iz osnovne djelatnosti u okviru povjerenih javnih ovlasti, sukladno odobrenom planu i programu poslovanja od osnivača.

Članak 97.

Ulaganja u smislu članka 26. i članka 41., stavak 4. ovoga zakona jesu investicijska ulaganja iz kojih proizlazi nova cestovna infrastruktura i cestovna infrastruktura produljenog vijeka trajanja.

Tekući troškovi poslovanja obuhvaćaju ulaganja u smislu članka 41. stavak 3. ovoga zakona i opće troškove za proširenje materijalne osnove rada upravitelja.

Članak 98.

Naknada iz točke 1. članka 88. ovoga zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga BiH;
2. vozila tijela unutarnjih poslova;
3. vozila službe "Pomoć-informacije" na cestama;
4. motorna vozila inozemnih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je oslobađanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
5. vozila vatrogasnih jedinica i društava;
6. putničke automobile invalidnih osoba sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno osoba kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više;
7. vozila civilne zaštite;
8. sanitetska vozila.

Članak 99.

Pravna osoba koja obavlja međunarodni prijevoz osoba ili stvari i koja obavlja radove u inozemstvu ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz članka 88. točka 1. ovoga zakona za svoje vozilo koje koristi za promet u inozemstvu dulje od tri mjeseca tijekom godine, prilikom sljedeće registracije vozila.

Pravna i fizička osoba imaju pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz članka 88. točka 1. ovoga zakona za svoje vozilo koje su tijekom važenja registracije najmanje tri mjeseca prije isteka registracije odjavile zbog oštećenja ili radi rashodovanosti.

Naputak za jedinstveni način obračuna za povrat sredstava iz st. 1. i 2. ovoga članka donosi ministar.

Članak 100.

Služba "Pomoć-informacije" predstavlja pružanje tehničke pomoći motoriziranim sudionicima u prometu na javnim cestama, uklanjanje s javnih cesta oštećenih vozila i vozila u kvaru, davanje informacija o stanju prohodnosti cesta i pružanje druge pomoći.

Služba "Pomoć-informacije" na cestama do donošenja posebnog propisa u mjerodavnosti je Cesta F BiH koje će provesti zakonsku proceduru i na temelju javnog oglašavanja zaključiti ugovore o vršenju službe sa auto-moto klubovima koji su adekvatno organizirani, tehnički, kadrovski i materijalno opremljeni i imaju uvjete za obavljanje ove službe.

Do donošenja posebnog propisa iz prethodnog stavka financijska sredstva iz naknade iz članka 88. točka 5. pripadaju Cestama F BiH i mogu se utrošiti samo u obavljanje ove službe i njihovu implementaciju.

Ceste F BiH i Ministarstvo će osigurati kontrolu poslovanja praćenjem rada auto-moto klubova.

Plan, program i izvješće o realizaciji plana i programa Ceste F BiH su dužne polugodišnje dostavljati Ministarstvu koje će godišnje dostavljati Vladi na suglasnost.

Vlada će na prijedlog Ministarstva donijeti Odluku kojom će se odrediti visina posebne naknade za službu "Pomoć-informacije" na cestama koja će se naplaćivati prilikom registracije cestovnih, motornih i priključnih vozila, i druga pitanja vezana uz rad ove službe.

VIII. UPRAVNI NADZOR

Članak 101.

Ministarstvo vrši upravni nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona u pitanjima koja su ovim zakonom stavljena u mjerodavnost Federacije, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlasti.

Mjerodavno ministarstvo vrši upravni nadzor nad provođenjem ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona koji su ovim zakonom stavljani u mjerodavnost kantona, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlasti.

Članak 102.

Poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem ovoga zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove za autoceste, brze i magistralne ceste, odnosno mjerodavna kantonalna uprava za inspekcijske poslove za regionalne i lokalne ceste.

Ako počinitelj prekršaja u određenom roku ne izvrši rješenje doneseno u prvostupanjskom postupku, inspektor donosi zaključak o izvršenju rješenja prisilnim izvršenjem angažiranjem trećih osoba, odnosno drugog izvođača na trošak počinitelja, s predloženim načinom izvršenja.

Upravitelj ceste ili mjerodavna uprava ili služba za inspekcijske poslove osigurat će materijalna sredstva za prisilno izvršenje, s tim što će troškove potraživati od počinitelja izravno ili putem mjerodavnog tijela ukoliko stranka odbije snositi troškove izvršenja.

Tijela unutarnjih poslova dužna su tijelu mjerodavnom za provođenje izvršenja pružiti pomoć u provođenju izvršenja.

Članak 103.

Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora javnih cesta inspektori iz članka 102. ovoga zakona, osim prava i dužnosti koje imaju prema posebnom zakonu, imaju i sljedeća prava i dužnosti:

A) pregledati:

1. stanje cesta,
2. radove na izgradnji, rekonstrukciji, sanaciji, održavanju i zaštiti javnih cesta,
3. ispunjavanje uvjeta za obavljanje redovitih radova održavanja na javnoj cesti danoj u koncesiji,
4. radove koji se obavljaju na cesti u zaštitnom i cestovnom pojasu javnih cesta,
5. tehničku dokumentaciju u svezi s radovima iz toč. 2. i 3. ovoga članka (dozvole, suglasnosti, projekti, standardi),
6. obavljanje upravnih i stručno-tehničkih poslova na javnim cestama,
7. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih cesta,
8. provođenje mjera za osiguranje javnih cesta i prometa na njima;
9. provođenje propisanih uvjeta za obavljanje zahvata u cestovnom i zaštitnom pojasu javnih cesta,

B) Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo:

- pregledati prostore, objekte, uređaje, materijale, dokumentaciju poduzeća i upravnih organizacija koje upravljaju javnim cestama kao i izvođača na gradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta,
- saslušati stranke i svjedoke primjenom pravila upravnog postupka,
- pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet osoba koje sudjeluju u prometu,
- uzeti uzorke materijala te obavljati druge postupke koji su sukladni namjeni inspekcijskog nadzora,
- dobiti osobne podatke o pravnim i fizičkim osobama, podatke o vlasništvu vozila, podatke o vlasništvu zemljišta i objekata u zaštitnom pojasu ceste, kao i druge podatke potrebne za vođenje postupka u svezi s kršenjem ovoga zakona i propisa za njegovo izvršavanje.

C) narediti:

1. obustavu radova koji se izvode na javnim cestama, u cestovnom ili zaštitnom pojasu ceste, suprotno odredbama ovoga zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima, te dati rok za otklanjanje nedostataka,
2. otklanjanje nedostataka na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost prometa na njima,
3. privremenu zabranu odvijanja prometa na javnim cestama ili njihovom dijelu ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati promet, te narediti da se odmah poduzmu mjere za osiguranje prometa,

4. obustavu prometa cestovnim motornim vozilima koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njezinom dijelu i kada je njihov promet na cesti u suprotnosti sa Zakonom i drugim propisima,
 5. isključenje cestovnog motornog vozila iz prometa na javnoj cesti kada utvrdi da dimenzije i ukupna masa ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi veličine iz članka 56. ovoga zakona, a prijevoznik nema odgovarajuću dozvolu za izvanredni prijevoz,
 6. privremenu zabranu prometa na novoizgrađenoj i rekonstruiranoj cesti, njezinom dijelu ili objektu na njoj, ako utvrdi da s gledišta sigurnosti prometa ne ispunjava tehničke uvjete,
 7. rušenje građevine ili njezinih dijelova i drugih objekata na teret investitora, kao i uspostavljanje prvobitnog stanja, ako su izgrađene ili se grade na cesti ili cestovnom pojasu bez odobrenja ili suglasnosti ili suprotno uvjetima iz odobrenja, odnosno suglasnosti mjerodavnog federalnog i kantonalnog tijela,
 8. rušenje reklamnih znakova u cestovnom i zaštitnom pojasu postavljenih bez odobrenja ili suprotno uvjetima mjerodavnog federalnog i kantonalnog tijela.
 9. zabranu korištenja priključnih putova koji su izgrađeni ili se grade suprotno odredbama ovoga zakona, odnosno koji ne izmiruju prispijele obveze prema upraviteljima cesta sukladno izdanim rješenjima;
 10. u nužnim slučajevima, kada bi bila ugrožena sigurnost prometa na javnoj cesti ili bi mogla nastati šteta na njoj, odrediti privremene mjere kako bi se otklonila opasnost ili spriječila šteta,
 11. da se u polju preglednosti otklone nedostaci i nepravilnosti prouzročene kršenjem propisanih mjera za osiguranje preglednosti javne ceste,
 12. inspektori su ovlašteni poduzimati i druge mjere sukladno Zakonu i drugim propisima donesenim na temelju Zakona.
- D) U predmetima iz stavka 1. točke C alineja 9. ovoga članka, kada je zbog izravne ugroženosti javne ceste ili sigurnosti prometa na njoj ugrožena sigurnost sudionika u prometu, inspektor može po skraćenom postupku bez saslušanja stranaka donijeti rješenje.

U slučaju iz prethodnog stavka žalba na rješenje ne odlaže izvršenje.

U nužnim slučajevima inspektor može donijeti usmeno rješenje, te odrediti njegovo izvršenje odmah po izricanju.

E) Inspektori su dužni, bez odlaganja, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako u vršenju inspekcije utvrde da je počinjen prekršaj iz ovoga zakona.

Članak 104.

Pravne i fizičke osobe kod kojih se obavlja inspeksijski nadzor dužne su omogućiti rad inspektorima, pružiti potrebnu pomoć i na njihovo traženje u određenom roku dostaviti podatke i dokumentaciju za obavljanje inspeksijskog nadzora, u smislu ovoga zakona.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 105.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjene za prekršaj Autoceste F BiH, Ceste F BiH i mjerodavna kantonalna ustanova za ceste, investitor ili poduzeće za ceste, ili općinsko tijelo, ili druga pravna osoba ako:

1. je nepotpuna tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju ceste i ako ne predvidi mjesta za objekte koji služe tim cestama (članak 27.);
2. izmješteni dio ceste ne izgradi s elementima koji odgovaraju kategoriji postojeće ceste (članak 31.);
3. ne izmjesti ili ne prilagodi instalacije nastalim promjenama u roku ili ako investitor radova na cesti pravodobno ne obavijesti imatelje instalacija o otpočinjanju radova na cesti (članak 33.);
4. ne pristupi kontroli osovinskog pritiska ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila iz članka 54. stavak 8. ovoga zakona;
5. ne plati naknadu za prekomjerno korištenje javne ceste iz članka 57. ovoga zakona;
6. u cestovnom i zaštitnom pojasu ceste podiže objekte ili izda odobrenje za gradnju objekata protivno odredbama čl. 58.i 59. ovoga zakona;
7. ne plati naknadu za korištenje cestovnog zemljišta iz članka 61. ovoga zakona;
8. ne izradi prometni projekt za ceste za koje nema prometnog projekta u roku iz članka 76. stavak 3. ovoga zakona;
9. ne vrši poslove javne ovlasti sukladno odredbama članka 80. ovoga zakona;
10. u trokutima preglednosti gradi objekte ili vrši radnje koje smetaju preglednosti ceste (članak 65.);
11. ne vodi evidenciju javnih cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme ceste (članak 79.);
12. ne osigura trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta i ne zaključi ugovor o održavanju cesta, sukladno odredbama članka 81. ovoga zakona;
13. uvede plaćanje naknade za korištenje cesta protivno odredbama čl. 88., 89., 90. i 91. ovoga zakona;
14. ako inspektoru za ceste ne omogući vršenje inspekcije i ne pruži pomoć inspektoru pri vršenju inspekcije iz članka 104. ovoga zakona;
15. ako ne izvrši ili ne izvrši u roku rješenje-nalog inspektora za ceste iz članka 103. točka C, alineja 1. do 12.

Za prekršaj iz prethodnoga stavka bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM i odgovorna osoba u Autocestama F BiH, Cestama F BiH i javnoj kantonalnoj ustanovi za ceste, odnosno investitor ili poduzeće za ceste druge pravne osobe, kao i odgovorna osoba u općini koja izda odobrenje za građenje objekata u zaštitnom pojasu javne ceste u suprotnosti s odredbama ovoga zakona.

Članak 106.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj poduzeće za održavanje cesta ili druga pravna osoba ako:

1. izvodi radove na održavanju cesta suprotno odredbama članka 43. ovoga zakona;
2. ne izvodi radove na održavanju cesta prema pravilniku iz članka 47. ovoga zakona;
3. ne izvodi radove na održavanju i zaštiti cesta, prema ugovoru iz članka 81. ovoga zakona;
4. u prometu na cestama koristi vozilo suprotno odredbi članka 52. ovoga zakona;

5. na cesti vrši izvanredni prijevoz bez rješenja o odobrenju ili suprotno uvjetima izdanim u rješenju o odobrenju, ili izvrši utovar na vozila suprotno dozvoljenim uvjetima za pojedine vrste vozila kako je navedeno u članku 54. stavak 8. ovoga zakona;
6. polaže cjevovode, kablove, vodove ili gradi benzinsku crpku, prostor za parkiranje vozila, odmorišta i prateće objekte bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdanim u suglasnosti iz članka 59. ovoga zakona;
7. priključak na magistralnu i regionalnu cestu izgradi bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdanim u odobrenju iz čl. 60. i 61. ovoga zakona;
8. objekt ili zemljište ne odvoji zaštitnom ogradom od cestovnog pojasa iz članka 66. ovoga zakona;
9. na cesti vrši neku od radnji iz članka 67. ovoga zakona;
10. onemogućiti odvodnjavanje vode s cestovnog pojasa i pristup poduzeću koje održava ceste do odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode do recipijenta iz članka 69. ovoga zakona;
11. na cesti izvodi radove bez odobrenja ili suprotno uvjetima propisanim odobrenjem u članku 70. ovoga zakona;
12. građevinski materijal i druge predmete deponira na cesti suprotno odredbama članka 71. ovoga zakona;
13. vozilo, odnosno teret odmah ne ukloni s kolnika ceste iz članka 72. stavak 1. ovoga zakona i ako s kolnika ceste odmah ne ukloni oštećeno vozilo iz članka 72. stavak 2. ovoga zakona;
14. pri izvođenju radova održavanja, sanacije i rekonstrukcije i drugih radova na javnoj cesti ne postavi odgovarajuću privremenu prometnu signalizaciju ili privremenu prometnu signalizaciju ne ukloni po završetku radova iz članka 77. ovoga zakona;
15. na autocesti ili drugoj javnoj cesti postavlja reklamne znakove suprotno odredbama čl. 65. i 78. ovoga zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stavka bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3. 000,00 KM i odgovorna osoba u poduzeću ili drugoj pravnoj osobi.

Članak 107.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjen i građanin odnosno fizička osoba, za prekršaj iz članka 105. i članka 106. ovoga zakona koji se odnosi na fizičke osobe.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 108.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona Vlada će donijeti odgovarajuće odluke za osnivanje i početak rada Autocesta F BiH, odnosno usklađivanje odluka i akata za organiziranje JP Direkcija cesta F BiH, koja će nastaviti s radom kao Ceste F BiH.

Vlada će obaviti i sve ostale potrebne radnje za osnivanje, odnosno usklađivanje i upis u sudski registar Autocesta F BiH i Cesta F BiH.

Postupak izbora nadzornih odbora sukladno ovomu zakonu bit će proveden u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Kantonalne vlade će u istom roku donijeti odgovarajuće odluke i poduzeti potrebne radnje za organiziranje i početak rada javnih kantonalnih ustanova za ceste.

Članak 109.

Ukoliko ovim zakonom nije drukčije regulirano, na Autoceste F BiH i Ceste F BiH primjenjivat će se Zakon o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99 i 45/00) i Zakon o javnim poduzećima ("Službene novine Federacije BiH br. 5/05), a na javne kantonalne ustanove za ceste odgovarajući propisi o javnim fondovima.

Članak 110.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona ministar je dužan donijeti sljedeće akte:

- Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta (članak 29.);
- Pravilnik o održavanju javnih cesta (članak 47. stavak 1.);
- Pravilnik o licenciranju za poslove redovitog održavanja cesta (članak 50. stavak 2.)
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za obavljanje izvanrednog prijevoza (članak 54. stavak 8.);
- Pravilnik za utvrđivanje prekomjernog korištenja javnih cesta (članak 57. stavak 2.);
- Pravilnik za utvrđivanje uvjeta za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javne ceste (članak 61. stavak 3.);
- Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta (članak 61. stavak 6.)
- Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za izgradnju i uporabu autobusnih stajališta (članak 63. stavak 2.);
- Pravilnik o postavljanju reklamnih znakova na cestama (članak 78. stavak 4.);
- Pravilnik o uvjetima i naknadama za korištenje cestovnog zemljišta za postavljanje reklama i obavljanja pratećih djelatnosti korisnicima uz autoceste i brze ceste (članak 78. stavak 6.);
- Postupak provođenja natječaja za koncesiju (članak 83. stavak 4.);
- Način vođenja upisnika i obrazaca upisnika za koncesiju (članak 87. stavak 2.);
- Pravilnik o sustavu naplate cestarine na autocestama i objektima s naplatom u Federaciji BiH (članak 88. točka 3.);
- Naputak o jedinstvenom načinu obračuna za povrat sredstava na ime naknade za ceste (članak 99. stavak 3.)
- Odluku o visini posebne naknade za službu "Pomoć - informacije" na cesti (članak 100. stavak 6.)

Visinu naknada koje proizlaze iz podzakonskih akata iz stavka 1. ovoga članka utvrđivat će Vlada svojim uredbama.

Članak 111.

Oblast služba "Pomoć - informacije" iz članka 100. ovoga zakona, regulirat će se posebnim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 112.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona na teritoriju Federacije prestaje važiti Zakon o cestama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/02 i 18/02) i Uredba o privremenom načinu utvrđivanja, evidentiranja i iskazivanja finansijskog rezultata u finansijskim izvješćima JP Direkcije cesta F BiH d.o.o. Sarajevo ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/08).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Uredba o autocestama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/07).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona kantoni su dužni uskladiti svoje zakone kojima je regulirana oblast cesta s ovim zakonom.

Stupanjem na snagu ovoga zakona sporazumi i ugovori koje su upravitelji cesta zaključili za poslove redovitog održavanja ostaju na snazi do isteka ugovorenog roka.

Do donošenja podzakonskih akata iz članka 110. ovoga zakona primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na temelju Zakona iz stavka 1. ovoga članka.

Predmeti koji su u postupku rješavanja prije stupanja na snagu ovoga zakona bit će rješavani sukladno Zakonu o cestama Federacije BiH.

Članak 113.

U roku od 30 dana od dana upisa u sudski registar Autoceste F BiH će preuzeti uposlenike, dokumentaciju, predmete, akte i drugo od Direkcije cesta FBiH.

Članak 114.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

ZAKON

O PUTEVIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se razvrstavanje javnih puteva, upravljanje putevima i pravni položaj upravitelja, planiranje, gradnja, rekonstrukcija, održavanje, ugovaranje i ustupanje radova, zaštita puteva i uslovi odvijanja saobraćaja na putevima, koncesija na javnim putevima, finansiranje javnih puteva, upravni nadzor nad sprovođenjem Zakona, kazne i druga pitanja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) iz oblasti puteva.

Član 2.

Put je prema ovom zakonu svaka površina na kojoj se odvija saobraćaj.

Putevi se dijele na javne i nerazvrstane.

Javni putevi, zavisno od njihovog društvenog, privrednog i teritorijalnog značaja, mogu biti autoputevi, brzi, magistralni, regionalni i lokalni putevi, te saobraćajnice u naseljima.

Kolovozi ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze javni putevi smatraju se dijelovima tih puteva.

Član 3.

Javni put, koji je nadležni organ proglasio za javni put, u opštoj je upotrebi, u vlasništvu Federacije i od opšteg interesa za Federaciju.

Na javnim putevima se ne može sticati pravo vlasništva niti druga prava po bilo kojoj osnovi osim prava određenih ovim zakonom.

Izuzetno, na javnim putevima mogu se sticati prava služnosti samo za opšte potrebe, s tim da korišćenje tog prava ne ometa saobraćaj i ne ugrožava bezbjednost saobraćaja i stabilnost puta.

Član 4.

Nerazvrstani put je površina koja se koristi za saobraćaj po bilo kojoj osnovi i koji je pristupačan većem broju korisnika.

Izgradnja, korišćenje, održavanje, zaštita i rekonstrukcija nerazvrstanih puteva, kao i poslovi nadzora na tim putevima uređuju se gradskim ili opštinskim propisom, u skladu s ovim zakonom.

Član 5.

Javni put, prema vrsti saobraćaja, može biti namijenjen za mješoviti saobraćaj ili samo za saobraćaj motornih vozila.

Javni put ili dio javnog puta može se odrediti samo za saobraćaj motornih vozila ako postoji odgovarajuća alternativna saobraćajnica za druge vrste saobraćaja.

Namjena javnog puta koji je u korišćenju određuje se na osnovu stanja i uslova saobraćaja na putu.

Namjena novoizgrađenog puta određuje se na osnovi investicijsko-tehničke dokumentacije za izgradnju puta, a u skladu s odgovarajućim tehničkim propisima.

Član 6.

Za upotrebu autoputeva, brzih puteva ili pojedinih putnih objekata (most, tunel, vijadukt i sl.) na magistralnim putevima Vlada Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Vlada) može donijeti odluku o uvođenju naplate naknade (putarine).

Član 7.

Javni put čine:

- putna građevina (posteljica, donji stroj kolovoza, kolovozna konstrukcija, most, vijadukt, podvožnjak, nadvožnjak, propust, tunel, galerija, potporni i obloženi zid, nasip, pothodnik i nathodnik);
- građevine za odvodnju puteva i pročišćavanje vode;
- putni pojas s obje strane puta potreban za nesmetano održavanje širine prema projektu puta, a najmanje jedan metar računajući od crte koja spaja krajnje tačke poprečnog profila puta;
- vazdušni prostor iznad kolovoza u visini 7m;
- putno zemljište koje čini površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena putna građevina, površina putnog pojasa, te površina zemljišta na kojima su prema projektu puta izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine za potrebe održavanja puta i pružanja usluga vozačima i putnicima, te naplatu putarine predviđeni projektom puta (objekti za održavanje puta, upravljanje i nadzor nad saobraćajem, naplate putarine, benzinske pumpe, servisi, autobuska stajališta, parkirališta, odmorišta itd.);
- građevine na putnom zemljištu, za potrebe održavanja puta (putarske kuće, punkтови i stacionari) i pružanja usluga vozačima i putnicima, te naplatu putarine, predviđene projektom puta;
- stabilni mjerni objekti i uređaji za nadzor vozila;
- priključci na javni put izgrađeni na putnom zemljištu;
- saobraćajni znakovi i uređaji za nadzor i bezbjedno vođenje saobraćaja i oprema puteva (horizontalna i vertikalna saobraćajna signalizacija, svjetlosno signalni uređaji, telekomunikacijski stabilni uređaji, instalacije i rasvjeta u funkciji saobraćaja, putne značke, detektori-brojači saobraćaja, instalacije, uređaji i oprema u tunelima, oprema parkirališta, odmorišta i slično);
- mjerne vage i objekti za vaganje i kontrolu saobraćaja;
- građevine i oprema za zaštitu puta, saobraćaja i okoline (snjegobrani, vjetrobri, zaštita od obrušavanja i nanosa materijala, zaštitne i bezbjednosne ograde, smjerokazi i kilometarske oznake, odbojnici, zaštita od buke i drugih štetnih uticaja na okolinu i slično).

II. RAZVRSTAVANJE PUTEVA

Član 8.

Javne puteve iz člana 2. ovog zakona razvrstavaju se na:

- AP - Autoputevi
- BP - Brze puteve
- MP - Magistralne puteve
- RP - Regionalne puteve
- LP - Lokalne puteve

AP- Autoputevi

Autoput je javni put posebno izgrađen i namijenjen isključivo za saobraćaj motornih vozila, koji je kao autoput označen propisanim saobraćajnim znakom, koja ima dvije fizički odvojene kolovozne trake za saobraćaj iz suprotnih

smjerova, sa po najmanje dvije saobraćajne trake i trakom za prinudno zaustavljanje vozila, bez ukrštanja sa poprečnim putevima i željezničkim ili tramvajskim prugama u istom nivou i u čiji saobraćaj se može uključiti, odnosno isključiti samo određenom i posebno izgrađenim priključnim javnim putem na odgovarajuću kolovoznu traku autoputa.

Autoputevi služe povezivanju velikih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili regije; namijenjene su uglavnom daljinskom saobraćaju, te se uključuju u sistem evropskih autoputeva. Autoputevi ispunjavaju zahtjeve koji se odnose na propisane saobraćajno-tehničke elemente ili se izgrađuju u fazama; njihov sastavni dio su posebno izgrađeni priključci.

BP- Brzi putevi

Brzi put je javni put namijenjen za saobraćaj isključivo motornih vozila, koji ima dvije fizički odvojene kolovozne trake za saobraćaj iz suprotnih smjerova, koji ima sve raskrsnice u dva ili više nivoa sa poprečnim putevima i drugim saobraćajnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), koji u pravilu nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim saobraćajnim znakom.

Brzi putevi su putevi koji svojim saobraćajno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje daljinskog saobraćaja između najvažnijih središta države, entiteta i područja; povezane su sa autoputevima i sistemima autoputeva susjednih država; njihov sastavni dio predstavljaju posebno izgrađeni priključci.

MP-Magistralni putevi

Magistralni putevi prvog reda namijenjeni su povezivanju većih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili entiteta; svojim saobraćajno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje saobraćaja; povezani su sa putevima iste ili više kategorije u zemlji, te sa sistemima puteva u susjednim državama; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Magistralni putevi drugog reda namijenjeni su za povezivanje regionalnih središta, kao i za povezivanje saobraćaja na puteve jednake ili više kategorije; posebno izgrađene pristupne rampe, ukoliko su predviđene, čine njihov sastavni dio.

RP - Regionalni putevi

Regionalni putevi prvog reda namijenjeni su za saobraćajno povezivanje ekonomskih područja države ili entiteta, značajnih središta lokalnih zajednica, kao i za saobraćajno povezivanje sa putevima iste ili više kategorije; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Regionalni putevi drugog reda namijenjene su za saobraćajno povezivanje središta lokalnih zajednica u okviru određenog entiteta, za povezivanje turističkih (turistički putevi) i graničnih područja značajnih za državu, te za povezivanje graničnih prelaza sa putevima iste ili više kategorije, kada prema propisanim kriterijumima kategorizacije ne dostigne višu kategoriju.

LP - Lokalni putevi

Lokalni putevi povezuju naselja u opštini sa naseljima iz susjednih opština, ili povezuju važnija naselja unutar opštine, te povezuju saobraćaj na druge javne puteve iste ili više kategorije.

Javne staze su saobraćajnice koje su namijenjene za povezivanje naselja ili dijelova naselja u okviru opštine, a ne ispunjavaju propisane kriterijume za lokalne puteve, ili su predviđene samo za određenu vrstu učesnika u saobraćaju (putevi i staze u stambenim zonama, seoski putevi i staze, pješačke staze, biciklističke staze, konjske staze i sl.).

U naseljima u kojima je uveden sistem ulica, saobraćajnice se mogu podijeliti na potkategorije:

- glavni gradski putevi predstavljaju nastavak puteva kroz gradove, a namijenjene su za saobraćajno povezivanje gradskih područja i četvrti u skladu sa propisima o bezbjednosti drumskog saobraćaja. Na ovim putevima, ako to uslovi odvijanja saobraćaja dozvoljavaju može se regulisati saobraćajnom signalizacijom i veća brzina kretanja od opšteg ograničenja brzine u naselju;
- sabirni gradski putevi ili sabirni lokalni putevi predviđeni su za prikupljanje i povezivanje saobraćajnih tokova iz pojedinih područja ili gradskih četvrti, kao i za povezivanje gradskih četvrti i dijelova naselja sa putevima više kategorije;
- lokalni gradski putevi predstavljaju nastavak puteva više kategorije i predviđeni su za pristup zatvorenim prostornim jedinicama (stambeni blokovi ili individualni stambeni objekti, industrijske zone, centri za kupovinu i rekreaciju itd.) u pojedinim urbanim područjima ili četvrtima, kao i u dijelovima naselja.

Član 9.

Mjerila i kriterijume za razvrstavanje javnih puteva i Odluku o razvrstavanju javnih puteva, osim lokalnih puteva, u skladu sa Smjernicama i Mjerilima, kriterijumima i Odlukom Savjeta ministara BiH, utvrđuje Vlada na prijedlog Federalnog ministarstva transporta i komunikacija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u saglasnosti sa kantonalnim ministarstvima nadležnim za poslove transporta.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, Odluku o razvrstavanju lokalnih puteva i ulica u gradovima, donosi vlada kantona na prijedlog nadležnog opštinskog ili gradskog organa za poslove saobraćaja.

Član 10.

Dijelovi javnog puta, koji nakon izgradnje i rekonstrukcije ne pripadaju novoj trasi puta, mijenjaju, odnosno gube kategoriju javnog puta.

Namjena dijelova javnog puta iz stava 1. ovog člana koji će i dalje služiti saobraćaju, kao i priključivanje na novoizgrađeni put, rješava se projektnom dokumentacijom izgradnje i rekonstrukcije predmetnog puta.

Odluku o statusu napuštenog dijela puta iz stava 2. ovog člana za autoputeve, brze puteve, magistralne i regionalne puteve donosi nadležno ministarstvo, a za lokalne puteve nadležni gradski, odnosno opštinski organ.

Član 11.

Javni putevi moraju biti građeni, rekonstruisani i održavani tako da ih na bezbjedan način mogu koristiti svi korisnici puteva koji se pridržavaju saobraćajnih propisa i saobraćajne signalizacije na putevima.

III. UPRAVLJANJE JAVNIM PUTEVIMA

Član 12.

Ovim zakonom Federacija osniva Javno preduzeće Autoputevi Federacije Bosne i Hercegovine d. o. o. (u daljnjem tekstu: Autoputevi Federacije BiH).

Autoputevi Federacije BiH imaju sjedište u Mostaru.

Odluku o usklađivanju naziva, organizacije poslova i zadataka, način upravljanja i rukovođenja i način transformisanja Javnog preduzeća Direkcija puteva Federacije Bosne i Hercegovine Sarajevo (u daljnjem tekstu: JP Direkcija puteva Federacije BiH) u Javno preduzeće Putevi Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Putevi Federacije BiH), donosi Vlada.

Putevi Federacije BiH imaju sjedište u Sarajevu.

Unutrašnje uređenje i organizacija Autoputeva Federacije BiH i Puteva Federacije BiH urediće se statutom na koji Vlada daje saglasnost.

Kantonalne ustanove za puteve osnivaju ce odgovarajućim propisima kantona.

Član 13.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autoputeva i brzih puteva vrše Autoputevi Federacije BiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih puteva vrše Putevi Federacije BiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih puteva vrše javne kantonalne ustanove za puteve.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih puteva i gradskih ulica vrše nadležni opštinski ili gradski organi.

Član 14.

Nadzorni odbori upravitelja puteva mogu imati najviše po sedam članova, a imenuju se u skladu sa važećim propisima, od predstavnika Ministarstva, Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i stručnih lica iz oblasti puteva i u skladu s Ustavom obezbijediti zastupljenost konstitutivnih naroda za preduzeća od federalnog značaja, odnosno predstavnika nadležnih kantonalnih institucija za kantonalne ustanove za puteve.

Član 15.

Prava i dužnosti Federacije kao osnivača Puteva Federacije BiH i Autoputeva Federacije BiH, vrši Vlada.

Vlada kao osnivač može svoje nadležnosti, odlukom prenijeti na Ministarstvo.

U obavljanju poslova osnivača, Vlada između ostalog ima sljedeće nadležnosti u odnosu na Puteve Federacije BiH i Autoputeve Federacije BiH:

- daje saglasnost na plan poslovanja, odnosno revidirani plan poslovanja;
- daje saglasnost na statut;
- usvaja godišnji izvještaj koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju;
- odlučuje o promjeni oblika organizovanja i statusnim promjenama;
- odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- imenuje i razrješava Nadzorni odbor;
- daje upute i smjernice nadzornim odborima javnih preduzeća;
- imenuje i razrješava Odbor za reviziju, na prijedlog Nadzornog odbora;
- daje saglasnost na imenovanje članova Uprave;
- utvrđuje politiku, strategiju i akcioni plan razvoja putne infrastrukture;
- odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa Zakonom i drugim propisima;
- u vanrednim okolnostima daje obavezne instrukcije organima javnih preduzeća.

Član 16.

Djelatnost Autoputeva Federacije BiH su poslovi i zadaci na autoputevima i brzim putevima u Federaciji i to:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje, obnove puteva i objekata na putevima kao i izvještaja o realizaciji tih planova i programa;
- obavljanje poslova održavanja i zaštite;

- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na putevima i objektima;
- predlaganje finansijskih planova i poboljšanje načina prikupljanja sredstava namijenjenih za puteve;
- vođenje evidencije (baze podataka) puteva, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na putevima i katastra putnog zemljišnog pojasa;
- ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji obnovi i održavanju puteva;
- priprema i prati realizaciju programa mjera i aktivnosti za unapređenje bezbjednosti saobraćaja na putevima kojim upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i obezbjeđenje stručno-tehničkog nadzora;
- organizacija sistema naplate putarine;
- prikupljanje podataka i obavještanje javnosti o stanju puteva i načinu odvijanja saobraćaja;
- preduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoline;
- organizovanje i pružanje usluga korisnicima autoputeva i brzih puteva;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Autoputeva Federacije BiH.

Član 17.

Djelatnost Puteva Federacije BiH na magistralnim putevima u Federaciji su poslovi i zadaci i to:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, rekonstrukcije, obnove, izgradnje i održavanja puteva i objekata na putevima, kao i izvještaja o realizaciji tih planova i programa;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na putevima i objektima;
- obavlja poslove održavanja i zaštite puteva;
- predlaganje finansijskih planova i izvještaja te poboljšanje načina prikupljanja sredstava za finansiranje puteva;
- ustupanje radova izgradnje, rekonstrukcije, obnove i održavanja puteva;
- priprema podloga za dodjelu koncesija;
- priprema i prati realizaciju programa mjera i aktivnosti za unapređenje bezbjednosti saobraćaja na putevima kojim upravlja;
- vođenje evidencije (baze podataka) puteva, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na putevima i katastra putnog zemljišnog pojasa;
- priprema potrebne dokumentacije za obezbjeđenje i implementaciju donacija i kreditnih sredstava u skladu sa propisima i drugim aktima;
- poslovi iz imovinsko-pravne oblasti koji se odnose na zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju puteva;
- prikupljanje podataka i obavještanje javnosti o stanju puteva i načinu odvijanja saobraćaja;
- preduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoline;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Puteva Federacije BiH.

Član 18.

Izuzetno, Putevi Federacije BiH, uz saglasnost osnivača, mogu ugovorom prenijeti pojedine poslove zaštite magistralnih puteva ili druge operativne poslove javnoj kantonalnoj ustanovi za puteve, odnosno drugoj organizaciji osposobljenoj za obavljanje tih poslova.

Član 19.

Nadležne javne kantonalne ustanove za puteve, opštinski ili gradski organi obavljaju, u skladu s odredbama člana 13. stav 3. ovog zakona, sljedeće poslove u vezi sa regionalnim i lokalnim putevima, svako u okviru svoje nadležnosti i to:

- poslove održavanja i zaštite puteva;
- pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvoja puteva i izvještaje;
- pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje puteva kao i izvještaj o realizaciji tih planova i programa;

- pripremaju plan obnove;
- vrše investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju;
- vrše investicijske poslove za obezbjeđenje potrebne studijske i projektne dokumentacije;
- pripremaju i realizuju program mjera i aktivnosti na unapređenju bezbjednosti saobraćaja;
- obavlja poslove zaštite puteva;
- predlažu finansijske planove kao i finansijske izvještaje o realizaciji tih planova i programa i obezbjeđenje sredstava za potrebe puteva;
- vode evidenciju (bazu podataka) puteva, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na putevima i katastra putnog zemljišnog pojasa;
- prikupljaju podatke i obavještavaju javnost o stanju puteva i načinu odvijanja saobraćaja;

preduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoline.

Član 20.

U slučaju saobraćajne nezgode, korisniku javnog puta koji se pridržava saobraćajnih i tehničkih propisa utvrđenih Zakonom o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06) ili drugom zakonskom regulativom u vezi sa bezbjednošću saobraćaja na putevima i to: postavljene saobraćajne signalizacije na putu, tehničke ispravnosti vozila, kvalifikovanosti i sposobnosti vozača, prilagođenosti brzine stanju puta i vremenskim prilikama poštujući princip da zaustavni put odgovara putu preglednosti, upravitelj puta dužan je nadoknaditi štetu ako je šteta nastala zbog nedostataka na putu.

Za ostvarivanje prava iz stava 1. ovog člana, nedostatak na putu u postupku dokazivanja štete, mora utvrditi Komisija sačinjena od predstavnika upravitelja putem, nadležnog MUP-a i preduzeća koje je ugovorilo održavanje puta.

Ista Komisija će utvrditi da li je otklanjanje tog nedostatka upravitelj predvidio Planom i programom održavanja puteva i ugovorio, ili naložio izvođaču radova da otkloni te nedostatke u skladu sa Pravilnikom o održavanju puteva (član 47. ovog zakona) i dinamičkim planom. Ukoliko je upravitelj planirao i ugovorio, ili naložio otklanjanje utvrđenog nedostatka, nadoknadu štete iz stava 1. ovog člana, upravitelj može tražiti od preduzeća sa kojim je ugovorio održavanje puta, sanaciju ili rekonstrukciju, ako je šteta nastala radi propuštanja blagovremenog i kvalitetnog izvršenja ugovorenih radova.

Korisnik puta, odnosno organ bezbjednosti saobraćaja koji je utvrdio nedostatak na putu, koji je uzrokovao ili bi mogao uzrokovati štetu korisnicima puta, dužan je bez odlaganja, o opasnosti na putu na najbrži mogući način obavijestiti upravitelja ili dežurnu službu preduzeća koje održava puteve.

IV. PLANIRANJE, GRADNJA, REKONSTRUKCIJA, ODRŽAVANJE, UGOVARANJE I USTUPANJE RADOVA NA JAVNIM PUTEVIMA

Član 21.

Javni putevi se planiraju, projektuju, grade, rekonstruišu i održavaju na način:

- da se rješenja usklade sa najnovijim stručnim saznanjima iz područja projektovanja i gradnje, te s ekonomskim načelima i mjerilima za procjenu opravdanosti njihove gradnje;
- da njima bude zagarantovano bezbjedno saobraćanje svih učesnika u saobraćaju, kao i usklađenost javnih puteva sa drugim zahvatima u prostoru i okolinom kroz koju se protežu;
- i pod uslovima koji su određeni ovim zakonom i propisima za njegovo sprovođenje; propisima o projektovanju, zakonima o gradnji i propisima za njegovo sprovođenje; propisima kojima je uređena zaštita okoline; propisima o uređivanju prostora, te propisima o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

1. Planiranje

Član 22.

Strategija razvoja i održavanja javnih puteva određuje ciljeve i osnovne zadatke pri razvoju i održavanju javnih puteva za period od deset godina.

Strategiju razvoja autoputeva, brzih i magistralnih puteva donosi Parlament Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Parlament), u skladu sa Strategijom saobraćajnog razvoja Bosne i Hercegovine, na prijedlog Vlade.

Strategiju razvoja regionalnih puteva donosi skupština kantona na prijedlog vlade kantona.

Strategiju razvoja lokalnih puteva, kao i ulica u gradovima i naseljima, donosi opštinsko, odnosno gradsko vijeće.

Strategija sadrži:

- analizu stanja javnih puteva i potrebe razvoja javnih puteva;
- osnovna mjerila za građenje javnih puteva, te prijedlog kriterijuma i prioriteta građenja;
- potrebe održavanja postojećih javnih puteva, načela održavanja javnih puteva, te prijedlog kriterijuma održavanja javnih puteva;
- ključne principe i elemente strategije;
- kriterijume za realizaciju strategije;
- akcioni plan za realizaciju strategije.

Član 23.

Ministarstvo je nadležno za obezbjeđenje tehničko-tehnološkog jedinstva javnih puteva putem sprovođenja strategije.

Prednost u gradnji i održavanju javnih puteva utvrđena Strategijom iz člana 22. ovog zakona, mora biti zasnovana na prostornim, saobraćajnim, tehničkim, ekološkim, demografskim analizama s ekonomsko opravdanim saobraćajno-tehničkim rješenjima radi povećanja bezbjednosti, kapaciteta i protočnosti saobraćaja.

Član 24.

Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih puteva donosi Vlada, u skladu sa strategijom iz člana 22. ovog zakona za period od četiri godine za autoputeve, brze puteve i magistralne puteve uz saglasnost Parlamenta, za regionalne puteve vlada kantona uz saglasnost skupštine kantona, a za lokalne puteve i ulice u gradovima opštinski načelnik, odnosno gradonačelnik, uz saglasnost opštinskog, odnosno gradskog vijeća.

Izveštaj o ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvoja putne infrastrukture utvrđenih strategijom i o izvršenju Programa iz stava 1. ovog člana za autoputeve, brze i magistralne puteve, Vlada jedanput godišnje podnosi Parlamentu, za regionalne puteve vlada kantona izviještaj podnosi kantonalnoj skupštini, a za lokalne puteve nadležni organ izviještaj podnosi gradskom ili opštinskom vijeću.

Član 25.

Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih puteva, do kraja tekuće godine za narednu godinu, donose nadležni organi za:

- autoputeve i brze puteve Autoputevi Federacije BiH;
- magistralne puteve Putevi Federacije BiH;
- regionalne puteve nadležna kantonalna ustanova za puteve;
- lokalne puteve i gradske ulice, nadležni opštinski načelnik, odnosno gradonačelnik.

Saglasnost na godišnje planove i programe iz alineje 1. i 2. daje Vlada, za planove i programe iz alineje 3. kantonalna vlada, a za planove i programe iz alineje 4. nadležno gradsko ili opštinsko vijeće.

2. Izgradnja i rekonstrukcija javnih puteva

Član 26.

Pod izgradnjom puteva u smislu ovog zakona, smatra se izgradnja puteva pretežno po novoj trasi.

Pod rekonstrukcijom puteva, u smislu ovog zakona, smatraju se radovi na dijelu postojećeg puta kojim se mijenja njegova osnovna karakteristika u cilju povećanja kapaciteta puta i nivo usluga.

Pod sanacijom (rehabilitacijom) puteva, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava bezbjednost učesnika u saobraćaju i održavanje projektovanog stanja puteva.

Član 27.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih puteva, pored dokumentacije utvrđene Zakonom o prostornom planiranju i korišćenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH, "br. 2/06, 72/07 i 32/08) , sadrži:

1. projekat vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekat putne opreme i plan osvjetljenja;
2. projekat priključivanja i ukrštanja puteva i priključivanje postojećih objekata na javnom putu;
3. projekat priključivanja mjesta izvan kolovoza: za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnom putu (pункtovi i stacionari), parkirališta, autobuskih stajališta, benzinskih pumpi, autoservisa, površina za zaustavljanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonskih govornica;
4. druge uslove utvrđene Zakonom i propisima donesenim na osnovu Zakona.

Član 28.

Poslovi građenja i rekonstruisanja javnih puteva, u smislu ovog zakona, obuhvataju:

- građevinsko i drugo projektovanje s istražnim radovima;
- projektovanje opreme, pratećih objekata, saobraćajne signalizacije i drugo projektovanje;
- stručnu ocjenu studija i projekata, sa sistematskim i nezavisnim ocjenjivanjem parametara bezbjednosti;
- otkup zemljišta i objekata;
- premještanje komunalne i druge infrastrukture;
- pribavljanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje nadležnog organa;
- ustupanje radova građenja,
- organizaciju stručnog nadzora i kontrole ugrađenih materijala i izvedenih radova;
- organizaciju tehničkog pregleda i primopredaje javnog puta, te dijelova javnog puta i objekata na korišćenje i održavanje.

Član 29.

Federalni ministar transporta i komunikacija (u daljnjem tekstu: ministar), uz saglasnost Federalnog ministra prostornog uređenja i federalnog ministra zaštite okoline, donosi Pravilnik kojim se propisuju vrste i sadržaj projekata za građenje i rekonstrukciju javnih puteva.

Član 30.

Prethodnu saglasnost za izgradnju autoputeva, brzih puteva i magistralnih puteva, čija izgradnja nije predviđena planom i programom upravljača, daje Ministarstvo, a za regionalne puteve nadležno kantonalno ministarstvo.

Član 31.

Ako postojeći put treba izmjestiti, dio puta koji se izmješta mora se izgraditi prema građevinskim standardima koji odgovaraju kategoriji tog puta, bez obzira na stvarno stanje u kojemu se put nalazi u momentu izmještanja.

Troškove izmještanja puta, iz stava 1. ovog člana, snosi investitor objekta zbog kojeg se vrši izmještanje.

Član 32.

Nadležni opštinski, odnosno gradski organi mogu tražiti da se magistralni ili regionalni put koji prolazi kroz naselje ili grad izgradi ili rekonstruiše s elementima koji utiču na povećanje troškova gradnje u odnosu na put izvan naselja, kao što su veća širina kolovoza, gradnja trotoara, prostora za parkiranje vozila, izrada rasvjete i prilagođavanje putnih objekata posebnim potrebama.

Povećane troškove gradnje ili rekonstrukcije puteva, prouzrokovane zahtjevom iz stava 1. ovog člana, snosi podnosilac zahtjeva u visini sredstava u skladu s ugovorom o sufinansiranju.

Učestvovanje u finansiranju radova iz stava 1. ovog člana, kao i drugi odnosi s upraviteljem puta, u vezi sa gradnjom i rekonstrukcijom, regulišu se ugovorom sa nadležnim opštinskim, odnosno gradskim organom.

Član 33.

U slučaju rekonstrukcije puteva i vršenja radova investicijskog održavanja javnih puteva, koji iziskuju premještanje postojećih instalacija u putnom pojasu, vlasnici instalacija na putu su dužni o svom trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davanju saglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između vlasnika instalacija i onoga ko upravlja putom nije drugačije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji puteva i vršenja radova investicijskog održavanja javnih puteva dužan je najmanje tri mjeseca ranije obavijestiti vlasnika instalacija o početku radova na rekonstrukciji puteva i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju, ali nije dužan pribavljati saglasnosti vlasnika instalacija koje su u putnom pojasu.

U slučaju da vlasnik instalacija u trupu puta i u putnom pojasu ne izmjesti svoje instalacije iz stava 1. ovog člana i ne prilagodi ih nastalim promjenama do početka radova na rekonstrukciji puta, investitor radova na rekonstrukciji puta će radove premještanja, odnosno prilagođavanja, izvršiti na teret vlasnika instalacija.

Član 34.

Ukrštanje ili priključivanje lokalnih i nerazvrstanih puteva sa magistralnim ili regionalnim putevima vrši se usmjeravanjem dva ili više tih puteva na isto mjesto ukrštanja ili priključivanja, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem prije mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Ako se novoizgrađeni ili rekonstruisani put ukršta ili priključuje na postojeće puteve koji imaju makadamski kolovoz, postojeći putevi se moraju izvesti sa savremenim kolovoznim zastorom u dužini od najmanje 20 metara, računajući od mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Troškove gradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta ukrštanja ili priključivanja iz stava 1. ovog člana, odnosno izvođenja savremenog kolničkog zastora iz stava 2. ovog člana, snosi investitor puta koji je prouzrokovao te troškove.

Član 35.

Ako je do ukrštanja puta i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije puta, troškove gradnje nadvoznjaka, podvoznjaka ili mjesta ukrštanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje puta.

Ako je do ukrštanja puta i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije željezničke pruge, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje željezničke pruge.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz st. 1. i 2. ovog člana, pripadaju putu ili željeznici, zavisno od toga da li je na njima put ili željeznička pruga.

Član 36.

Ukrštanje puteva sa željezničkom prugom vrši se usmjeravanjem dva ili više puteva na određeno zajedničko mjesto ukrštanja.

Na mjestu ukrštanja puteva sa željezničkom prugom moraju se preduzeti mjere obezbjeđenja propisane Zakonom o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06) i Zakonom o bezbjednosti željezničkog saobraćaja ("Službeni list BiH", broj 33/95).

Član 37.

Sredstva za izgradnju zaobilaznice u zoni naseljenih mjesta obezbjeđuju Federacija, kanton, grad ili opština, u visini i proporciji utvrđenoj ugovorom, a na osnovu značaja javnog puta, u skladu sa utvrđenom Strategijom i usvojenim planovima izgradnje i rekonstrukcije javnih puteva.

Član 38.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, na postupak eksproprijacije nekretnina radi građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih puteva primjenjuje se Zakon o eksproprijaciji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH, broj 70/07).

Kada se eksproprijacija sprovodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja autoputa, brzog puta ili magistralnog puta u ime i za račun Federacije, prijedlog za eksproprijaciju nekretnine podnosi pravno lice koje je prema odredbama ovog zakona ovlašćeno upravljati autoputevima, brzim putevima, odnosno magistralnim putevima.

Kada se eksproprijacija sprovodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja regionalnih ili lokalnih puteva, prijedlog za eksproprijaciju nekretnine podnosi pravno lice koje je prema odredbama ovog zakona ovlašćeno upravljati kantonalnim ili lokalnim putevima.

Član 39.

Izuzetno, Vlada za autoputeve, brze puteve i magistralne puteve, vlada kantona za regionalne puteve, opštinski načelnik ili gradonačelnik za lokalne puteve i ulice u gradovima može, na zahtjev korisnika eksproprijacije iz člana 38. ovog zakona, koji je iznio valjane razloge za potrebu hitnog stupanja u posjed nekretnine riješiti da mu se ta nekretnina preda u posjed prije pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji, odnosno prije isplate naknade za ekspropiriranu nekretninu, ako utvrdi da je to neophodno zbog hitnosti slučaja ili da bi se otklonila znatnija šteta.

Član 40.

Kada se radi građenja, rekonstrukcije ili održavanja autoputa, brzog puta, magistralnog, regionalnog ili lokalnog puta ekspropirira nekretnina u državnom vlasništvu, ne plaća se naknada za ekspropirane nekretnine.

3. Održavanje puteva

Član 41.

Održavanje puteva, u smislu ovog zakona, obuhvata izvođenje radova kojima se obezbjeđuje nesmetan i bezbjedan saobraćaj i očuvanje projektovanog stanja puta.

Radovi održavanja puteva mogu biti:

- radovi redovnog održavanja puteva,
- radovi vanrednog održavanja puteva.

Radovi redovnog održavanja puteva su:

1. popravka kolovoza, trupa puta, potpornih i obloženih zidova;
2. uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolovoza i objekata za odvodnju;
3. održavanje bankina, bermi i kosina nasipa, usjeka i zasjeka;
4. održavanje objekata na putevima, održavanje objekata, opreme i instalacija sistema naplate putarine i inteligentnog saobraćajnog sistema za upravljanje i vođenje saobraćaja;
5. izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosno-bezbjednosnih uređaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne saobraćajne signalizacije i opreme puta;
6. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u putnom pojasu;
7. održavanje potrebne preglednosti puteva i oznaka u putnom pojasu;
8. čišćenje snijega i leda sa kolovoza i posipanje kolovoza u cilju sprečavanja poledice;
9. manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolovoza;
10. manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije;
11. manji zahvati na ugrađivanju ivičnjaka i izradi pješačkih staza;
12. manji zahvati na saniranju klizišta i odrona;
13. vođenje podataka o javnim putevima;
14. obavljanje i drugih poslova kojima se obezbjeđuje stalan, nesmetan i bezbjedan saobraćaj na putevima.

Radovi vanrednog održavanja javnih puteva su obimniji radovi:

1. obnavljanja, zamjene i ojačanja dotrajalih kolovoza;
2. ojačanja i zamjene propusta i mostova dužine do deset metara, obnove potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije;
3. ugrađivanja ivičnjaka i izrada pješačkih staza;
4. saniranja klizišta i odrona.

Radovi vanrednog održavanja su radovi koji se izvode u putnom pojasu, mogu se izvoditi samo na osnovu tehničke dokumentacije, bez pribavljanja saglasnosti i druge dokumentacije prema Zakonu o prostornom uređenju.

Poslovi održavanja javnih puteva u smislu ovog zakona su i:

- planiranje održavanja i mjera zaštite javnih puteva i saobraćaja na njima;
- ustupanje radova redovnog i vanrednog održavanja javnih puteva;
- stručni nadzor i kontrola kvaliteta ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja javnih puteva;
- obezbjeđenje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari i predmeta sa javnog puta;
- obilazak puteva.

Član 43.

Radovi na održavanju javnog puta se trebaju izvoditi tako da se zbog njih ne obustavlja saobraćaj.

U slučaju potrebe obustavljanja saobraćaja zbog izvođenja radova, upravitelj puta će po zahtjevu izvođača radova, najkasnije u roku od 48 časova prije početka obustave saobraćaja, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog Ministarstva, putem sredstava javnog informisanja obavijestiti učesnike u saobraćaju o obustavi saobraćaja, o preusmjeravanju saobraćaja za vrijeme obustave, te naložiti izvođaču radova da postavi dopunsku saobraćajnu signalizaciju i preduzme ostale radnje za bezbjedno odvijanje saobraćaja. Ukoliko se radovi izvode na dionici puta gdje nije moguće izmjestiti saobraćaj upravitelj puta može zahtijevati da se radovi izvode noću.

Član 44.

Upravitelj puta dužan je obezbijediti održavanje kolovoza dijela javnog puta koji prolazi kroz naselje ili grad i na graničnim prelazima, odnosno učestvovati u finansiranju održavanja, i to u obimu koji proističe iz dužine dijela javnog puta u naselju i širini tog puta van naselja, odnosno prije graničnog prelaza.

U naselju ili gradu, u kojemu je organizovana posebna služba za održavanje ulica, ta služba može vršiti i održavanje kolovoza dijela javnog puta koji prolazi kroz naselje ili grad, a u tom slučaju upravitelj učestvuje u finansiranju održavanja, u skladu s odredbom prethodnog stava.

Pravac, dužinu i širinu dijela javnog puta koji prolazi kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prelazu, kao i način i uslove održavanja kolovoza kao i poslove zaštite i bezbjednosti tih puteva, utvrđuju ugovorom upravitelj puta i nadležna opština ili grad, odnosno Državna granična služba. Tim ugovorom se moraju regulisati obaveze za dvosmjerno odvijanje saobraćaja na javnom putu kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prelazu.

Upravitelj puta i nadležna opština ili grad, odnosno Državna granična služba, ugovor iz prethodnog stava, dužni su zaključiti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 45.

Ako do sporazuma iz prethodnog člana ne dođe, konačnu odluku donosi arbitražna komisija u sastavu od tri člana koju čine: predstavnik nadležnog ministarstva, upravitelja puta i opštine ili grada, odnosno Državne granične službe.

Ukoliko komisija iz stava 1. ovog člana ne postigne sporazum i ne donese konačnu odluku, nadležni ministar će donijeti odluku u skladu sa svojim nadležnostima.

Član 46.

Željezničko-putni prelaz na dva nivoa se u cjelini održava kao javni put u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge, a samo put i putne instalacije kada se javni put nalazi ispod željezničke pruge.

Član 47.

Popis poslova redovnog i vanrednog održavanja, rokove za izvođenje tih radova, pravila i tehničke uslove za radove, podatke o javnim putevima o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem

javnih puteva, način i uslovi obavljanja putarske službe regulišu se Pravilnikom o održavanju javnih puteva, koji donosi ministar.

4. Ustupanje radova

Član 48.

Upravitelji puteva neposredno ne izvode radove gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih puteva.

Izuzetno, subjekti iz prethodnog stava mogu izvoditi navedene radove, ako imaju potrebne kapacitete, ukoliko je to u funkciji racionalnosti, boljeg funkcionisanja sistema i ako je tehnološki i ekonomski opravdano.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih puteva upravitelji puteva ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH," broj 49/04).

Član 49.

Predtakmičenje izvođača kao i postupak ustupanja radova redovnog održavanja puteva sprovodi se svake četiri godine po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavkama.

Član 50.

Izvođenje radova na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih puteva smije se ustupiti samo izvođaču koji je registrovan, specijalizovan i opremljen za te poslove, koji raspolaže osposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova.

Osim uslova iz stava 1. ovog člana, izvođač kome se mogu ustupiti poslovi redovnog održavanja puteva, mora biti licenciran za tu vrstu poslova u skladu sa Pravilnikom o licenciranju koji donosi ministar.

Član 51.

Upravitelj puta, korisnik koncesije i izvođač radova redovnog održavanja javnog puta dužni su i ovlašćeni prilikom štrajka svojih radnika obezbijediti obavljanje redovnog održavanja javnog puta i to:

- nadzor nad prohodnošću i osposobljenošću javnog puta za bezbjedan saobraćaj, pregledima javnog puta;
- obezbijediti opasne dijelove na javnom putu ako utvrđene nedostatke, koji ugrožavaju saobraćaj na njoj, ophodar ne može odmah otkloniti;
- sprovođenje mjera za obezbjeđenje javnog puta čiji bi izostanak mogao prouzrokovati oštećenje javnog puta;
- otklanjanje posljedica prirodnih i drugih katastrofa na javnom putu;
- otklanjanje oštećenja javnog puta koja bi mogla uzrokovati prekid saobraćaja ili opasnost za učesnike u saobraćaju;
- prohodnost javnog puta u zimskom periodu najmanje u obimu koji omogućuje odvijanje saobraćaja uz upotrebu zimske opreme;
- obezbjeđenje tekućih podataka o stanju i prohodnosti javnog puta.

V. ZAŠTITA PUTEVA I USLOVI ODVIJANJA SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA

Član 52.

Pod zaštitom javnih puteva, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se:

- zaštita puteva od prekomjernog opterećenja;
- zaštita puteva od prekoračenja ukupne mase i osovinskog opterećenja;

- zaštita od gradnje objekata u putnom pojasu puteva;
- regulisanje gradnje prilaznih puteva, autobuskih stajališta, parkinga i benzinskih pumpi;
- obezbjeđenje preglednosti na raskrsnicama i u krivinama;
- zaštita od nekontrolisanog izlaska većeg broja na put ljudi, djece, te stoke i divljači;
- sprečavanje vršenja radnji na putu i u putnom pojasu kojima bi se mogao oštetiti put, odnosno ugrožavati saobraćaj ili povećati troškovi održavanja puta;
- regulisanje odnosa sa komšijama uz put;
- regulisanje postavljanja kablova, vodova i instalacija u trupu puta, u putnom i zaštitnom pojasu;
- sprečavanje deponovanja materijala na put i uz put;
- uklanjanje zaustavljenih, pokvarenih, napuštenih i oštećenih vozila sa puta i iz putnog pojasa;
- regulisanje ograničenja i zabrana saobraćaja;
- regulisanje postavljanja i dopune saobraćajne i turističke signalizacije;
- regulisanje postavljanja reklamnih znakova;
- evidencija puteva, putnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme na putevima;
- ovlašćenja upravitelja puteva u vezi sa zaštitom puteva;
- obaveza ugovaranja održavanja i zaštite puteva;
- kontrola gradnje ograda i obavljanja drugih radova u putnom pojasu i preduzimanje mjera u cilju sprečavanja vršenja bespravnih radova u putnom pojasu.

Član 53.

Motorna i priključna vozila koja obavljaju saobraćaj na putevima, osim vozila sa gusjenicama, moraju imati kotače sa pumpanim gumama.

Motorna vozila sa gusjenicama mogu obavljati saobraćaj na putevima sa savremenim kolovoznim zastorom samo ako su gusjenice opskrbljene oblogama sa ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Izuzetno od odredaba prethodnog stava, motorna vozila sa gusjenicama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, mogu obavljati saobraćaj na putevima sa savremenim kolovoznim zastorom iako gusjenice nisu opskrbljene oblogama, uz obavezu naknade štete koja je time prouzrokovana.

Naknadu štete, iz stava 3. ovog člana, utvrđuje komisija imenovana odlukom osnivača, koju čine predstavnici nadležnog ministarstva i Ministarstva odbrane BiH.

Član 54.

Vozila na javnom putu moraju udovoljavati propisanim uslovima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja.

Prevoz vozilima koja prazna ili zajedno sa teretom prelaze dozvoljenu težinu, osovinski pritisak ili dimenzije, odnosno granice dopuštenog opterećenja na javnim putevima, smatra se vanrednim prevozom.

Prevoz vozilima iz stava 2. ovog člana može se obaviti samo uz odobrenje za vanredni prevoz, ako stanje javnog puta i saobraćaja na njemu to dopušta.

Odobrenje za vanredni prevoz može se izdati samo za prevoz nedjeljivog tereta ako se ovaj prevoz ne može obaviti drugim prevoznim sredstvima.

Uslovi i način na koji se vanredni prevoz može obaviti utvrđuje se u odobrenju za vanredni prevoz.

Odobrenje za vanredni prevoz na autoputu i brzom putu, izdaju Autoputevi Federacije BiH, Putevi Federacije BiH za magistralne puteve, kantonalna ustanova za puteve za regionalne puteve, a nadležni opštinski, odnosno gradski organ za lokalne puteve.

Pravna i fizička lica kod kojih se vrši utovar na vozila dužna su se pridržavati dozvoljenih maksimalnih ograničenja prilikom utovara tereta na vozila u pogledu propisanih uslova za pojedine vrste vozila koji se odnose na dimenzije, ukupnu masu i osovinsko opterećenje.

Način i uslove obavljanja vanrednog prevoza, postupak izdavanja odobrenja, način nadzora osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila na javnim putevima reguliše se Pravilnikom za obavljanje vanrednog prevoza koji donosi ministar, uz saglasnost Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 55.

Troškove vanrednog prevoza kao što su: trošak izdavanja odobrenja za vanredni prevoz, trošak preduzimanja posebnih mjera obezbjeđenja za vanredni prevoz (podupiranje mostova, ojačanje objekata, izgradnja devijacija, proširenja kao i izrada elaborata o mogućnosti prolaska vanrednog prevoza i pratnja), trošak pregleda vanrednog prevoza i naknadu za vanredni prevoz snosi podnosilac zahtjeva.

Član 56.

Kontrolu osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzije vozila na javnim putevima obavlja upravitelj puta uz prisustvo predstavnika organa unutrašnjih poslova.

Ako se kontrolom iz stava 1. ovog člana utvrdi da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dopuštenu masu i dimenzije vozila, a prevoz se obavlja bez odobrenja za vanredni prevoz ili opterećenje i dimenzije vanrednog prevoza ne odgovaraju veličinama u dozvoli za vanredni prevoz, vozilo se isključuje iz saobraćaja, o čemu će se sačiniti zapisnik koji se dostavlja nadležnoj inspekciji radi pokretanja prekršajnog naloga.

Iz saobraćaja se isključuje i vozilo čiji vozač odbije da izvrši kontrolu ukupne mase i osovinskog opterećenja vozila na zahtjev ovlašćenog lica.

Privremeno isključivanje vozila iz saobraćaja mogu vršiti inspektori javnih puteva ili ovlašćeni radnici Ministarstva unutrašnjih poslova uz prisustvo predstavnika upravitelja puta. Isključivanje iz saobraćaja vrši se skidanjem registarskih tablica sa vozila kojim je vršen vanredni prevoz bez dozvole ili suprotno uslovima iz dozvole i oduzimanjem saobraćajne dozvole na zapisnik sačinjen na licu mjesta.

Prevoznik može nastaviti prevoz nakon što plati upravitelju puta naknadu, te kada dobije odobrenje za vanredni prevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje sa propisanim normativima ili uslovima iz dozvole.

U vrijeme dok je vozilo isključeno iz saobraćaja, prevoznik se stara o isključenom vozilu i snosi sve posljedice isključenja iz saobraćaja.

Nadzor nad dozvoljenim osovinskim opterećenjem i ukupnom masom nad vozilima koja ulaze na područje Bosne i Hercegovine obavlja se u postupku carinskog nadzora na graničnom prelazu.

Član 57.

Pravna ili fizička lica, zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjerne upotrebe javnog puta, dužna su platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javnog puta.

Pravilnik za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javnog puta donosi ministar.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjernu upotrebu javnog puta mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prevoza vozilima određenog pravnog ili fizičkog lica i opterećenju javnog puta.

Član 58.

Zaštitni pojas uz javne puteve (zaštitni putni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se u cilju zaštite javnog puta i bezbjednosti saobraćaja na njemu od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javnog puta.

U postupku izdavanja odobrenje za građenje ili urbanističke saglasnosti, za građenje objekata i instalacija na javnom putu ili unutar putnog i zaštitnog pojasa javnog puta, organ nadležan za prostorno uređenje obavezan je zatražiti prethodnu saglasnost, odnosno odobrenje od upravitelja puta.

Zaštitni pojas u smislu stava 1. ovoga člana mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- autoputa 40 m
- brzog puta 30 m
- magistralnog puta 20 m
- regionalnog puta 10 m
- lokalnog puta 5 m.

Član 59.

Mjesta ukrštanja sa željezničkom prugom, benzinske stanice, autobuske stanice i parkirališta za potrebe javnog puta, odmarališta i prateći objekti mogu se graditi u zaštitnom i putnom pojasu javnog puta samo na način i pod uslovima utvrđenim u odobrenju, odnosno saglasnosti upravitelja puta.

Član 60.

Pod priključkom i prilazom na javni put, osim autoputeva i brzih puteva, u smislu ovog zakona, smatra se spoj javnog puta i svih površina sa kojih se vozila direktno uključuju u saobraćaj ili isključuju iz saobraćaja.

Ukrštanje javnih puteva međusobno ne smatra se, u smislu ovog zakona, priključkom i prilazom na javni put.

Priključak i prilaz na javni put može se izvesti samo na osnovu odobrenja upravitelja puteva.

Troškove izgradnje priključka i prilaza na javni put, u skladu sa odobrenim projektom priključka, snosi investitor priključka.

Član 61.

Odobrenje za gradnju priključka i prilaza investitoru se može izdati samo ukoliko su ispunjeni uslovi za gradnju priključka i prilaza propisani ovim zakonom i Pravilnikom o uslovima za projektovanje i gradnju priključaka i prilaza.

Upravitelj puta nije dužan izdati odobrenje za priključivanje na javni put za objekte izgrađene na osnovu građevinske dozvole za koju nije tražena saglasnost upravitelja puta.

Pravilnik o uslovima za projektovanje i gradnju priključaka i prilaza iz stava 1. ovoga člana donosi ministar.

Ako već izgrađeni priključak na javni put, ne zadovoljava uslove bezbjednog priključivanja, upravitelj puta je ovlašćen da zahtjeva njegovo prilagođavanje promijenjenim okolnostima. Troškove njegovog preuređenja plaća investitor priključka ili njegov pravni nasljednik.

Za korišćenje putnog zemljišta investitor je dužan plaćati naknadu.

Pravilnik o naknadama za korišćenje putnog zemljišta donosi ministar.

Član 62.

Ako se priključak na javni put izgradi bez odobrenja upravitelja puta ili suprotno uslovima iz odobrenja, upravitelj puta će podnijeti prijavu nadležnom inspekcijskom organu.

Član 63.

Na već izgrađenim javnim putevima, izuzev autoputeva i brzih puteva, može se dozvoliti izgradnja novih autobuskih stajališta, uz odobrenje upravitelja puta.

Pravilnik o uslovima za projektovanje i uređenje autobuskih stajališta donosi ministar.

Član 64.

Uslove za uređenje prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnom putu i unutar putnog pojasa javnog puta utvrđuje upravitelj puta izdavanjem odobrenja, a uslove uređenja prostora i izgradnje objekata i instalacija u zaštitnom putnom pojasu utvrđuje upravitelj puta izdavanjem saglasnosti.

Uslovima iz stava 1. ovog člana za objekte, odnosno instalacije, koji se nalaze na javnom putu, odnosno unutar zemljišnog pojasa javnog puta, utvrđuju se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova kao i određivanje lokaliteta na kojima se objekti ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Član 65.

U blizini raskršća dva javna puta u nivou, ili ukrštanja javnog puta sa željezničkom prugom u nivou, ili na unutrašnjim stranama putnog zavoja, ne smije se saditi drveće ili grmlje, postavljati naprave, ograde, reklamne znakove ili druge predmete koji onemogućavaju preglednost na javnom putu, odnosno željezničkoj pruzi (trougao preglednosti). Dužina stranica trougla preglednosti utvrđuje se tehničkom dokumentacijom puta, odnosno željezničke pruge.

Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su, na zahtjev upravitelja puta, odnosno korisnika koncesije, ukloniti drveće, grmlje, naprave, ograde, reklamne znakove i druge predmete radi obezbjeđenja preglednosti na javnom putu.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta ne postupi u skladu s odredbom stava 2. ovoga člana, upravitelj puta, putem izvođača radova koji održava put, obezbijediće izvođenje tih radova na teret vlasnika, korisnika ili posjednika zemljišta.

Održavanje prelaza u nivou puta sa željezničkom prugom, Sporazumom regulišu upravitelj puta i upravitelj pruge. Ako ne dođe do Sporazuma, konačnu odluku o održavanju prelaza donosi arbitražna komisija sastavljena od predstavnika nadležnog Ministarstva, upravitelja puta i upravitelja pruge.

Član 66.

Ako se pored javnog puta nalaze objekti gdje se skupljaju građani, kao što su sportski stadioni, dječja igrališta, škole, javni lokali ili zemljište koje se koristi za lovišta, držanje stoke i pašnjake, ti objekti, odnosno zemljište moraju se zaštitnom ogradom odvojiti od putnog pojasa.

Ako je potreba za postavljanjem zaštitne ograde iz prethodnog stava prouzrokovana gradnjom ili rekonstrukcijom javnog puta, troškove postavljanja i održavanja zaštitne ograde snosi investitor.

Ako je potrebu za postavljanje zaštitne ograde prouzrokovao korisnik objekta ili zemljišta iz stava 1. ovog člana, nadležna inspekcija puteva donosi rješenje kojim utvrđuje obavezu tom korisniku da postavi i održava zaštitnu ogradu.

Ako korisnik objekta ili zemljišta ne postupi po rješenju iz prethodnog stava, nadležni inspektor za puteve će izdati nalog da se postavljanje zaštitne ograde izvrši o trošku korisnika.

Član 67.

Zabranjeno je preduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnom putu i putnom pojasu, ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetiti javni put, povećati troškove održavanja, odnosno ugrožavati ili ometati saobraćaj na njoj, a naročito:

1. iznositi blato na put ili bilo čime prljati put;
2. na put i u odvodne organe puta dovoditi vodu i druge tekućine i ometati njihovo oticanje sa puta i iz odvodnih organa puta;
3. istresati u putne jarke materijal ili tekućine;
4. napajati i pasti životinje u putnim jarcima i na putnom pojasu, puštati ih da prelaze ili ih zadržavati na putnom pojasu;
5. u zaštitnom pojasu izgrađivati pojilišta za životinje;
6. po putu vući grede, balvane i druge predmete čime bi se put mogao oštetiti;
7. prosipati po putu maziva ili druge masne tvari;
8. bez odgovarajuće zaštite na zemljištu ili zgradama pored puta izvoditi radove koji bi mogli oštetiti put ili ugrožavati bezbjednost saobraćaja;
9. spuštati kamenje, drvo, druge predmete i materijal niz kosine putnih nasipa i usjeka;
10. ostavljati na putu i u putnom pojasu pokvarena, oštećena ili trajno napuštena vozila;
11. posipati ili bacati materijal ili predmete na put i u odvodne organe puta ili ga deponirati uz put;
12. obavljati bilo koje radove na kosinama nasipa, zasjeka i usjeka;
13. iscrtavanje i brisanje horizontalne i vertikalne signalizacije te premještanje, otuđivanje i izmjenu vertikalne signalizacije i putne opreme;
14. sječu šume u zaštitnom pojasu puta ukoliko ona narušava stabilnost kosina;
15. postavljati reklamne znakove uz put suprotno odredbama člana 78. ovog zakona.

Ako se na javnom putu izvode ili su izvedeni radovi ili radnje koje mogu oštetiti javni put, povećati troškove održavanja ili ugroziti bezbjednost saobraćaja na njemu, nadležna inspekcija puteva i upravitelj puta dužni su preduzeti sve potrebne mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje puta i bezbjednosti saobraćaja na njemu.

U slučaju iz stava 2. ovog člana inspektor puteva kao i upravitelj puta ovlašćeni su obustaviti radove ili radnje iz stava 2. ovog člana i naložiti otklanjanje nedostataka u kratkom roku.

Ukoliko investitor i izvođač radova ne otklone nedostatke u ostavljenom roku, upravitelj puta će otklanjanje nedostataka naložiti organizaciji koja održava put o trošku investitora ili izvođača radova koji nije otklonio nedostatke ili podnijeti prijavu nadležnoj inspekciji.

Član 68.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim putevima, osim autoputeva i brzih puteva, mogu se održavati pod uslovima i na način utvrđen od nadležnog Ministarstva unutrašnjih poslova i uz saglasnost ministra na magistralnim putevima, odnosno nadležnog kantonalnog ministra na regionalnim i lokalnim putevima.

Član 69.

Komšije pored javnog puta moraju dopustiti jednostavan odvod vode i odlaganje snijega na njihovo zemljište ako im se time ne nanosi šteta.

Komšije pored javnog puta moraju, u skladu sa Zakonom i uz odštetu, dopustiti pristup do putnih objekata radi njihovog održavanja, gradnje odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode od putnog pojasa do recipijenta, te postavljanje privremenih ili stalnih uređaja i uređenja za zaštitu puta i saobraćaja na njemu od leda, snijega, buke, štetnih svjetlosnih uticaja i slično, ako ih nije moguće postaviti na zemljište koje je sastavni dio puta.

Član 70.

Izuzetno od odredbi člana 68., može se dati odobrenje za radove koji se na drugi način ne mogu izvesti ili bi njihovo izvođenje zahtijevalo velike troškove, kao što su poprečno postavljanje u trupu puta i na putnim objektima cjevovoda, kablova i vodova (na objektima i uzdužno), rušenje i uklanjanje drveća koje ugrožava bezbjednost saobraćaja na putu ili bi moglo dovesti do ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja na putu.

Odobrenje iz prethodnog stava izdaje upravitelj puteva.

U odobrenju se određuju uslovi i način izvođenja radova.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana nije potrebno ako dođe do oštećenja uređaja i instalacija, ugrađenih u javni put ili ako dođe do pada drveća na put i ako su zbog toga neposredno ugroženi bezbjednost saobraćaja, odnosno život i zdravlje građana ili bi mogla nastati veća privredna šteta.

Vlasnik ili korisnik uređaja instalacija postavljenih u javni put i u putni pojas kao i vlasnik drveća, na kojima je došlo do oštećenja zbog kojih može nastati neposredna opasnost za javni put i učesnike u saobraćaju i okolini, dužan je o tome obavijestiti upravitelja puta, odnosno korisnika koncesije, Ministarstvo i Ministarstvo unutrašnjih poslova za magistralne puteve, odnosno nadležno kantonalno ministarstvo saobraćaja i kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova za regionalne i lokalne puteve i ulice u naseljima i gradovima.

Vlasnik ili korisnik uređaja i instalacija ili drveća iz stava 5. ovog člana mora u što kraćem roku otkloniti oštećenja na njima radi dovođenja javnog puta i saobraćaja u prvobitno stanje i o tome obavijestiti nadležne organe i organizacije kao i u stavu 5. ovog člana.

Član 71.

Građevinski materijali i drugi predmeti ne mogu se deponirati pored puteva na udaljenosti manjoj od pet metara, računajući od putnog pojasa, kao ni na većoj udaljenosti ako bi se time ometala potrebna preglednost ili se ugrožavala bezbjednost saobraćaja.

Materijal namijenjen za radove na putu može se deponirati na putu, s tim da cijela širina kolovoza mora ostati slobodna za bezbjedan saobraćaj u oba pravca.

U oštroj krivini ovaj materijal može se deponirati samo na vanjskoj strani krivine puta.

Upravitelj puteva ili nadležni inspektor za puteve izdaće nalog da se o trošku vlasnika uklone svi materijali i predmeti koji su deponirani suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 72.

Ako se vozilo na kolovozu puta popriječi ili ako snagom vlastitog motora ne može savladati uspon u zimskim uslovima odvijanja saobraćaja ili ako sa vozila padne teret, vozač je dužan, ako je to moguće, vozilo, odnosno teret odmah ukloniti sa kolovoza. Ako to ne učini, upravitelj puta će izdati nalog izvođaču radova koji održava put da uklanjanje vozila, odnosno tereta izvrši za račun vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Oštećeno vozilo ili vozilo u kvaru, vozač je dužan, ako mu je to moguće, odmah ukloniti sa puta. Ako to ne učini, upravitelj puta će dati nalog službi "Pomoć-informacije" na putevima da se uklanjanje vozila izvrši u skladu s Ugovorom o vršenju službe "Pomoć - informacije" na putevima na teret vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Član 73.

Ako se put nalazi u takvom stanju da se na njemu ne može odvijati saobraćaj uopšte, ili samo za pojedine vrste vozila, ili ako bi saobraćaj pojedinih vrsta vozila nanosio štetu putu, ili ako se radovi na rekonstrukciji ili održavanju puta ne mogu izvesti bez obustavljanja ili ograničenja saobraćaja, ili ako drugi razlozi bezbjednosti saobraćaja to zahtijevaju, Ministarstvo, na prijedlog upravitelja puta za autoputeve, brze i magistralne puteve, nadležno kantonalno ministarstvo za regionalne puteve, a nadležni opštinski, odnosno gradski organ za lokalne puteve može zabraniti ili ograničiti saobraćaj na tom putu za pojedine vrste vozila, na cijelom putu ili samo na pojedinim njegovim dijelovima.

Opšta zabrana ili ograničenje saobraćaja na putu može biti samo privremena, a zabrana ili ograničenje saobraćaja za pojedine vrste vozila može biti privremeno ili stalno. Zabrana ili ograničenje saobraćaja mora se pravovremeno objaviti putem sredstava javnog informisanja, ili na drugi pogodan način prema mjesnim prilikama i označiti odgovarajućim saobraćajnim znakovima na putu.

Za radove redovnog održavanja nije potrebno izdavati saglasnost o posebnom režimu odvijanja saobraćaja.

Uz zahtjev za zabranu ili ograničenje saobraćaja radi izvođenja radova na javnom putu, izvođač radova je dužan dostaviti organu iz stava 1. ovog člana, tehničku dokumentaciju o organizaciji izvođenja radova kao i prijedlog eventualno drugog mogućeg načina odvijanja saobraćaja na tom putnom pravcu.

Član 74.

Odredbe o zaštiti puteva i uslovima odvijanja saobraćaja na putevima primjenjuju se na puteve u gradnji i putne pravce za koje je usvojen projekat o gradnji puta.

Član 75.

Upravitelj puta dužan je pravovremeno obavijestiti nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova o svim promjenama stanja na putevima koje bitno utiču na prohodnost puteva i bezbjednost saobraćaja, kao i o preduzetim mjerama za nesmetano odvijanje saobraćaja.

Član 76.

Saobraćajna signalizacija i oprema, te turistička signalizacija postavlja se na javnom putu na osnovu saobraćajnog projekta.

Za puteve koji su izgrađeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, a nemaju saobraćajni projekat, važeće je postojeće stanje saobraćajne signalizacije i opreme do izrade saobraćajnog projekta.

Za puteve iz stava 2. ovog člana upravitelj puteva dužan je izraditi saobraćajni projekat puta u roku od najviše tri godine od dana donošenja ovog zakona.

Upravitelj puta uz saglasnost ministra, za autoputeve, brze puteve i magistralne puteve, odnosno nadležna kantonalna ustanova uz saglasnost nadležnog kantonalnog ministra, za regionalne i lokalne puteve, ovlašćeni su izmijeniti saobraćajni projekat, iz stava 1. ovog člana, odnosno postojeće stanje iz stava 2. ovog člana.

Član 77.

Za svaki zahvat na javnom putu, pri izvođenju radova održavanja ili drugih radova pod saobraćajem, moraju se postaviti odgovarajući privremeni saobraćajni znakovi, odnosno sprovesti tehnička regulacija saobraćaja na način da se garantuje bezbjednost saobraćaja i izvođača radova uz najmanje ometanje saobraćajnih tokova.

Tehničkom regulacijom iz stava 1. ovog člana mora se obezbijediti pravovremena uočljivost prepreka i drugih barijera na javnom putu, danju u vrijeme nedovoljne vidljivosti i noću, postavljanjem odgovarajućih treptavih naranxastih svjetala ili drugih adekvatnih tehničkih pomagala.

Radovi na javnim putevima, posebno na kolovozima, osim neodložnih radova na otklanjanju nedostataka koji neposredno ugrožavaju bezbjednost saobraćaja, moraju se u pravilu planirati i izvoditi u danima kada je saobraćajni tok slabijeg intenziteta, a izričito ne u dane vikenda, praznika i pojačanog saobraćaja zbog turističkih putovanja.

Odmah po završetku radova na javnom putu, sva privremena saobraćajna signalizacija i oprema mora biti uklonjena i istovremeno postavljena trajna saobraćajna i ostala signalizacija i oprema, u skladu sa saobraćajnim projektom.

Odobrenje za izmjenu režima saobraćaja izdaje nadležno ministarstvo u skladu sa privremenim saobraćajnim projektom.

Član 78.

Na autoputu i brzom putu, i zaštitnom pojasu autoputa i brzog puta nije dopušteno postavljanje reklama.

Na autoputu i brzom putu, i zaštitnom pojasu autoputa i brzog puta je dopušteno pružanje usluga u skladu sa saglasnosti upravitelja.

Na ostalim javnim putevima i zaštitnom pojasu uz javni put nije dopušteno postavljanje reklame na mjestima na kojima bi zbog svog sadržaja, položaja te odnosa prema javnom putu, reklama ugrožavala bezbjednost saobraćaja.

Mjesta na javnom putu iz stava 3. ovog člana na kojima nije dopušteno postavljanje reklame, Pravilnikom će propisati ministar.

Pravilnikom iz prethodnog stava ovog člana ministar će propisati na kojim mjestima, pod kojim uslovima i uz koliku naknadu se mogu postavljati reklame uz magistralne, regionalne i lokalne puteve.

Posebnim Pravilnikom ministar će propisati uslove i visinu naknade za korišćenje putnog zemljišta za pružanje usluga i obavljanja pratećih djelatnosti korisnicima uz autoputeve i brze puteve.

Član 79.

Upravitelji puteva, za puteve kojim upravljaju, dužni su voditi evidencije tih puteva, putnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme na njima.

Član 80.

Ovim zakonom se daju javna ovlašćenja upraviteljima puteva.

Upravitelji puteva, u okviru vršenja javnih ovlašćenja, pokreću upravni postupak po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke i donose rješenja kada izdaju:

- odobrenja za vanredni prevoz iz člana 54. ovog zakona;
- odobrenje za prekomjernu upotrebu javnog puta iz člana 57. ovog zakona;
- odobrenje za izgradnju objekata i instalacija iz člana 58. ovog zakona;

- odobrenje za izgradnju priključka, odnosno prilaza na javni put iz člana 60. ovog zakona;
- odobrenje za izgradnju autobuskih stajališta iz člana 63. ovog zakona;
- odobrenje za poprečno postavljanje instalacija iz člana 70. ovog zakona;
- nalog za obustavu vršenja bespravnih radnji i otklanjanje smetnji na putu i u zaštitnom pojasu iz čl. 62., 65., 67. i 71. ovog zakona;
- odobrenje za postavljanje reklama iz člana 78. ovog zakona;
- rješenje o povratu dijela uplaćenih sredstava za registraciju vozila iz člana 99. ovog zakona.

Protiv upravnih akata iz stava 2. ovog člana, za autoputeve, brze puteve i magistralne puteve, može se podnijeti žalba Ministarstvu, za regionalne puteve nadležnom kantonalnom ministarstvu, a za lokalne puteve nadležnom opštinskom organu, u skladu sa zakonom.

Član 81.

U okviru obezbjeđenih finansijskih sredstava za održavanje i zaštitu puteva, u skladu sa usvojenim godišnjim planom i programom održavanja i zaštite puteva, upravitelji su dužni obezbijediti trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu puteva kojim upravljaju i omogućiti bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja na tim putevima za učesnike u saobraćaju koji poštuju saobraćajne propise, saobraćajnu signalizaciju, vremenske uslove, stanje puteva i okoline.

Upravitelji puteva i preduzeća koja održavaju puteve, ugovorom regulišu uslove i način izvršavanja radova održavanja i zaštite autoputeva, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva i druga pitanja u vezi sa njihovim održavanjem i zaštitom.

Ugovor iz prethodnog stava, između ostalog, sadrži:

1. vrstu radova koji su predmet ugovora;
2. vrijeme na koje je ugovor zaključen;
3. ugovorenu vrijednost radova;
4. premjer i predračun radova;
5. način i postupak izrade i donošenja planova i programa;
6. uslove i način izvođenja radova;
7. tehnički nadzor u izvođenju radova;
8. način obračuna, rokove plaćanja i druge uslove za obračun i isplatu izvršenih radova;
9. odgovornost za štete i druge odgovornosti;
10. način rješavanja sporova.

Ugovor o održavanju javnih puteva mora se zaključivati u kontinuitetu.

Preduzeće za puteve kojem se ugovorom iz stava 2. ovog člana povjeri obavljanje poslova održavanja i zaštite autoputeva, brzih puteva, magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva, odgovorno je za kvalitetno, stručno i blagovremeno izvršenje tih poslova, u skladu sa Pravilnikom iz člana 47. ovog zakona.

VI. KONCESIJE

Član 82.

Koncesijom se stiče pravo građenja i upravljanja autoputem, brzim putem i pojedinim putnim objektima na magistralnom putu (most, tunel i dr.) koji uključuju pravo privrednog korišćenja autoputa, brzog puta ili objekta na magistralnom putu, te pravo rekonstrukcije i održavanja autoputa, brzog puta i putnog objekta na magistralnom putu tokom koncesijskog perioda i pravo korišćenja putnog zemljišta uz te puteve i objekte radi izgradnje pratećih uslužnih objekata i obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbljivanja gorivom, servisnih usluga i sl.

Član 83.

Odluka o davanju koncesije donosi se na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Konkurs iz stava 1. ovog člana priprema i sprovodi Ministarstvo.

Davalac koncesije konkursom utvrđuje uslove, pogodnosti i jamstva za dodjelu i ostvarenje koncesije.

Postupak sprovođenja konkursa vrši se u skladu s odredbama Zakona o koncesijama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH" br. 40/02 i 61/08) i Pravilima o postupku dodjele koncesija.

Stručne poslove u vezi sa pripremom konkursa i odluke o davanju koncesije za autoputeve, brze puteve i pojedine objekte na magistralnim putevima, obavljaju Autoputevi Federacije BiH, odnosno Putevi Federacije BiH.

Član 84.

Odluku o davanju koncesije za autoput, brzi put, odnosno pojedini objekat na magistralnom putu donosi nadležna Vlada na prijedlog Ministarstva, koju mora potvrditi Parlament.

Član 85.

Odlukom o davanju koncesije određuje se naročito:

- predmet, odnosno sadržaj koncesije;
- podnosilac ponude i njegova sposobnost ostvarivanja koncesije;
- vrijeme trajanja koncesije;
- mjerila za utvrđivanje visine putarine;
- mjerila i visina naknade za koncesiju;
- pogodnosti ponude u pogledu sredstava, opreme i zaposlenja;
- mjere očuvanja i zaštite okoline;
- osnove finansiranja;
- način i razlozi prestanka koncesije.

Član 86.

Na osnovu odluke iz člana 83. ovog zakona, ugovor o koncesiji sa podnosiocem ponude potpisuje ministar.

Ugovorom o koncesiji obavezno se utvrđuju: bliže namjene za koje se daje koncesija, posebni uslovi koje tokom korišćenja koncesije mora zadovoljavati korisnik koncesije, visina naknade za koncesiju, uslovi i način plaćanja naknade, jamstva korisnika koncesije, druga prava, obaveze i odgovornost korisnika i davalaca koncesije, način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje, postupak i uslovi preuzimanja autoputa, odnosno pojedinog objekta na magistralnim putevima nakon isteka koncesije, kao i o iznosima uplaćenih naknada za koncesiju.

Član 87.

Odluke o davanju koncesije iz člana 83. ovog zakona i ugovori o koncesiji iz člana 87. ovog zakona upisuju se u posebni upisnik koji vodi Ministarstvo.

Način vođenja upisnika i obrazac upisnika propisuje ministar.

VII. FINANSIRANJE JAVNIH PUTEVA

Član 88.

Finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih puteva obezbjeđuju se:

A - iz javnih prihoda:

1. godišnjim naknadama za upotrebu puteva što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;
2. naknadama za autoputeve i puteve iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata;
3. posebnim naknadama za upotrebu autoputeva, brzih puteva i određenih puteva i objekata sa naplatom na putevima (most, vijadukt, tunel i sl.), prema posebnom pravilniku;
4. naknadama za puteve na inostrana motorna i priključna vozila;
5. posebnim naknadama za službu "Pomoć-informacije" na putevima;
6. naknadama za puteve što se plaćaju za vanrednu upotrebu javnih puteva (vanredni prevoz);
7. naknadama za puteve što se plaćaju za prekomjernu upotrebu javnih puteva zbog opterećenja i učestalosti vozila;
8. naknadama za korišćenje putnog zemljišta ili od reklamnih znakova;
9. ostale naknade prema posebnim propisima;

B - kreditima;

C - donacijama/grantovima:

1. iz sredstava buxeta Federacije BiH, buxeta kantona, te buxeta grada i opštine;
2. iz sredstava buxeta Federacije BiH, koja su prikupljena od naknada za korišćenje puteva i objekata na osnovu dobijene koncesije i sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti;
3. donacijama drugih donatora.

Član 89.

Visinu naknade, obaveze korisnika puteva i namjenu sredstava iz člana 88. tač. 1., 3. i 4. ovog zakona utvrđuje Vlada.

Visinu naknade i obaveze iz člana 88. tač. 5., 6., 7. i 8. ovog zakona utvrđuje Ministarstvo.

Obavezu uplate naknada iz člana 88. tačka 8. ovog zakona, korisnik će plaćati na osnovu godišnjeg Rješenja koje izdaje upravitelj puta, u skladu sa članom 78. ovog zakona.

Član 90.

Naknadu iz člana 88. tačka 2. ovog zakona obračunavaju i plaćaju pravna lica koja se bave transportom nafte i naftnih derivata u Federaciji, u skladu sa Zakonom o akcizama ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09).

Član 91.

Posebna naknada iz tačke 3. člana 88. ovog zakona može se uvesti za:

1. upotrebu autoputa, brzog puta ili pojedinih objekata na javnom putu, ako na istom pravcu postoji alternativni javni put sa savremenim kolovozom;
2. upotrebu mosta, vijadukta ili tunela sagrađenog radi skraćivanja trase postojećeg javnog puta ako je omogućen javni saobraćaj na postojećoj dužoj trasi tog javnog puta;
3. za upotrebu mosta sagrađenog radi povezivanja dva javna puta preko rijeke ili kanjona.

Određba stava 1. ovog člana primjenjuje se i na puteve i putne objekte za koje je izdata dozvola za korišćenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i stranih ulagača.

Posebnu naknadu iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su plaćati pravna i fizička lica.

Član 92.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka C 1. obezbjeđuju se u buxetu Federacije BiH, odnosno buxetu kantona, grada i opštine, u skladu sa materijalnim mogućnostima, za svaku godinu pojedinačno.

Član 93.

Finansijska sredstva iz člana 88. tač. 1. i 2., koja se ne odnose na finansiranje autoputeva i brzih puteva, 40% pripadaju Putevima Federacije BiH, nadležnim kantonalnim ustanovama za puteve 35%, a 25% opštinskim organima za lokalne puteve i ulice u gradovima.

Visina finansijskih sredstva iz člana 88. tačka 2. koja su namijenjena za finansiranje autoputeva i brzih puteva, utvrđuje se posebnom odlukom Savjeta ministara BiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 3. pripadaju upravitelju autoputa, brzog puta, odnosno puta ili objekta sa naplatom.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 4. pripadaju Putevima Federacije BiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 5. namijenjena su službi "Pomoć-informacije" na putevima.

Finansijska sredstva iz člana 88. tač. 6. do 9. pripadaju Autoputevima Federacije BiH u dijelu koji se odnosi na autoputeve i brze puteve, Putevima Federacije BiH u dijelu koji se odnosi na magistralne puteve, nadležnom kantonalnoj ustanovi za regionalne puteve, a nadležnom opštinskom, odnosno gradskom organu u dijelu koji se odnosi na lokalne puteve i ulice u gradovima.

Ukupno prikupljena finansijska sredstva iz člana 88. Federacija BiH koristi za finansiranje potreba na javnim putevima, u skladu sa Strategijom razvoja i održavanja javnih puteva (član 22. ovog zakona), Srednjoročnim programom održavanja i zaštite, kao i programom rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih puteva (član 24. ovog zakona), te Godišnjim planom i programom održavanja i zaštite, kao i Planom i programom rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih puteva (član 25. ovog zakona), povrat kredita te za dokapitalizaciju i proširenje materijalne osnove rada upravitelja puteva.

Član 94.

Upravitelji javnih puteva obavljaju poslove od opšteg interesa, ne posluju na komercijalnoj osnovi niti su osnovane radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavljaju na osnovu odobrenog plana i programa rada od osnivača.

Razlika javnih prihoda i javnih rashoda upravitelja javnih puteva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Finansijski rezultat se raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obaveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih puteva.

Poslovne knjige i druge evidencije upravitelja vode se u skladu sa Kontnim planom za privredna društva.

Član 95.

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog zakona, koja se odnose na autoputeve, uplaćuju se u potpunosti na račun Autoputeva Federacije BiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog zakona, koja se odnose na magistralne puteve, uplaćuju se u potpunosti na račun Puteva Federacije BiH .

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog zakona, koja se odnose na regionalne puteve, uplaćuju se u potpunosti na račun javnih kantonalnih ustanova za puteve, a na račun grada ili opštine za lokalne puteve i ulice u gradovima.

Član 96.

Naknade iz člana 88. ovog zakona jesu raspoloživa finansijska sredstva koja će upravitelji namjenski koristiti za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju autoputeva, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva, za rad i funkcionisanje upravitelja, te za proširenje materijalne osnove rada iz osnovne djelatnosti u okviru povjerenih javnih ovlašćenja, u skladu s odobrenim planom i programom poslovanja od osnivača.

Član 97.

Ulaganja u smislu člana 26. i člana 41. stav 4. ovog zakona jesu investiciona ulaganja iz kojih proističe nova putna infrastruktura i putna infrastruktura produženog roka trajanja.

Tekući troškovi poslovanja obuhvataju ulaganja u smislu člana 41. stav 3. ovog zakona i opšte troškove za proširenje materijalne osnove rada upravitelja.

Član 98.

Naknada iz tačke 1. člana 88. ovog zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga BiH;
2. vozila organa unutrašnjih poslova;
3. vozila službe "Pomoć-informacije" na putevima;
4. motorna vozila inostranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je oslobađanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
5. vozila vatrogasnih jedinica i društava;

6. putničke automobile invalidnih lica sa 80% ili više procenata fizičkog oštećenja, odnosno lica kod kojih postoji fizičko oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više;
7. vozila civilne zaštite;
8. sanitetska vozila.

Član 99.

Pravno lice koje obavlja međunarodni prevoz lica ili stvari i koje obavlja radove u inostranstvu, ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za puteve iz člana 88. tačka 1. ovog zakona za svoje vozilo, koje koristi za saobraćaj u inostranstvu duže od tri mjeseca tokom godine, prilikom sljedeće registracije vozila.

Pravno i fizičko lice ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za puteve iz člana 88. tačka 1. ovog zakona za svoje vozilo koje je u toku važenja registracije najmanje tri mjeseca prije isteka registracije objavilo radi oštećenja ili rashodovanosti.

Uputstvo za jedinstveni način obračuna za povrat sredstava iz st. 1. i 2. ovog člana donosi ministar.

Član 100.

Služba "Pomoć-informacije" predstavlja pružanje tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim putevima, uklanjanje sa javnih puteva oštećenih vozila i vozila u kvaru, davanje informacija o stanju prohodnosti puteva i pružanje druge pomoći.

Služba "Pomoć-informacije" na putevima do donošenja posebnog propisa u nadležnosti je Puteva Federacije BiH koje će sprovesti zakonsku proceduru i na osnovu javnog oglašavanja zaključiti ugovore o vršenju službe sa auto-moto klubovima koji su adekvatno organizovani, tehnički, kadrovski i materijalno opremljeni i imaju uslove za obavljanje ove službe.

Do donošenja posebnog propisa iz prethodnog stava, finansijska sredstva iz naknade člana 88. tačka 5. pripadaju Putevima Federacije BiH i mogu se utrošiti samo u obavljanju ove službe i njihove implementacije.

Putevi Federacije BiH i Ministarstvo će obezbijediti kontrolu poslovanja praćenjem rada auto-moto klubova.

Plan, program i izvještaj o realizaciji plana i programa, Putevi Federacije BiH su dužni polugodišnje dostavljati Ministarstvu koje će godišnje dostavljati Vladi na saglasnost.

Vlada će na prijedlog Ministarstva donijeti Odluku kojom će se odrediti visina posebne naknade za službu "Pomoć-informacije" na putevima, koja će se naplaćivati prilikom registracije putnih, motornih i priključnih vozila, i druga pitanja u vezi sa radom ove službe.

VIII. UPRAVNI NADZOR

Član 101.

Ministarstvo vrši upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona u pitanjima koja su ovim zakonom stavljena u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlašćenja.

Nadležno ministarstvo vrši upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost kantona, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlašćenja.

Član 102.

Poslove inspekcijskog nadzora nad sprovođenjem ovog zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove za autoputeve, brze i magistralne puteve, odnosno nadležna kantonalna uprava za inspekcijske poslove za regionalne i lokalne puteve.

Ako počinitelj prekršaja u određenom roku ne izvrši rješenje doneseno u prvostepenom postupku, inspektor donosi zaključak o izvršenju rješenja prisilnim izvršenjem angažovanjem trećih lica, odnosno drugog izvođača na trošak počinioca, sa predloženim načinom izvršenja.

Upravitelj puta ili nadležna uprava ili služba za inspekcijske poslove, će obezbijediti materijalna sredstva za prisilno izvršenje, s tim što će troškove potraživati od počinioca direktno ili putem nadležnog organa ukoliko stranka odbije snositi troškove izvršenja.

Organi unutrašnjih poslova dužni su organu nadležnom za sprovođenje izvršenja pružiti pomoć u sprovođenju izvršenja.

Član 103.

Inspektori iz člana 102. ovog zakona, prilikom sprovođenja inspekcijskog nadzora javnih puteva, osim prava i dužnosti koje imaju prema posebnom zakonu, imaju i sljedeća prava i dužnosti:

A) pregledati:

1. stanje puteva;
2. radove na izgradnji, rekonstrukciji, sanaciji, održavanju i zaštiti javnih puteva;
3. ispunjavanje uslova za obavljanje redovnih radova održavanja na javnom putu datoj u koncesiji;
4. radove koji se obavljaju na putu u zaštitnom i putnom pojasu javnih puteva;
5. tehničku dokumentaciju u vezi sa radovima iz tač. 2. i 3. ovog člana (dozvole, saglasnosti, projekti, standardi);
6. obavljanje upravnih i stručno-tehničkih -poslova na javnim putevima;
7. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih puteva;
8. sprovođenje mjera za obezbjeđenje javnih puteva i saobraćaja na njima;
9. sprovođenje propisanih uslova za obavljanje zahvata u putnom i zaštitnom pojasu javnih puteva.

B) Prilikom vršenja inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo:

- pregledati prostore, objekte, uređaje, materijale, dokumentaciju preduzeća i upravnih organizacija koje upravljaju javnim putevima kao i izvođača na gradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih puteva;
- saslušati stranke i svjedoke primjenom pravila upravnog postupka;
- pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet lica koja učestvuju u saobraćaju;
- uzeti uzorke materijala te obavljati druge postupke koji su u skladu sa namjenom inspekcijskog nadzora;
- dobiti lične podatke o pravnim i fizičkim licima, podatke o vlasništvu vozila, podatke o vlasništvu zemljišta i objekata u zaštitnom pojasu puta, kao i druge podatke potrebne za vođenje postupka u vezi sa kršenjem ovog zakona i propisa za njegovo izvršavanje.

C) Narediti:

1. obustavu radova koji se izvode na javnim putevima, u putnom ili zaštitnom pojasu puta, suprotno odredbama ovog zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima, te dati rok za otklanjanje nedostataka;
2. otklanjanje nedostataka na javnim putevima koji ugrožavaju bezbjednost saobraćaja na njima;
3. privremenu zabranu odvijanja saobraćaja na javnim putevima ili njihovom dijelu ako utvrdi da se na njima ne može bezbjedno odvijati saobraćaj, te narediti da se odmah preduzmu mjere za obezbjeđenje saobraćaja;
4. obustavu saobraćaja putnim motornim vozilima, koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji obavljaju prevoz, mogu nanijeti štetu javnom putu ili njegovom dijelu i kada je njihov saobraćaj na putu u suprotnosti sa Zakonom i drugim propisima;
5. isključiti putno motorno vozilo iz saobraćaja na javnom putu, kada utvrdi da dimenzije i ukupna masa ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi veličine iz člana 56. ovog zakona, a prevoznik nema odgovarajuću dozvolu za vanredni prevoz;
6. privremenu zabranu saobraćaja na novoizgrađenoj i rekonstruisanom putu, njegovom dijelu ili objektu na njemu, ako utvrdi da sa gledišta bezbjednosti saobraćaja ne ispunjava tehničke uslove;
7. rušenje građevine ili njenih dijelova i drugih objekata na teret investitora, kao i uspostavljanje prvobitnog stanja, ako su izgrađene ili se grade na putu ili putnom pojasu bez odobrenja ili saglasnosti ili suprotno uslovima iz odobrenja, odnosno saglasnosti nadležnog federalnog i kantonalnog organa;
8. rušenje reklamnih znakova u putnom i zaštitnom pojasu postavljenih bez odobrenja ili suprotno uslovima nadležnog federalnog i kantonalnog organa.
9. zabranu upotrebe priključnih puteva koji su izgrađeni ili se grade suprotno odredbama ovog zakona, odnosno koji ne izmiruju prispjele obaveze prema upraviteljima puteva u skladu s izdatim rješenjima;
10. u nužnim slučajevima, kada bi bila ugrožena bezbjednost saobraćaja na javnom putu ili bi mogla nastati šteta na njemu, odrediti privremene mjere kako bi se otklonila opasnost ili spriječila šteta;
11. odrediti da se u polju preglednosti otklone nedostaci i nepravilnosti prouzrokovane kršenjem propisanih mjera za obezbjeđenje preglednosti javnog puta;
12. da ovlašteni inspektori preduzmu i druge mjere u skladu sa Zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu Zakona.

D) U predmetima iz stava 1. tačke C alineja 9. ovog člana, kada je zbog neposredne ugroženosti javnog puta ili bezbjednosti saobraćaja na njemu ugrožena bezbjednost učesnika u saobraćaju, inspektor može, po skraćenom postupku, bez saslušanja stranaka, donijeti rješenje.

U slučaju iz prethodnog stava, žalba na rješenje ne odlaže izvršenje.

U nužnim slučajevima inspektor može donijeti usmeno rješenje, te odrediti njegovo izvršenje odmah po izricanju.

E) Inspektori su dužni, bez odlaganja, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako u vršenju inspekcije utvrde da je počinjen prekršaj iz ovog zakona.

Član 104.

Pravna i fizička lica, kod kojih se vrši inspeksijski nadzor, dužna su omogućiti rad inspektorima, pružiti potrebnu pomoć i na njihovo traženje u određenom roku dostaviti podatke i dokumentaciju za vršenje inspeksijskog nadzora, u smislu ovog zakona.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 105.

Novčanom kaznom u iznosu od 1. 500,00 KM do 15. 000,00 KM biće kažnjeni za prekršaj Autoputevi Federacije BiH, Putevi Federacije BiH i nadležna kantonalna ustanova za puteve, investitor ili preduzeće za puteve, ili opštinski organ, ili drugo pravno lice ako:

1. je nepotpuna tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju puta i ako ne predvidi mjesta za objekte koji služe tim putevima (član 27.);
2. izmješteni dio puta ne izgradi s elementima koji odgovaraju kategoriji postojećeg puta (član 31.);
3. ne izmjesti ili ne prilagodi instalacije nastalim promjenama u roku ili ako investitor radova na putu pravovremeno ne obavijesti imaoce instalacija o otpočinjanju radova na putu (član 33.);
4. ne pristupi kontroli osovinskog pritiska ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila iz člana 54. stav 8. ovog zakona;
5. ne plati naknadu za prekomjernu upotrebu javnog puta iz člana 57. ovog zakona;
6. u putnom i zaštitnom pojasu puta podiže objekte ili izda odobrenje za gradnju objekata suprotno odredbama čl. 58. i 59. ovog zakona;
7. ne plati naknadu za korišćenje putnog zemljišta iz člana 61. ovog zakona;
8. ne izradi saobraćajni projekat za puteve za koje nema saobraćajnog projekta u roku iz člana 76. stav 3. ovog zakona;
9. ne obavlja poslove javnog ovlašćenja u skladu s odredbama člana 80. ovog zakona;
10. u trouglovima preglednosti gradi objekte ili obavlja radnje koje smetaju preglednosti puta (član 65.);
11. ne vodi evidenciju javnih puteva, putnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme puta (član 79.);
12. ne obezbijedi trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu puteva i ne zaključi ugovor o održavanju puteva, u skladu s odredbama člana 81. ovog zakona;
13. uvede plaćanje naknade za upotrebu puteva suprotno odredbama čl. 88., 89., 90. i 91. ovog zakona;
14. inspektor za puteve ne omogući vršenje inspekcije i ne pruži pomoć inspektor pri vršenju inspekcije iz člana 104. ovog zakona;
15. ne izvrši ili ne izvrši u roku rješenje-nalog inspektora za puteve iz člana 103. tačka C, alineja 1. do 12.

Za prekršaj iz prethodnog stava biće kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3 000,00 KM i odgovorno lice u Autoputevima Federacije BiH, Putevima Federacije BiH i javnoj kantonalnoj ustanovi za puteve, odnosno investitor ili preduzeće za puteve drugog pravnog lica, kao i odgovorno lice u opštini koje izda odobrenje za građenje objekata u zaštitnom pojasu javnog puta u suprotnosti s odredbama ovog zakona.

Član 106.

Novčanom kaznom u iznosu od 1. 000,00 KM do 10. 000,00 KM biće kažnjeno za prekršaj preduzeće za održavanje puteva ili drugo pravno lice ako:

1. izvodi radove na održavanju puteva suprotno odredbama člana 43. ovog zakona;
2. ne izvodi radove na održavanju puteva prema Pravilniku iz člana 47. ovog zakona;
3. ne izvodi radove na održavanju i zaštiti puteva prema ugovoru iz člana 81. ovog zakona;
4. u saobraćaju na putevima koristi vozilo suprotno odredbi člana 52. ovog zakona;
5. na putu vrši vanredni prevoz bez rješenja o odobrenju ili suprotno uslovima izdatim u rješenju o odobrenju, ili izvrši utovar na vozila suprotno dozvoljenim uslovima za pojedine vrste vozila kako je navedeno u članu 54. stav 8. ovog zakona.;
6. polaže cjevovode, kablove, vodove ili gradi benzinsku stanicu, prostor za parkiranje vozila, odmorišta i prateće objekte bez odobrenja ili suprotno uslovima izdatim u saglasnosti u članu 59. ovog zakona;
7. priključak na magistralni i regionalni put izgradi bez odobrenja ili suprotno uslovima izdatim u odobrenju u čl. 60. i 61. ovog zakona;
8. objekat ili zemljište ne odvoji zaštitnom ogradom od putnog pojasa iz člana 66. ovog zakona;
9. na putu vrši neku od radnji iz člana 67. ovog zakona;
10. onemogućiti odvodnjavanje vode sa putnog pojasa i pristup preduzeću koje održava puteve do odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode do recipijenta iz člana 69. ovog zakona.
11. na putu izvodi radove bez odobrenja ili suprotno uslovima propisanim odobrenjem u članu 70. ovog zakona;
12. građevinski materijal i druge predmete deponuje na putu suprotno odredbama člana 71. ovog zakona;
13. vozilo, odnosno teret odmah ne ukloni sa kolovoza puta iz člana 72. stav 1. ovog zakona i ako sa kolovoza puta odmah ne ukloni oštećeno vozilo iz člana 72. stav 2. ovog zakona;
14. pri izvođenju radova održavanja, sanacije i rekonstrukcije i drugih radova na javnom putu ne postavi odgovarajuću privremenu saobraćajnu signalizaciju ili privremenu saobraćajnu signalizaciju ne ukloni po završetku radova iz člana 77. ovog zakona;
15. na autoputu ili drugom javnom putu postavlja reklamne znakove suprotno odredbama čl. 65. i 78. ovog zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stava biće kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3. 000,00 KM i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 107.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1. 500,00 KM biće kažnjen i građanin, odnosno fizičko lice za prekršaj iz čl. 105. i 106. ovog zakona koji se odnosi na fizička lica.

X.PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 108.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada će donijeti odgovarajuće odluke za osnivanje i početak rada Autoputeva Federacije BiH, odnosno usklađivanje odluka i akata za organizovanje JP Direkcije puteva Federacije BiH, koja će nastaviti sa radom kao Putevi Federacije BiH.

Vlada će obaviti i sve ostale potrebne radnje za osnivanje, odnosno usklađivanje i upis u sudski registar Autoputeva Federacije BiH i Puteva Federacije BiH.

Postupak izbora nadzornih odbora u skladu s ovim zakonom, sprovede se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Kantonalne vlade će u istom roku donijeti odgovarajuće odluke i preduzeti potrebne radnje za organizovanje i početak rada javnih kantonalnih ustanova za puteve.

Član 109.

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije regulisano, na Autoputeve Federacije BiH i Puteve Federacije BiH će se primjenjivati Zakon o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99 i 45/00) i Zakon o javnim preduzećima ("Službene novine Federacije BiH", broj 5/05), a na javne kantonalne ustanove za puteve odgovarajući propisi o javnim fondovima.

Član 110.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja ovog zakona na snagu, Ministar je dužan donijeti sljedeće akte:

- Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za građenje i rekonstrukciju javnih puteva (član 29.);
- Pravilnik o održavanju javnih puteva (član 47. stav 1.);
- Pravilnik o licenciranju za poslove redovnog održavanja puteva (član 50. stav 2.);
- Pravilnik o utvrđivanju uslova za obavljanje vanrednog prevoza (član 54. stav 8.);
- Pravilnik za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javnih puteva (član 57. stav 2.);
- Pravilnik za utvrđivanje uslova za projektovanje i izgradnju priključaka i prilaza na javne puteve (član 61 stav 3.);
- Pravilnik o naknadama za korišćenje putnog zemljišta (član 61. stav 6.);
- Pravilnik o minimalnim tehničkim uslovima za izgradnju i upotrebu autobuskih stajališta (član 63. stav 2.);
- Pravilnik o postavljanju reklamnih znakova na putevima (član 78. stav 4.);
- Pravilnik o uslovima i naknadama za korišćenje putnog zemljišta za postavljanje reklama i obavljanja pratećih djelatnosti korisnicima uz autoputeve i brze puteve (član 78. stav 6.);
- Postupak sprovođenja konkursa za koncesiju (član 83. stav 4.);
- Način vođenja upisnika i obrazaca upisnika za koncesiju (član 87. stav 2.);
- Pravilnik o sistemu naplate putarine na autoputevima i objektima sa naplatom u Federaciji BiH (član 88. tačka 3.);
- Uputstvo o jedinstvenom načinu obračuna za povrat sredstava na ime naknade za puteve (član 99. stav 3.);
- Odluku o visini posebne naknade za službu "Pomoć - informacije" na putu (član 100. stav 6.).

Visinu naknada koje proističu iz podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana utvrđivaće Vlada svojim uredbama.

Član 111.

Oblast službe "Pomoć - informacije" iz člana 100. ovog zakona, regulisaće se posebnim Zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 112.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije prestaje da važi Zakon o putevima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/02 i 18/02) i Uredba o privremenom načinu utvrđivanja, evidentiranja i iskazivanja finansijskog rezultata u finansijskim izvještajima JP Direkcije puteva Federacije BiH d.o.o. Sarajevo ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/08).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi Uredba o autoputevima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/07)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, kantoni su dužni uskladiti svoje zakone, kojima je regulisana oblast puteva ovim zakonom.

Stupanjem na snagu ovog zakona, sporazumi i ugovori koje su upravitelji puteva zaključili za poslove redovnog održavanja ostaju na snazi do isteka ugovorenog roka.

Do donošenja pod zakonskih akata iz člana 110. ovog zakona, primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona iz stava 1. ovog člana.

Predmeti koji su u postupku rješavanja prije stupanja na snagu ovog zakona rješavaće se u skladu sa Zakonom o putevima Federacije BiH.

Član 113.

U roku od 30 dana od dana upisa u sudski registar, Autoputevi Federacije BiH će preuzeti zaposlene, dokumentaciju, predmete, akte i drugo od Direkcije puteva Federacije BiH.

Član 114.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".
